A SÁRSZENTMIKLÓSI ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS NAGYLÓKI TELEPHELYÉNEK PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Iktatószám:417/2026.
Készítette: az intézmény igazgatója a nevelőtestület bevonásával.

Kovács Zoltánné
igazgató

Tartalom

Tartalom **2**

1. Helyzetelemzés **6**

1.1 Küldetésnyilatkozatunk **9**

2. Az iskola nevelési programja **10**

2.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai értékei, alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai **10**

2.1.1 Értékek 10
2.1.2 Alapelveink 10
2.1.3 Céljaink 11
2.1.4 Feladataink 14
2.1.5 Eszközök, eljárások 15

2.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok **16**

2.3 A teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok **20**

2.3.1 Az egészségfejlesztés iskolai feladatai 20
2.3.2 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása 21

2.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok **23**

2.4.1 A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok 25
2.4.2 Egyéb foglalkozások, szabadidős tevékenységek közösségfejlesztő feladatai 26
2.4.3 A diákönkormányzat közösségfejlesztési feladatai: 32

3. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai **33**

3.1 A pedagógus **33**

3.2 Az osztályfőnöki munka nevelési tartalmai **36**

3.3 Az osztályfőnök feladatai **37**

3.4 A köznevelésben foglalkoztatottak közösségfejlesztéssel kapcsolatos tennivalói **38**

4. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység **39**

4.1 Sajátos nevelési igényű tanuló **39**

4.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program **56**

4.3 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése **60**

4.4 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek **62**

4.5 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység **65**

4.6 Integrációs és képesség-kibontakoztató program 67
5. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje 77
6. A gyermek és ifjúságvédelmi feladatok ellátása 78
7. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel 79
7.1 A tanulókkal való kapcsolattartás formái 79
7.2 A szülőkkel való kapcsolattartás fórumai iskolánkban a következők 80
8. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata 82
9. Felvétel, az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai 85
10. Az intézmény helyi tanterve 87
10.1 A választott kerettanterv megnevezése 87
10.2 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, taneszközök kiválasztásának elvei 89
10.3 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása 89
10.3.1 Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása 89
10.3.2 A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása 90
10.3.3 Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása 91
10.3.4 A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása 93
10.4 Mindennapos testnevelés 94
10.5 Etika/ hit és erkölcstan oktatásának megszervezése 94
10.6 A választható tantárgyak, foglalkozások 94
10.7 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések 95
10.8 A magasabb évfolyamra lépés feltételei 95
10.9 A beszámoltatás, ismeretek számonkérésének követelményei és formái 97
10.10 Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai 101
10.11 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása 102
10.12 Az írásbeli és szóbeli házi feladatok meghatározásának elvei és korlátai 103
10.13 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei 104
10.14 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek 104
10.15 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei 105
10.15.1 Az iskola egészségnevelési elvei 105

10.15.2 Az iskola környezeti nevelési elvei 107
10.16 A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei 113
10.16.1 A magatartás értékelésének elvei 113
10.16.2 A szorgalomjegyek megállapításának elvei 115
10.16.3 A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei 116
10.17 A pedagógiai program nyilvánossága 118
10.18 Legitimációs záradékok 118
11. Mellékletek 121
11.1 Az Egésznapos nevelés programja (1. sz. melléklet) 121
11.2 Egészségfejlesztési program (2. sz. melléklet) 124
11.2.1 Jogszabály: 124
11.2.2 Mi az egészség? 127
11.2.3 Egészségfejlesztés 127
11.2.4 Egészségfejlesztő iskola 128
11.2.5 Az iskola az egészségfejlesztés fontos színtere 128
11.2.6 Állapotleírás: 128
11.2.7 Stratégia: 130
11.2.8 Cselekvési terv: 131
11.2.9 Mérés-értékelés: 132
11.2.10 Visszacsatolás 132
11.3 Jó gyakorlataink (3. sz. melléklet) 132
11.3.1 "A kompetencia alapú nevelési, oktatási, programot átfogóan, mintaadóan alkalmazó intézmény, referenciahely " 132
11.3.2 "Az Info-kommunikációs Technológiák alkalmazásában példaértékű intézmény, referenciahely" 133
11.3.3 „Felsőoktatási gyakorlóhely” 135
11.3.4 „Tanulói együttműködésre épülő kompetenciafejlesztés az alsó tagozatban” 135
11.3.5 „Kompetenciafejlesztés IKT eszközökkel” 138
11.4 Bázisintézményi jó gyakorlatok (4. sz. melléklet) 140
11.4.1 IKT eszközök, programok, internetes felületek használata a tanítás-tanulás folyamatában a Sárszentmiklósi Általános Iskolában 140
11.4.2 Tehetséggondozás a Sárszentmiklósi Általános Iskolában 142
11.4.3 Táblajátékok és a „Sakkpalota” alkalmazása a tanulás támogatására a Sárszentmiklósi Általános Iskolában 145
11.4.4 A Komplex Alapprogram helyi sajátosságai a Sárszentmiklósi Általános Iskolában 147
A Komplex Alapprogram alprogramjai: 149
11.4.5 „Mesterséges történelem” a Sárszentmiklósi Általános Iskolában 150

11.4.6 „Barátkozó találkozó” a Sárszentmiklósi Általános Iskolában 152
11.5 KAP - Komplex Alapprogram (5. sz. melléklet) 153
11.5.1 Alapelvek, célok, feladatok 153
11.5.2 Feladatok, eljárások, eszközök, módszerek 155
11.5.3 Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök: 157
11.5.4 Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek 158
11.5.5 A Komplex Alapprogram alprogramjai: 159
11.5.6 A pedagógusok helyi intézményi feladatainak áttekintése, illesztése a komplex alapprogramhoz 167
11.5.7 A szülők és a tanulók tájékoztatása 168
11.5.8 Az iskolában folyó munka időkerete 168
11.5.9 Jelölések az osztálynaplókban 169

1. Helyzetelemzés

A Sárszentmiklósi Általános Iskola Fejér vármegye déli részén található. Nevében őrzi azt a települést, amelynek önálló múltja csaknem hat és fél évszázadnyi idő után 1968-ban zárult le, amikor egyesült a szomszédos Sárbogárddal. Az akkor nagyközség 1986-ban kapott városi rangot úgy, hogy magába olvasztott még öt közeli mezőföldi kistelepülést: Töbörzsököt, Rétszilast, Sárhatvant, Nagyhörcsököt és Pusztaegrest. A területi széttagoltság máig meghatározó a kisváros életének minden vonatkozásában.

A városi lét ellenére a térség fejletlen maradt, különösen a vármegye északi részéhez képest. A tájegységet hosszú időn keresztül, a mai napig a mezőgazdasági jelleg határozta meg. Ipari üzemek a múlt század végén bezártak, vagy áttették székhelyüket a vármegye fejlettebb részeibe. A mezőgazdasági termelést elsősorban a családi gazdaságok jellemzik. A műszaki értelmiség és a képzettebb réteg elvándorol, fokozatosan elszakad a várostól. A megélhetést keresők jelentős része az ingázást kénytelen felvállalni, mely tény jelentősen meghatározza a családok életét.

Az iskoláztatási hagyományokra jellemző a gyors munkába állást biztosító technikumok, szakgimnáziumok választása a befejezett 8. osztály után. Legjobb tanulóink 15-20%-a jelentkezik 4. osztály után a helyi nyolcosztályos gimnáziumba, illetve 10-15% a később négyosztályos gimnáziumba járók aránya. A gyerekek 80-85%-a csak a 8. osztály elvégzéséig tud helyben, otthona közelében tanulni. Középfokú iskolába a vármegye távolabbi városaiba, elsősorban Székesfehérvárra, Dunaújvárosba jelentkeznek. Kollégiumba költöznek, vagy a napi bejárást választják. Ezzel megkezdődik elszakadásuk a várostól.

Az iskola kétemeletes, „várszerű” építményének legrégebbi, négy tantermes szárnya még 1939-ben épült katolikus népiskolának. Az 1988-ban felújított, két műhellyel együtt 18 tantermesre bővített, tornateremmel, melegítőkonyhával, ebédlővel ellátott iskolaépület felső két szintjén az alsós osztályok kapnak helyet, a földszint az 5-8. osztályosoké. Szaktantermeink: technika, művészeti nevelés, természettudományi, informatika és idegen nyelv, iskolai könyvtár. A világítás korszerűsítésére, külső tatarozásra, a nyílászárók részleges cseréjére 2002-ben, kisebb fűtéskorszerűsítésre a régi szárny nyílászáróinak cseréjére 2011-ben került sor. A 2018-as EFOP 4.1.3-17 infrastrukturális fejlesztés keretében megújultak az emeletes szárny ablakai, a tantermek, tornaterem padozata, szigetelést kapott a padlás. 2023-ban elektromos hálózat felújítására került sor a földszinten.

2007-ben a Nagylóki Általános Iskola intézményfenntartó társulás formájában lett tagiskola. A kisiskolában a nagylóki alsó tagozatos tanulók színvonalas oktatása-nevelése folyik. A csökkent tanulólétszám miatt jelenleg telephelyként működik.
Iskolánk 2014-ben másodízben, ugyanez évben a tagiskolánk első ízben nyerte el az ÖKO iskola címet. 2019. szeptember elsejétől viselhetjük az „Örökös ökoiskola” címet. 2013. november 5-én regisztráltunk, 2015-től akkreditált kiváló tehetségpontként működünk, mely címet 2024. tavaszán megújítottuk, a tehetségpontunk azonosítója: TP 161 001 260. A „Minősített referenciaintézmény” cím birtokosai vagyunk, ennek alapján referenciaintézményként működhetünk az alábbi területeken:

- Kompetencia alapú nevelési, oktatási programot átfogóan, mintaadóan alkalmazó intézmény.
- Az info-kommunikációs technológiák alkalmazásában példaértékű intézmény.

Oktatási-nevelési kínálatunkat számos uniós és hazai pályázatban való részvétellel bővítjük. Az EFOP 3.3.6-17-0002 projekt azonosító számú „Természettudományos élményközpont létrehozása Székesfehérváron" című projekt keretében 2018.01.01. és 2023.12.31. napja között megvalósuló programban együttműködő félként részt vettünk az Echo Innovációs Műhellyel és az Óbudai Egyetemmel közösen. A program megvalósítása során a fenntartóra többletkötelezettség nem hárult.
Az EFOP 3.2.3-17 „Digitális környezet a köznevelésben” pályázati részvételünkkel tanulóink érdekében közreműködtünk a digitális leszakadás megállításában. Hozzájárulunk az esélyeik növeléséhez azzal, hogy megteremtjük az informatikával való oktatás modern eszközrendszerét és az alkalmazásoknak használatorientált megjelenését a mindennapi iskolai munkánkban.
A digitális technológia használatával a digitális kompetenciák fejlesztésén túl egyéb alapkészségek fejlesztését is elősegítjük. A digitális eszközökkel támogatott oktatás korszerűsítésével hozzájárulunk a képességfejlesztéshez, a játékos tanuláshoz, a 21. századi készségek, az alapkompetenciák, az együttműködés, a kreativitás, a problémamegoldó készség, a kommunikáció, a kíváncsiság, a kezdeményezés, kitartás, rugalmasság, vezetési készség, társadalmi és kulturális tudatosság fejlesztéséhez.
Az EFOP-3.3.5-17 Korszerű módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program kísérleti megvalósítása nevű pályázat keretében nyári napközis táborokat szervezünk

iskolánk tanulói számára. A táborok a diákjaink szabadidejének a tanítási szünetben történő hasznos eltöltésére irányulnak június harmadik és negyedik hetében.

Az Oktatási Hivatal által vezetett EFOP-3.2.13-17-2017-00002 azonosító számú, „Az alap- és középfokú iskolák pályaorientációs tevékenységét, kiemelten az MTMI készségeket és kompetenciákat támogató pályaorientációs szakmai módszertan átfogó megalapozása és fejlesztése” című projekt keretében fejlesztett pályaorientációs mérő- és támogatóeszközt (POM) az intézmény pályaorientációs, pályaválasztást előkészítő pedagógiai tevékenységrendszerébe beépítjük és alkalmazzuk.

A korszerű pedagógiai módszerek alkalmazásával megvalósuló program célja: az élményalapú tanulás megalapozása, tanórán kívüli gyakorlati tapasztalatszerzés, az egész életen át tartó tanulás iskolai megalapozása, az iskolai lemorzsolódás csökkentése, alapkészségek és kulcskompetenciák fejlesztése, a tanulás közösségi élményként megélése, és a közösségépítés.

A tematikus napközis programok megszervezése és lebonyolítása 5 nap/hét időtartamban napi 8 órában történik. A délelőtti programok: gyakorlati tapasztalatszerzésen alapuló foglalkozások, kreatív problémamegoldó tevékenységek élményalapú tanulással.

A délutáni foglalkozások: személyiség- és képességfejlesztő tevékenységek, a tanulóink szociális kompetenciáit és kommunikációs képességeit fejlesztő mozgásos programelemekkel.

A napközis programok tematikus moduljai:

- környezetvédelem, természetismeret
- nemzeti és kulturális identitás
- művészeti nevelés

Komplex Alapprogram

A 2020/2021. tanévtől tantervünk részeként alkalmazzuk a Komplex Alapprogramot, amely elsődleges célja a végzettség nélküli iskolaelhagyás mérsékléséhez kapcsolódó intézkedések iskolai szintű támogatása. A programot komplexszé tevő alprogramok iskolai gyakorlatba történő beemelése bizonyítottan javítja a tanulói motivációt, a gyerekek közti kapcsolatokat, a csoportos és egyéni sikereket és - nem utolsósorban - a tanulási eredményeket.

Az Oktatási Hivatal Bázisintézménye

Intézményünk 2023. szeptemberétől az OH Bázisintézménye. Az intézményben folyó pedagógiai munkánk alapján találták intézményünket alkalmasnak arra, hogy jó gyakorlatainkat megosztjuk a Székesfehérvári POK illetékességi területéhez tartozó intézményekkel. 2026-ban másodszor nyertük el az OH Bázisintézménye megtisztelő címet.

Jó gyakorlataink:

- IKT eszközök, programok, internetes felületek használata a tanítás-tanulás folyamatában a Sárszentmiklósi Általános Iskolában
- Tehetséggondozás a Sárszentmiklósi Általános Iskolában
- Táblajátékok és a „Sakkpalota” alkalmazása a tanulás támogatására a Sárszentmiklósi Általános Iskolában
- A Komplex Alapprogram helyi sajátosságai a Sárszentmiklósi Általános Iskolában
- „Mesterséges történelem” a Sárszentmiklósi Általános Iskolában
- „Barátkozó találkozó” a Sárszentmiklósi Általános Iskolában

Vállaltuk, hogy bemutató órákat, bemutató foglalkozásokat, megbeszéléseket tartunk az érdeklődők számára. Tanácsot adunk a módszerek alkalmazására, hospitálási lehetőséget biztosítunk. Előadásokat tartunk “Jó gyakorlataink” kidolgozásáról, tematikájukról, intézményi hasznosulásukról.

1.1 Küldetésnyilatkozatunk

A Sárszentmiklósi Általános Iskola hagyományait, értékeit őrző, a kor igényeinek megfelelően az újra nyitott, „békés” oktató-nevelő intézmény kíván lenni. Azt valljuk, hogy „Alattad a föld, benned a létra”. Weöres Sándor szavaival szólva tanulóinkat arra tanítjuk, hogy a sikerességük kulcsát önmagukban találhatják meg. Az eredményességhez olyan szokások kialakítására törekszünk, mint a felelősségvállalás, kezdeményezőkészség, céltudatosság, tervezés, a lényeges dolgok előtérbe helyezése, a „nyer-nyer” gondolkodás, mások megértése, az együttműködés, a személyes megújulás.

2. Az iskola nevelési programja

2.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai értékei, alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

2.1.1 Értékek

Iskolánk értékrendjében elsődleges:

- az emberközpontúság, egymás tisztelete, az együttműködés,
- a másság elfogadásán alapuló humanista értékek.
- a gyermeket nem érheti semmilyen okból hátrányos megkülönböztetés,
- a cselekvési kedv, kezdeményezőkészség, a döntési, a megújulási képesség, mert ezek olyan tulajdonságok, amelyek birtokában a tanulók irányítani képesek majd későbbi életüket,
- a környezetvédelem, a fenntartható jövő,
- hagyományok ápolása, teremtése, újrateremtése.

2.1.2 Alapelveink

Alapelvünk, hogy minden egyes ember meg nem ismételhető, egyedülálló személyiség, akit megillet a tisztelet és megbecsülés.

Támogatjuk tanítványaink egyéni képességeinek kibontakoztatását, mindenki számára egyenlő esélyeket biztosítva.

Meggyőződésünk, hogy az iskola:

- kultúraközvetítő szerepét csak akkor tudja betölteni, ha a tanulót cselekvésre, öntevékenységre, ismeretszerző képességének fejlesztésére ösztönözzük.

A nevelő oktató munkánk során az alábbi elveket követjük:

- Együttműködés elve: a családdal, az iskolai közösségekkel, segít megérteni, értékelni és újraértékelni a mindennapi tapasztalatokat.
- Tanuló szervezetiség elve: a nevelés-oktatás két alapvető tényezője a pedagógus és a tanuló. Állandó interakció van pedagógus-pedagógus, tanuló-tanuló, pedagógus-tanuló között a nevelés-oktatás folyamatában, miközben folyamatos a formális és informális tudásmegosztás. A tanuló a nevelés-oktatásnak nem tárgya, hanem alanya.
- Erkölcsi nevelés elve: a nevelés-oktatást áthatja a morális értékek tiszteletben tartása. A vallási, világnézeti információkat tárgyilagosan, sokoldalúan kell közvetíteni úgy, hogy közben tiszteletben tartjuk a gyermek, a szülő és a pedagógus meggyőződését.
- Bizalom elve: bizalom, megértés, tisztelet a tanuló személyisége iránt, törekvés a személyes

kapcsolatok kialakítására és ápolására.

- Esélyegyenlőség elve: iskolánk minden tanulója esélyt kap szociokulturális hátrányainak leküzdésére, az esélyegyenlőségre.
- Hátrányos megkülönböztetés tilalmának elve: a hátrányos megkülönböztetés tilalmáról szóló törvény szellemében járunk el pedagógiai munkánk megszervezése, nevelési módszereink alkalmazása során. Kizárással, korlátozással, jogellenes elkülönítéssel nem élünk.
- Motiváció elve: a tanulók érdeklődésének felkeltése és fenntartása.
- Tehetséggondozás elve: a kiemelkedő képességű tanulóknak lehetőséget kell kapniuk tehetségük kibontakoztatására a hátrányos megkülönböztetés tilalmát figyelembe véve.
- Tapasztalatszerzés elve: lehetőség teremtése a tanulók saját tapasztalatainak megszerzésére, megértésére, az általánosításra.
- Következetesség elve: igényesség, határozott követelmények támasztása a tanulókkal szemben, egyúttal lehetőség nyújtása a tanulók önállóságának, kezdeményezőkészségének, kreativitásának kibontakoztatására.
- Szemléletesség elve: a befogadást és elsajátítást előtérbe helyező tanulásszervezési és módszertani eljárások alkalmazása.
- Rendszeresség és fokozatosság elve: a rendszeresség, ismétlődés kiszámíthatóságot, stabilitást jelent, fokozva a tanulók jó közérzetét, biztonságérzetét, biztosítva az események előreláthatóságának lehetőségét. A tanítás menetében, módjában, tanítási egységekben való visszacsatolásban is a rendszeresség elvét követjük. Szisztematikus megközelítést alkalmazunk mind a pedagógus, mind a tanulók munkájában. A fokozatosság elvét szem előtt tartva, az életkori sajátosságoknak megfelelő módon, aprólékosan kidolgozott, kis lépésekre felbontva épül fel a tananyag, segítve a tanulók új helyzetekhez való alkalmazkodását, a változások elfogadását.
- Tudatosság és szakszerűség elve: a feladatok jelentőségének megértése, az ismeretek tudatos elsajátítása és az objektív világ tükröződése a tudományos megalapozottság jegyében.

2.1.3 Céljaink

Az általános pedagógiai célrendszert és az egyéni szükségletekhez igazodó fejlesztési célokat egységben kezeljük. Célunk olyan általános műveltség megalapozása, amely kiindulópontja a középfokú iskolában történő helytállásnak. Tanulóinknak azokat az ismereteket adjuk át, azokat az alapkészségeket és képességeket alakítjuk ki és fejlesztjük, melyek életkori és egyéni adottságaiknak megfelelnek, és szükségesek a felnőtt életben való boldogulásukhoz.

Célunk:

- hogy tanulóink kulcskompetenciáit egyénre szabottan fejlesszük, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz,
- tanulóinknak értékálló tudást adjunk át, tovább építhető ismereteket nyújtsunk a társadalomba való eredményes beilleszkedés, az élethosszig tartó tanulás megalapozása érdekében,
- az egyénre figyelve, differenciáltan fejlesszük a tanulási képességeket, segítsük az önálló tanulás fejlődését tanórákon és a tanórán kívüli művelődési formákban,
- tanítványainkat készítsük fel a képességeiknek megfelelő középfokú iskolában való továbbtanulásra, szakmatanulásra,
- segítsük a kreativitás, önismeret, önbecsülés, együttműködés harmonikus személyiségjegyeinek fejlődését,
- ismertessük meg tanítványainkkal az egészséges életmód jellemzőit, törekedjünk a környezetet óvó, egészséges szokásrend igényének a kialakítására
- neveljünk az egymás iránti elfogadásra, a kulturált viselkedés, együttélés szabályainak betartására,
- tanulóink számára biztosítsunk érdeklődésüknek, adottságaiknak, fejlettségüknek, tehetségüknek megfelelő tevékenységkínálatot,
- tanulóink ismerjék meg és használják fel az on-line tanulási és kommunikációs lehetőségeket, váljanak képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra,
- a gyermeki képességekhez, szülői igényekhez igazodva különös gondot fordítsunk a kiemelt figyelmet igénylő tanulókra,
- az integrációs és képesség-kibontakoztató felkészítés keretében arra törekszünk, hogy iskolánk minden tanulója azonos eséllyel vegyen részt az oktató-nevelő munka minden területén,
- kiegyensúlyozott kapcsolatot alakítsunk ki iskolánk minden partnerével, ami a nyugodt munka alapvető feltétele,
- a szülőkkel olyan együttműködést teremtsünk meg, melyben mindkét fél számára egyértelmű, hogy céljaink közösek, egymást támogatva érhetünk el jó eredményeket.

Céljaink az alapfokú oktatás-nevelés bevezető és kezdő szakaszára:

- könnyítsük az átmenetet az óvoda játékközpontú tevékenységei és az iskolai tanulás tevékenységei között,
- tegyük fogékonnyá a gyermeket saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a tágabb társadalom értékei iránt,
- képességeit mérjük fel és ismerjük meg,
- adjunk teret játék- és mozgás iránti vágyának, így segítsük fejlődését, érését,
- fejlesszük és korrigáljuk a fejletlen funkciókat, részképességeket,
- elemi ismereteket közvetítve kiemelt szerepet biztosítsunk a cselekvéses tanulásnak,
- a képességek fejlesztése a tanulók tapasztalat szerzésére, tevékenykedtetésére épüljön.

Céljaink az alapfokú oktatás és nevelés alapozó és fejlesztő szakaszára:

- folytassuk az előző szakaszok nevelő-oktató munkáját, az alapkészségek fejlesztését,
- személyiségfejlesztő programokat építsünk be a tanórai, tanórán kívüli foglalkozásokba,
- alapozzuk meg a felkészülést a közösségi szerepek gyakorlására, az együttműködésre, az önmaguk, a társaik és a környezet iránti felelős magatartásra,
- alakítsunk ki megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzetek során olyan képességeket, amelyek segítenek az információs világban való eligazodásban,
- a tanulói terhelés az egyéni képességekhez igazodva, differenciáltan növekedjen,
- tanulóinkat érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően készítsük fel a továbbtanulásra, a társadalomba való majdani beilleszkedésre a következők figyelembevételével:
    - Különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, motivációjú, családi hátterű gyerekeket nevelünk együtt.
    - A 10-12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz.
    - A 13-14 éves tanulók ismeretszerzési folyamatában előtérbe kerül az elvont fogalmi és elemző gondolkodás.

2.1.4 Feladataink

Az alapfokú nevelés és oktatás bevezető és kezdő szakaszára

- Tanulóinkat az óvodából az iskolai életformára zökkenőmentesen vezessük át.
- Képességfejlesztéshez játékos módszereket alkalmazzunk.
- Sajátíttassuk el a társas kapcsolatok és az egészséges életmód szokásrendjét.
- Erősítsük feladat- és szabálytudatát.
- Biztosítsunk gazdag élményanyagot az ismeretszerzéshez.
- A tanulók bevonásával vessünk fel problémákat, törekedjünk a megoldáskeresésre.
- Támogassuk a kisgyermekekben a kitartást, a felelősségtudatot.
- Tudatosítsuk a szűkebb és tágabb környezetből megismerhető erkölcsi értékeket.
- Alapozzuk meg a biztonságos nyelvhasználatot, az önálló tanulást, az egyénre figyelve ismertessünk meg tanulási módszereket, technikákat.
- Kezeljük kiemelt tanulmányi területként a matematikai eszköztudás és az olvasás-*írás* készségének fejlesztését.
- Támogassuk az egyéni képességek megismerését, tudatosítását, kibontakozását.
- Működjünk közre a szociokulturális és az eltérő ütemű fejlődésből következő hátrányok csökkentésében.

Feladataink az alapfokú nevelés és oktatás alapozó és fejlesztő szakaszára

- Fejlesszük a tanulókban azokat a képességeket, készségeket, amelyek megalapozzák továbbtanulásukat, egészségmegőrző életvitelüket, a környezettel való harmonikus, alkotó kapcsolatukat.
- Az iskolai élet mindennapjaiban igazoljuk a felelősség, a tisztelet, az együttműködés, a tanulás, a környezettudatosság, az egészséges életmód értékét.
- Alapozzuk meg az iskolai tanuláshoz nélkülözhetetlen kulcskompetenciákat, képesség-együtteseket.
- Kezeljük továbbra is kiemelt tanulmányi területként a matematikai eszköztudást, az olvasást, szövegértést.
- Támogassuk a korszerű információs technológiák használatát.
- Kompenzáljuk, korrigáljuk a sérült képességeket, a kulturális, szociális hátrányokat.

- Folytassuk tovább a különböző tanulási technikák megismertetését, segítsük az önálló tanulás képességének fejlődését.
- Ismertessük meg a továbbtanulási lehetőségeket, készítsük elő a reális pályaválasztást.
- A terhelés alkalmazkodjon a tanulók képességeihez.
- Növeljük a természettudományok súlyát.
- Fejlesszük az önismeretet, együttműködést, segítőkészséget, együttérzést.
- Alapozzuk meg a felkészülést a jogok, kötelességek törvényes gyakorlására.
- Ápoljuk a hagyományokat, formáljuk a tanulókban a nemzeti azonosság- és az egymás mellett élő különböző kultúrák értéktudatát, elfogadásának képességét.
- Erősítsük az Európához való tartozás érzését.
- Fordítsunk figyelmet az emberiség közös problémáinak bemutatására.

2.1.5 Eszközök, eljárások

Oktatási és nevelési módszereink, eszközeink megválasztásában jól bevált hagyományainkat követjük, de befogadói vagyunk mindazoknak az újításoknak, melyeket hatékonynak tartunk a tanítás-tanulás eredményessége érdekében. Heterogén osztályokat szervezünk. Kereteinken belül élünk a csoportbontás lehetőségével. A tantárgynak, a tanítási helyzetnek, a tanulócsoportnak, a tanuló életkori sajátosságainak, a különleges bánásmódot igénylőknek megfelelő, változatos, a kompetenciafejlesztést elősegítő oktatási módszereket, taneszközöket alkalmazunk. Az együttnevelés, tehetséggondozás, felzárkóztatás érdekében differenciálásra alkalmas szervezési módokat, kooperatív technikákat, projekteket, drámapedagógiai eszközöket részesítünk előnyben a tanórákon és tanórán kívüli foglalkozásokon.
Iskolánk a 2005/2006-os tanévtől kipróbálta, tesztelte, majd adaptálta a kompetencia-alapú programcsomagokat.
Ezek a programok: a tanulói tevékenykedtetésre alapoznak; figyelembe veszik az egyéni haladást; tanulásközpontúak; önálló gondolkodásra, a tanultak alkalmazására nevelnek, s rögtöni visszajelzéseket adnak a pedagógusnak. A tananyag-átadás IKT támogatása során kialakítjuk a gyermekekben az online információk befogadásának, feldolgozásának, továbbadásának kritikus, etikus módját.
A különböző tanulói fejlettségi szintekhez igazodás érdekében differenciált tanulásszervezési eljárásaink:

1) párban történő tanulás
   a) az együttműködés aktivitás- és motivációnövelő tényező
   b) hasonló szinten lévő gyerekek kerülnek munkakapcsolatba
   c) a gyerekek közösen, a kölcsönösség jegyében munkálkodnak.
2) tanulópár
   a) ekkor a tudásban magasabb szinten lévő tanuló segíti a kevésbé jót
   b) mind a két fél részére hasznos a kölcsönösség
   c) gyakorlóórán is alkalmazható, mint segítségnyújtás
3) a részben egyénre szabott tanulás
   a) több tanuló kap azonos feladatot
   b) a gyermek pozitív beállítódása növeli a teljesítményét, önértékelése fejlődik
   c) a tanári segítés egyénre szabott, mivel a tanulás tanításának folyamatáról van szó
4) a csoportmódszer
   a) a pedagógus közvetett módon irányítja a folyamatot
5) kooperatív tanulás
   a) a tanulók 4-6 fős kiscsoportban tevékenykednek

2.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A nevelést és az oktatást egységben szemléljük és kezeljük. A tanulóink személyiségét nem statikusan, hanem fejlődésében szemléljük. A teljes személyiségük fejlesztésére, autonómiájuk kibontakoztatására törekszünk. Ennek során kiemelt figyelmet fordítunk a tevékenykedtetésre, az egészséges életmódra késztető belső tényezők kialakítására, az önálló ismeretszerzési, kommunikációs készségek, képességek fejlesztésére tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységek keretében egyaránt. Ehhez a tanulói személyiség sajátosságait megfelelő módszerekkel, sokoldalúan tárjuk fel. Felmérjük a tanulók értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi állapotát. Hatékony tanuló-megismerési technikákat alkalmazunk. Felismerjük a tanulók tanulási vagy személyiségfejlődési nehézségeit, számukra segítséget nyújtunk, szükség esetén a megfelelő szakember bevonását kezdeményezzük.

Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladataink megoldásának garanciáját tantestületünk erősségeiben látjuk: a tantestületi egységben, a közös módszerekben, eljárásokban, a családias, elfogadó munkalégkörben.

Általános feladataink:

A 7 szokás életvezetési programra építve tanulóinkban olyan szokások kialakítása és fejlesztése, melyek segítik tanulmányi és személyes eredményességüket, majd sikerességüket az életben, biztosítva tehetségük kibontakozását Az életvezetési program elemei megjelennek az iskola tanórai és tanórán kívüli foglalkozásain, minden évfolyamon, a helyi tantervben megfogalmazottak alapján.

Feladatunk

- Segíteni a gyermekek számára a különböző élethelyzetekben való eligazodást.
- Fejleszteni az önismeretüket, támogatni önbizalmukat.
- Megtanítani az alapvető illemszabályokat, gyakoroltatni azok alkalmazását.
- Kialakítani és fejleszteni a tanulás, az önálló ismeretszerzés képességét.
- Megismertetni népszokásainkat, nemzeti jelképeinket.
- Őrizni, ápolni iskolánk hagyományait.
- Gyakoroltatni az önkiszolgálást, az önellátást.
- Megtanítani a különböző helyzetekben dönteni, tetteikért felelősséget vállalni.
- Közös élményekkel gazdagítani az érzelmi életet, megakadályozni az elsivárosodást.
- Tudatosítani a tisztelet, a segítő együttműködés fontosságát, a másság elfogadását.
- Gyakoroltatni a konfliktuskezelést, ütköztetni és összehangolni a saját és csoportérdekeket.
- Mindennapos testneveléssel kiszolgálni a fejlődő szervezet mozgásigényét.
- Szokások kialakításával hangsúlyozni az egészséges életmód fontosságát.
- Fejleszteni az esztétikai érzéket, ritmusérzéket, hallást.
- Megalapozni a koncentráció, a relaxáció képességét.
- Lehetőséget biztosítani tényleges alkotó tevékenységre, a kreativitásra.
- Ápolni az anyanyelvi kultúrát.
- Segíteni a különböző kommunikációs csatornákon keresztül szerzett ismeretek feldolgozását.
- Megismertetni a digitális technikákat, alkalmat teremteni, ösztönözn i a tanulókat az IKT-eszközök hatékony használatára a tanulás folyamatában.

- Gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, pszichológus közreműködésével segíteni, támogatni a személyiségfejlődés folyamatának zavartalanságát.

Feladataink fejlődési korszakonként:

Kisiskolás kor:

A gyermekek 6-8 éves koruk között az iparkodás érzésével jönnek az iskolába. Vágynak a tudásra, élvezik a munkát, büszkék a teljesítményre, várják az elismerést. A játék és tanulás megfelelő aránya mellett kifejlesztik magukban a kitartás képességét. Kapcsolataikban meghatározó a szülőkhöz, pedagógusokhoz való szoros érzelmi kötődés.

Az új követelményeknek való megfelelés problémákat vethet fel, ez megnyilvánulhat beilleszkedési, magatartási zavar, tanulási nehézség formájában.

Feladataink ebben a korban:

- Megalapozni az önismeret, önbizalom, együttműködés készségeit.
- Kialakítani és megőrizni az iskolához való pozitív viszonyt.
- A játék és tanulás megfelelő arányával, differenciált egésznapos, tanórai és szabadidős foglalkozásokat szervezni.
- A különleges bánásmódot igénylő tanulókat megismerni, szükségletük szerint fejleszteni.
- Együttműködni a szülőkkel a célravezető nevelési stratégiák érdekében.

8-12 év között:

A gyerekek viselkedését még kisiskoláskori jegyek jellemzik, de a korszak végén elkezdődik az önállósodási törekvés. Erősödik a külvilág megismerésének a vágya. Beindul a szülőkről való leválás. A személyiség fejlődését tekintve ebben a korban nagyon fontos a helyes önismeret és énkép kialakulása, kialakítása. Előtérbe kerülnek az egynemű csoportkapcsolatok, a kisdiák fokozott figyelemmel fordul társai felé. Az ebben a korszakban megfigyelhető érzelmi, hangulati labilitás már a serdülőkor előfutára.

Feladataink ebben a korban:

- A közösségi kapcsolatok erősítése, elmélyítése.
- A tisztelet, a fegyelem közösségben megnyilvánuló fontosságának érzékeltetése.

- Az önálló tanulás képességének kialakítása, az alaposságra, rendszeres munkára szoktatás.
- Az önálló ismeretszerzés képességének fejlesztése (könyvtárhasználat, Internet).
- Az önbizalom erősítése, önismeret, önértékelés elősegítése.
- A társas kapcsolatok alakítása közös élmények során (színház, hangverseny, kirándulások, játék, mozi, sportdélután).
- A társak megismerése, elfogadása, tisztelete, elismerése (példakép).
- Kapcsolatteremtő készség alakítása (emberi viszonyok, kommunikáció, illem, nyelvi illem).
- Együttműködés a társakkal, a csoportmunka erősítése.
- Megfelelő konfliktus-kezelés (társak között, pedagógus-szülő között, pedagógus-gyerek között), ehhez megoldási technikák gyakoroltatása (verekedés, agresszió, lelki terror).
- Közös emberi értékek, erkölcsi normák elfogadása (televíziós műsorok, információs csatornák).

A serdülőkor kezdetén (12-14 év):

Ebben a korban főleg az önismeret igénye, a válaszkeresés a „ki vagyok én”, „merre tartok” kérdésekre, az önazonosság jut kifejezésre. Ez a szerepkísérletek, a „hagyj békén” időszaka, amikor különféle viselkedésformák, érdeklődési irányok nyilvánulnak meg akár gyors egymásutánban. Jellemzőek az önállósulási törekvések, a felnőttekétől eltérő véleményalkotás, a kritikai hajlandóság, a hangulati labilitás.

A serdülő ekkor három nagy feladatkörrel szembesül. Elsőként érzelmileg kell függetlenednie a családtól, képessé válnia arra, hogy családon kívüli kapcsolatokat létesítsen. Másodszor azonosulnia kell a saját nemi szerepével. Harmadszor pedig fel kell készülnie a majdani felnőtt szerepre úgy, hogy az az önazonosság érzését is jelentse számára.

Ezek a nagy feladatok próbára teszik a tanulók alkalmazkodó képességét. Lustasága élettani lustaság. Szemtelensége mögött gyakran értékvita zajlik: elutasítja a hagyományos értékeket, lázad, új értékeket keres. Minél jobban egybecsengenek a szülők, tanárok, kortársak értékei, annál könnyebb a feszültségek megoldása. Ebben a korban gyakoriak a magatartásproblémák, melyeket súlyosabb esetekben a pedagógusoknak a szülőkkel és más segítő szakemberekkel együtt kell megoldaniuk.

Feladataink ebben a korban:

- Továbbfejleszteni tanulóinkban a társas kultúrát, reális önértékelést, önismeretet, önkifejezést, az önfegyelem, felelősségvállalás képességét.
- Megtanítani őket arra, hogy kritikájukat kulturált módon juttassák kifejezésre, egyúttal képesek legyenek önkritikát gyakorolni.
- Segítsük az életkornak megfelelő élethelyzetekben - köztük a fiú-lány kapcsolatokban – az eligazodást valós helyzetek megoldásának gyakorlásával.
- Ismertessük meg, gyakoroltassuk az önérdek és mások érdekeinek kölcsönös figyelembevételét szolgáló helyes magatartásformákat.
- Pályaorientáció, segítségnyújtás a középfokú iskolaválasztás sikeressége érdekében.
- A káros szenvedélyek személyiségromboló hatásainak megismertetése, megelőzés.
- Iránymutatás a szabadidő kulturált és egészséges eltöltésére a fenntarthatóság szempontjainak figyelembevételére.

2.3 A teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az iskolai egészségnevelés célja, hogy a tanulóink képesek legyenek felmérni saját egészségi állapotukat, ismerjék az egészségkárosító tényezőket, azok hatását, elkerülésük módját. El kell érnünk, hogy alkalmazzák a tanultakat: tegyenek saját egészségük érdekében.

2.3.1 Az egészségfejlesztés iskolai feladatai

A teljes körű egészségfejlesztési program az iskolai közösség életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgáló cselekvési program, melynek közvetlen és közvetett célja az egészségi állapot javítása, olyan új közösségi problémakezelési módszer, amely az érintettek cselekvő részvételére épít.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy egészségfejlesztési alapfeladat rendszeres gyakorlását jelenti - minden tanulóval, a nevelőtestület és a szülők bevonásával, a nevelési-oktatási intézmény partnereinek bevonásával:

- egészséges táplálkozás (a helyi termelés, fogyasztás összekapcsolásával);
- mindennapi testnevelés (ennek részeként tartásjavító torna, relaxáció és néptánc);
- a felnőtté válás segítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel, a művészetek személyiségfejlesztő hatású alkalmazásával (ének, tánc, rajz, zenehallgatás, népi játékok);

- környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési (modulszerű) tantárgyrészek hatékony oktatása.

Az egészségfejlesztéssel összefüggő, tanórán kívüli programok

- Egészségügyi szűrővizsgálatok (fogászat, szemészet, hallás vizsgálat stb.)
- Egészségügyi felvilágosító előadások
- Drogprevencióhoz kapcsolódó rendezvények
- Osztálykirándulások, táborok, erdei iskola, „Sárfürkész" nap
- Kreatív, cselekedtető akciók (pl.: szelektív hulladékgyűjtés, szemétgyűjtés)
- A külső programokhoz kötődően baleset megelőzési felvilágosító előadások
- Sportnap
- Környezetbarát, újrahasznosítható anyagok használata
- Cserepes, élő növények az osztálytermekben, folyosókon
- Madáretetők kihelyezése, tanösvény az udvaron

2.3.2 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, a mentők, orvos vagy más személy megérkezése előtt.

Az elsősegélynyújtás képessége tudáson, begyakorláson és tapasztalaton alapul. Elsősegély-nyújtó tanfolyam szervezésével növeljük az önbizalmat és cselekvőképességet. Lehetőséget biztosítunk egészségtan-, osztályfőnöki-, biológia-, órákon, szakkörökön az ismeretek elsajátítására. Jó alkalmat teremtenek az iskolai egészségnapok nagyszámú tanulócsoport előtti szemléltető elsősegélynyújtó ismeretanyag bemutatására.

Az iskola megfelelő számú elsősegélynyújtó ládával rendelkezik, melyet nemcsak a mindennapok, de a kirándulások, és egyéb rendezvények (pl. hulladékgyűjtés során) alkalmával is tudnak használni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;

- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük a korszerű elsősegélynyújtás alapismereteit.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Vöröskereszttel;
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- támogatjuk a pedagógusok elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésekre való jelentkezését.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY–NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
Biológia	- rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
Kémia	- mérgezések - vegyszer okozta sérülések

	- savmarás - égési sérülések - forrázás - szén-monoxid mérgezés
Fizika	- égési sérülések - forrázás - áramütés
Testnevelés és sport	- magasból esés - esés - horzsolás - kificamodott végtag - törött végtag
oktatás -nevelés	- allergia

- az ötödik-nyolcadik évfolyamon, az osztályfőnöki órákon feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél;
- a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybevétele.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- szakkörök (ÖKO szakkörök)
- minden évben egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, a Magyar Vöröskereszt bevonásával.
- évente legalább egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó projektnapot (témanap) szervezünk a tanulóink számára.

2.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánkban a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat a nevelőtestület a szülői közösséggel és a diákönkormányzattal egyeztetve határozta meg. Közösségfejlesztő tevékenységeinket a tudatosan vállalt értékközvetítés, az együttműködés, a nyitottság, a társadalmi érzékenység, más kultúrák elfogadása jellemzi. Figyelembe vesszük a tanulók és a tanulóközösségek eltérő kulturális, illetve társadalmi hátteréből adódó sajátosságait. Tudatosan alkalmazzuk a közösségfejlesztés változatos módszereit, harmóniát, biztonságot,

elfogadó légkört teremtve. Az intézmény valamennyi dolgozója megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával, társas kapcsolataival példaként áll a diákok előtt. Célunk, hogy az iskolai csoportok valódi közösségekké fejlődjenek. Az együttműködést támogató, motiváló módszereket alkalmazunk mind a tanítási órákon/foglalkozásokon, mind a szabadidős tevékenységek során. Az együttműködés, kommunikáció elősegítésére online közösségeket hozunk létre, ahol értékteremtő, tevékeny, követendő mintát mutatunk a diákoknak a digitális eszközök használatának terén. Az intézményi, osztálytermi konfliktusok megelőzésére, hatékony kezelésére törekszünk, beszélgetések kezdeményezésével, közös szabályok megfogalmazásával, következetes és kiszámítható értékeléssel. A csoportképződés folyamatainak célirányos tervezője és irányítója az osztályfőnök, segítő közreműködői a pedagógusok, pedagógiai munkát segítők.

Közösségfejlesztéssel kapcsolatos közös feladataink:

- Tanulóink ismerjék meg a társas együttélés szabályait, legyenek udvariasak, tisztelettudóak, becsületesek, elfogadóak, segítőkészek, együttműködők.
- Alakítsuk ki, rögzítsük napi szokásrendszerüket (tisztálkodás, étkezés, öltözködés, köszönés).
- Tanítsuk meg, hogy cselekedeteikért vállalják a felelősséget.
- Arra neveljünk, hogy anyanyelvükön kulturáltan kommunikáljanak, ösztönözzük a tanulók közötti kommunikációt, véleménycserét, fejlesszük a tanulók vitakultúráját.
- Gazdagítsuk személyes tapasztalataikat az együttműködés, a konfliktusok kezelése terén.
- Erősítsük társas kapcsolataikat, a közösséghez való kötődés érzését.
- Támogassuk az egyént fejlesztő, és a közösséget erősítő, kulturált szabadidő eltöltését.

Annak érdekében, hogy a tanulók:

- megismerhessék és gyakorolhassák a demokrácia elemeit, a közösség szolgálatát;
- érvényesíthessék jogaikat és kötelességeik teljesítéséhez segítséget kaphassanak;
- egyéni problémáikkal megkereshessék tanítóikat, tanáraikat, az **intézmény feladata**:
    - az osztályközösségek, és a diákközgyűlés tevékenységének segítése és koordinálása;
    - az osztályfőnöki órák tartalmi kereteit adó tematikus célok meghatározása;

- a közösségfejlesztés tanórai, és tanórán kívüli programjainak meghatározása.

Annak érdekében, hogy a pedagógusok:

- képesek legyenek kollégáikkal, a szülőkkel, a tanulókkal a mindennapos kapcsolattartásra;
- vegyék észre gondjaikat, hallgassák meg véleményüket, javaslataikat;
- rendelkezzenek alkalmazható kommunikációs-, döntési-, szervezési- és elemzőkészséggel, az intézmény feladata:
  - kialakítani a kapcsolattartás kommunikációs csatornáit, azok hatékony működtetésének feltételeiről gondoskodni;
  - szakmai műhelymunkával az együttműködés lehetőségeit megteremteni;
  - a diákképviselet pedagógusokkal való párbeszédének tereit megteremteni;
  - a pedagógusok és a tanulók, valamint a szülők között a nevelési tartalmak alakítása vonatkozásában a folyamatos érintkezés lehetőségeit megteremteni (szülői fórumok);

Annak érdekében, hogy a szülők (gondviselők):

- bizalommal fordulhassanak a pedagógusokhoz;
- kapjanak támogatást az iskolától problémáik megoldásához;
- együttműködhessenek a pedagógusokkal gyermekük nevelésében, az **intézmény feladata**:
  - a partnerközpontú hálózat kiépítése a szülőkkel;
  - a találkozások alkalmával a családi nevelés és a gyermek pozitívumait erősíteni;
  - a szülők bevonása az intézmény különféle programjaiba.

2.4.1 A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok

- a „mi tudat” kialakításával lehetőséget teremteni az elfogadás, az együttérzés, felelősség értékeinek megtapasztalására, elmélyítésére
- közös szabályok, célok megfogalmazása, amelyek a közösség minden tagjára érvényesek
- a tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással, közösségi ellenőrzéssel

- a tanulók kezdeményezéseinek segítése
- kölcsönös tiszteleten, bizalmon alapuló kapcsolat kialakítása (tanár-diák; diák-diák)
- a különböző csoportok társas kapcsolatainak nyomon követése, kapcsolatépítés játékos tevékenységekkel – minden gyermeknek legyen helye a csoportjában
- az évfolyamok közösségeinek erősítése közös programok szervezésével (kirándulások, klubdélutánok stb.)
- szűkebb és tágabb közösségük hagyományainak, ünnepeinek megbecsülésére nevelés
- a természet, a környezet, az ember által létrehozott értékek iránti tisztelet elmélyítése

2.4.2 Egyéb foglalkozások, szabadidős tevékenységek közösségfejlesztő feladatai

(egésznapos iskola, tanórán kívüli és szabadidős foglalkozások)

- olyan közösségek létrehozása, melyek élővé teszik tanítványaink számára kulturális örökségünket, segítik a helyes tanulási szokások kialakítását, ösztönöznek az önálló ismeretszerzésre
- a szabadidő tartalmas eltöltésének elősegítése
- az együttműködő, versengő magatartás gyakoroltatása
- jó kapcsolat kiépítése a gyerekekkel, szüleikkel, segítőkkel
- lehetőséget nyújtani a pályaválasztás előkészítésére
- erősíteni az iskolához, szülőföldhöz kötődés érzését
- a tanulói részvétel ösztönzése lehetőség szerint több foglalkozáson is

a) **Egésznapos iskola** (Az egésznapos iskola programja 1.sz. melléklet)

Iskolánkban az egész napos oktatás (iskolaotthon) az alsó tagozaton több mint öt évtizedes múltra tekint vissza. Megteremtője Marth Béla tanító és munkatársai.

A nagy múltú, sikeres oktatási rendszerben megoldott a gyermek egész napos foglalkoztatása. Ez leghatékonyabban az alsó tagozaton a „guruló rendszerű” formában valósítható meg. Az „egésznapos” nevelés és oktatás egységes keretbe foglalja a tanulók

egyéni képességeihez igazodó fejlesztés teljes folyamatát, biztosítva a tanulóknak a pihenés, kikapcsolódás, a szórakozás és a testmozgás lehetőségét.
Az egésznapos nevelés során a tanulók életkori sajátosságait, teherbírását is figyelembe véve, a nap egészére 7^{30} – 16^{00} között elosztva váltják egymást a tanítási órák, a tanulási képességekhez igazított tanórákra való felkészülés, a pihenést szolgáló szabadidős programok.

Az egésznapos nevelés közösségteremtő erejével kiegészíti a család szocializációs szerepét. Az alsó tagozaton két tanító dolgozik a gyerekekkel, megosztva egymás között a tantárgyakat Az egész nap során fontos, hogy a gyermek életében rendszer legyen, hiszen a rendszeresen ismétlődő tevékenységekhez, programokhoz könnyebben tud alkalmazkodni.

Az étkezésnél, napi teendőknél a kulturált szabályok, szokások, illemtudó viselkedés kialakítása a feladat.

A tanórai és tanórán kívüli foglalkozások beosztása rugalmasan kezelhető keret, mely a gyermekek testi-lelki terhelhetőségétől függően lazítható. A nap a beszélgető körrel kezdődik, ahol a gyerekek mesélhetnek/beszélhetnek magukról. A *tanítási órák* 45 percesek, ezt az időtartamot fokozatosan kívánjuk elérni. Mivel a 6-7 éves gyermekek tartós figyelme 20-25 perc, az órák kezdetben rövidebbek, s hosszabbak a szünetek. Körülbelül egy hónap elteltével elérjük a 45 percet, de időnként mozgásos lazító játékokat iktatunk be. Az *önálló tanulás* részben délelőtt, részben délután történik. Az eltérő tanulási tempó miatt ebben az esetben *differenciált feladat adásával* lehet az összhangot megteremteni. A délelőtti és a délutáni időszakban is rendszeresen van *szabadidő*, mely a kikapcsolódást, a tanóra fegyelméből való oldást teszi lehetővé. A szabadidő eltöltésének lehetőségei: levegőn való mozgás, könyvtárlátogatás, játék, *kézműves foglalkozás*.

Az egésznapos iskola nagymértékben megkönnyíti mind a gyermek, mind a szülő mindennapjait. Elkerülhető az igen megterhelő táskacipelés. *Egyenletesebb terhelést* biztosítva, a gyermek az iskolában – tanítói segítséggel – tanul meg tanulni.

Az egésznapos oktatás keretében továbbra is kiemelten foglalkozunk a tehetséggondozással, valamint a hátrányos helyzetű, a lassabban érő, vagy részképesség zavarokkal küzdő gyermekek felzárkóztatásával. A pedagógusok munkáját *szakképzett logopédus, gyógypedagógus, gyógytestnevelő* segíti.

Programunkba beillesztettük a *mindennapos játékos testmozgást (sport, tánc, úszás). Mindezek gazdagítják tanulásukat, harmonikus testi és lelki fejlődésüket.*

Az egésznapos iskola nyújtotta nevelési lehetőségek

Társas kapcsolatok, közösségi élet

- személyes kapcsolat kialakítása minden gyerekkel, egyéni törődést igénylőkkel
- otthonosság érzésének erősítése
- közösségért végzett munka, megbízatás, együttes tervezés (felelősi rendszer)
- összetartozás érzésének erősítése, gyerekek közötti társas kapcsolatok fejlődése
- egymás köszöntése név- és születésnapon
- szabályok alkotása, önkormányzó képesség kialakítása, heti értékelés

Önálló tanulásra nevelés

- objektív, szubjektív feltételek megteremtése (nyugodt körülmények között, pihenten, szívesen dolgozzanak)
- tanulási technikák elsajátítása évfolyamonként meghatározva tanulás tanítása (foglalkozás)
- felzárkóztatás – tehetséggondozás folyamatosan, egyénileg is
- versenyekre felkészítés
- önművelés igényének, szokásának, készségének ki- ill. továbbfejlesztése

A szabadidő hasznos eltöltésére nevelés

- játéklehetőségek biztosításán keresztül megtanítjuk játszani tanulóinkat
- változatos tevékenységformákkal találkozhatnak: bábozás, szerepjátékok, kézműves tevékenységek, könyvajánlás, szociális kompetencia-foglalkozás stb.
- gyűjtőmunka
- közös tervezés, többféle, ajánlott tevékenységből választhatnak

b) **Tanulószoba**

A felső tagozaton (5-8. évfolyam) tanulószobai foglalkozás segíti a másnapra való

felkészülést. A tanulószobás csoport munkarendje a délelőtti tanítási órák végeztével a csoportba járó tanulók órarendjéhez igazodva kezdődik és 16^{30}-ig tart. Amennyiben a szülő igényli 18^{00}-ig a felügyeletet biztosítjuk.

c) **Iskolai sportkör**

Az *iskolai sportkör* tagja az iskola minden tanulója. Az *iskolai sportkör* a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

d) **Szakkörök**

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségei alapján – minden tanév elején a nevelőtestület dönt.

e) **Versenyek, vetélkedők, bemutatók.**

A tehetséges tanulók tudásának gazdagítását, képességeinek megmutatását segítik, szolgálják a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulóinkat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük, elvisszük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését és kíséretét a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.

f) **Témahetek, témanapok (projekthetek, projektnapok).**

Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára témaheteket, témanapokat, projekteket szerveznek. A projektoktatás egy iskolai napon legalább három órát meghaladó foglalkozás vagy több iskolai órán, tanítási napon át zajló tanítási-tanulási folyamat. Ennek során – elsősorban – a tantárgyi rendszerbe nehezen beilleszthető ismeretek feldolgozása történik egy-egy témakör köré csoportosítva a gyerekek aktív részvételével zajló közös, sokféle tevékenységre építve. A hosszabb (több napos, egy hetes) projekteket a tanulócsoportok – ismereteket összegző vagy művészeti – bemutatója zárja. Iskolánkban rendszeresen, lehetőség szerint évente ismétlődnek azok a témanapok, amelyek a katasztrófavédelemmel, az egészségvédelemmel, az elsősegélynyújtással, a természet- és környezetvédelemmel, iskolánk névadójával, illetve a honismerettel kapcsolatos ismereteket dolgozzák fel. A hosszabb (több napos, egy hetes)

témaheteken/projekteken feldolgozásra kerülő ismereteket a nevelők szakmai munkaközösségei az éves munkatervben határozzák meg.

Iskolánk által vállalt témahetek/témanapok

- Magyar Diáksport Napja
- Diákok hangja
- Digitális Témahét,
- Fenntarthatósági Témahét,
- Pénzügyi és Vállalkozói Témahét

g) **Tanulmányi kirándulások.**

Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára tanulmányi kirándulásokat szerveznek hazánk, a határon túli magyarság, a lakóhely és környékének természeti, történelmi, kulturális értékeinek megismerése céljából. (Határtalanul és egyéb kirándulások) Pályázati lehetőségek kihasználásával törekszünk arra, hogy minél több, változatosabb alkalmat nyújthassunk tanulóinknak.

h) **Osztálykirándulások:**

Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka támogatása érdekében – a szülői közösség egyetértésével és a szükséges feltételek rendelkezésre állása esetén – az osztályok számára osztálykirándulást szervezhetnek. Az osztálykiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a részt vevő tanulók szülei vagy törvényes képviselői viselik Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával arra törekszenek, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő – köztük a halmozottan hátrányos helyzetű – családok gyermekei is részt tudjanak venni.

i) **Erdei iskola, táborozások.**

A nevelési és a tantervi követelmények teljesítését segítik az iskola falain kívül, természeti környezetben szervezett foglalkozások, melyeken főleg egy-egy tantárgyi téma feldolgozása történik, illetve az iskolai szünidőkben szervezett táborozások. A részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola a pályázati lehetőségek minél

jobb kihasználásával (Erzsébet-program) törekszik arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő – köztük a halmozottan hátrányos helyzetű – családok gyermekei is részt tudjanak venni.

j) **Komplex tehetséggondozó foglalkozások:**

Az alul teljesítő, tehetséges tanulóinknak adaptált és tovább fejlesztett program alapján, kihasználva a pályázati lehetőségeket (NTP) foglalkozásokat szervezünk.

k) **Énekkar, népdal éneklő körök:**

A közös éneklés élményét nyújtja a tanulóinknak. A zenei nevelés része, melynek során tanulóink értékes népdalainkat, a kórus muzsika alapjait sajátíthatják el.

l) **Hagyományőrző tevékenységek:**

Fontos feladat az iskola névadójának, a településrész nevének, múltjának ápolása. Ezt szolgálja az évenkénti Miklós-nap decemberben, iskolai programok, Mikulás-járás megszervezésével.

Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk melyek a következők október 6-a és 23-a, március 15-e, június 4-e (Nemzeti Összetartozás Napja) alkalmából, karácsonykor, farsangkor, a gyermeknapon, illetve a 8. osztályosok ballagásakor.

Minden tanév folyamán ünnepi megemlékezést szervezünk a magyar kultúra napján, a költészet napján. A tagiskolában a falusi hagyományokat felelevenítjük Márton napi felvonulással, Luca napi megemlékezéssel. Történelmi napunkon hagyományőrzők mutatják be az elődök életét. Az időseket köszöntjük a népmese napján, műsorral készülünk a település adventi gyertyagyújtására.

m) **Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás:**

Egy-egy tantárgy témáinak feldolgozását szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások, múzeum-pedagógiai foglalkozások, ifjúsági filharmóniai hangversenyek helyben. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekszik arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő – köztük a halmozottan hátrányos helyzetű – családok gyermekei is részt tudjanak venni.

n) **Szabadidős foglalkozások:**

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdélutánok, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő – köztük a halmozottan hátrányos helyzetű – családok gyermekei is részt tudjanak venni.

o) **Iskolai könyvtár:**

A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.

2.4.3 A diákönkormányzat közösségfejlesztési feladatai:

Célja, hogy az iskola tanulói együttesen és egyénileg is valós gazdái legyenek az iskolai élet azon részének, amelyre a Nemzeti Köznevelési Törvény, a Házirend és a Diákönkormányzat Szervezeti és Működési szabályzata felhatalmazást ad.

A diákönkormányzat az iskolai élet alábbi területeinek szervezésében vesz részt:

- versenyeket hirdet és támogat (hulladékgyűjtés, szaktárgyi és sportversenyek, kulturális bemutatók),
- szabadidős programokat javasol (diák klubok, suli diszkó, mozi-, színházlátogatás, táborozás),
- hagyományokon alapuló, közösségépítő rendezvényeket bonyolít (iskolanap, farsang, gyermeknap, osztálykirándulások, búcsúbuli),
- dönt évente egy tanítás nélküli munkanap felhasználásáról.

Közösségfejlesztő feladataink a diákönkormányzat működésével kapcsolatban:

- biztosítani a diákjogok megismerését, érvényesülését iskolánkban,
- megteremteni az érdekképviseletet a tanulók és tanulóközösségek számára,
- évente alkalmat adni arra, hogy a tanulók minden olyan kérdésben szót kapjanak, amely az egyén és a közösség életét érinti (Diákközgyűlés,)

- lehetőséget nyújtani arra, hogy a tanulók tervezzék, szervezzék saját programjaikat, részt vegyenek a végrehajtásukban és azok értékelésében.

3. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

Az intézményben dolgozó pedagógusok felelősséggel és önállóan, a tanulók tudásának, képességeinek és személyiségének fejlesztése érdekében végzik szakmai munkájukat a munkaköri leírásban foglaltak keretein belül az iskolai tantárgyfelosztásban meghatározottak alapján.

3.1 A pedagógus

- Alapos, átfogó és korszerű szaktudományos és szaktárgyi tudással megalapozva kihasználja a tananyag kínálta belső és külső kapcsolódási lehetőségeket (a szaktárgyi koncentrációt). Épít a tanulók más forrásokból megszerzett tudására.
- Pedagógiai munkáját éves szinten, tanulási-tanítási (tematikus) egységekre és órákra bontva is megtervezi. Az órát/foglalkozást a cél(ok)nak megfelelően, logikusan építi fel.
- A tanulók személyiségfejlesztését a tanítás-tanulás folyamatában tervszerűen végzi, s ennek keretében feladata a gyermekek minél alaposabb megismerése, amit a tanulók tudatos megfigyelésével, változatos közös tevékenységek szervezésével, szükség szerinti családlátogatások és különböző vizsgálatok segítségével érhet el.
- Terveit az óra eredményességének függvényében felülvizsgálja. A célok tudatosításából indul ki. A célok meghatározásához figyelembe veszi a tantervi előírásokat, az intézmény pedagógiai programját. A tanulók aktuális fizikai, érzelmi állapotára tekintettel szükség esetén változtat is előzetes tanítási tervein.
- Komplex módon veszi figyelembe a pedagógiai folyamat minden lényeges elemét: a tartalmat, a tanulók előzetes tudását, motiváltságát, életkori sajátosságait, az oktatási környezet lehetőségeit, korlátait. A tanuláshoz megfelelő hatékony és nyugodt kommunikációs teret, feltételeket alakít ki.
- Tudatosan tervezi a tanóra céljainak megfelelő stratégiákat, módszereket, taneszközöket, kommunikációt. Többféle módszertani megoldásban gondolkodik.

- Tanóráira és tanórán kívüli foglalkozásaira felkészül, nagy gondot fordít a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő fejlesztő foglalkoztatásra, a módszertani innovációra, a rendelkezésre álló idő optimális kihasználására.
- Naponta megbeszéli és kialakítja a legfontosabb feladatokat a tanulócsoportjában tanító nevelőkkel, és szükség esetén egyeztet velük.
- A tanulók tevékenységét, a tanulási folyamatot tartja szem előtt. Tudatosan törekszik a tanulók motiválására, aktivizálására. Épít a tanulók szükségleteire, céljaira, igyekszik felkelteni és fenntartani érdeklődésüket. A tanuló hibáit, tévesztéseit, mint a tanulási folyamat részét kezeli, az egyéni megértést elősegítő módon reagál rájuk.
- A gyermekek tanulmányi fejlődését egyéni foglalkoztatással, sokoldalú, korszerű szemléltetéssel szolgálja, s gondoskodik az általa használt szemléltető és technikai eszközök helyes tárolásáról, épségének megőrzéséről.
- Alkalmazza a differenciálás elvét. Felismeri a tanulók tanulási problémáit, szükség esetén megfelelő segítséget kínál számukra. Csoportos tanítás esetén is figyel az egyéni szükségletekre és a tanulók egyéni igényeinek megfelelő stratégiák alkalmazására. Reálisan és szakszerűen elemzi és értékeli saját gyakorlatában az egyéni bánásmód megvalósítását.
- Különleges bánásmódot igénylő tanuló vagy tanulócsoport számára hosszabb távú fejlesztési terveket dolgoz ki és ezeket hatékonyan meg is valósítja.
- Tanórai munkáját a gyermekek adottságainak, haladási tempójának megfelelően differenciáltan szervezi.
- A lemaradó tanulók számára felzárkóztató foglalkozásokat szervez, egyéni segítségnyújtással biztosítja tovább haladásukat.
- Gondot fordít a tehetséges tanulók megfelelő foglalkoztatására, amit a tanórai differenciáláson kívül egyéni tehetséggondozó foglalkozás, illetve tanulmányi versenyekre való felkészítés formájában is megtehet.
- Megismeri az általa foglalkoztatott tanulókról szóló szakvéleményeket és szakértői véleményeket, annak ajánlásait figyelembe veszi és mérlegeli az érintett gyermekek tanításakor és osztályzásakor.

- Az iskolavezetés jóváhagyásával, a tantárgyfelosztás alapján a lassúbb tempóban haladó gyerekek számára felzárkóztató foglalkozásokat szervezhet lehetőséget biztosítva a javításra.
- A tanulást támogató környezetet teremt a tanterem elrendezésével, a taneszközök használatával, a diákok döntéshozatalba való bevonásával.
- Célszerűen, kritikusan, a tanításhoz és a kapcsolattartáshoz is használja a digitális és online eszközöket.
- Kihasználja a tananyagban rejlő lehetőségeket a tanulási stratégiák elsajátítására, gyakorlására.
- Tanítványaiban igyekszik kialakítani az önálló ismeretszerzés, kutatás igényét.
- Megfelelő útmutatókat és az önálló tanuláshoz szükséges tanulási eszközöket biztosít a tanulók számára.
- Pozitív visszajelzésekre épülő, bizalommal teli légkört alakít ki, ahol minden tanuló hibázhat, ahol mindenkinek lehetősége van a javításra.
- Használja a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket.
- Fokozatosan szoktatja tanulóit az iskolai élet szabályainak betartására, megismerteti és betartatja velük az iskola házirendjét.
- Tanórán kívüli szabadidős foglalkozásokat szervez a tanulók életkorának, igényeinek megfelelően.
- Különös figyelmet fordít a mindennapos testmozgás megvalósítására a tanórai és a szabadidős foglalkozások megtartása során.
- A tanítási órákon és tanórákon kívüli foglalkozásokon különös gondot fordít a tanulók együttműködési készségeinek, önállóságának és öntevékenységének kialakítására.
- A közös iskolai tevékenység minden mozzanatában gyakoroltatja a kulturált emberi viselkedés szabályait.
- A tanulás támogatása érdekében az órákon folyamatosan, világosan, egyértelműen és tárgyszerűen visszajelez a tantárgy követelményei szerint. Céljainak megfelelően különböző, változatos értékelési módszereket, eszközöket választ és készít a tanulók kompetenciáinak fejlesztése érdekében. A kapott adatokat elemzi, ha kell, gyakorlatát

módosítja. Pedagógiai munkájában nyomon követhető a PDCA-ciklus. (PDCA: plan - tervezés, do – cselekvés, check – ellenőrzés, act - beavatkozás).

- Rendszeresen ellenőrzi és értékeli a gyermekek tanulmányi munkáját annak figyelembevételével, hogy az értékelés az életkori sajátosságoknak megfelelő, motiváló hatású legyen.
- Az értékelésben gondot fordít arra, hogy az írásbeli és szóbeli számonkérés egyensúlyban legyen.
- A kötelező írásbeli feladatokat ellenőrzi, javítja, vagy a tanulókkal együtt értékeli.
- Az írásbeli számonkérések anyagait a következő tanórára, de legkésőbb 2 héten belül kijavítja.
- A félévi és az év végi zárás előtti utolsó témazáró, illetve iskolai dolgozatot legkésőbb egy héttel a jegyek lezárása előtt megíratja.
- A kötelező házi feladatokat ellenőrzi, javítja, vagy a tanulókkal javíttatja, és velük együtt értékeli.
- Kezdeményezően és konstruktívan együttműködik a módszerek, programok megvalósításában a pedagógustársaival, a szülőkkel, a külső partnerekkel, részt vállal a szakmai munkaközösség munkájában.
- Gyarapítja szakmai és pedagógiai tudását, kihasználja a továbbképzési lehetőségeket, a szaktárgya körébe tartozó új tudományos eredmények megismerésére törekszik, a módszertani fejlesztések körében tájékozódik.

3.2 Az osztályfőnöki munka nevelési tartalmai

Az osztályfőnök céltudatosan irányítja az osztályában folyó nevelő-oktató munkát, összehangolja az iskolai és iskolán kívüli nevelési tényezőket. A tanulókkal közösen tervezi, elemzi, és alakítja az osztály életét, biztosítja annak bekapcsolódását az iskola egészének nevelési rendszerébe. A tanulók közvetlen megismerésére és az osztályközösség arculatának formálására kiváló lehetőségeket kínálnak az iskolai és iskolán kívüli programok: szakkörök, klubdélutánok, sportfoglalkozások, rendezvények, utazások, kirándulások, színház-, és múzeumlátogatások stb.

Az osztályfőnöki munka eredményessége érdekében a pedagógus kapcsolatot tart tanítványai szüleivel, erősíti a családból származó pozitív nevelési hatásokat, megismeri a család

viszonyulását az iskolához, a gyermekhez. Az osztályfőnöki munka lényeges pontja a torz családi nevelési minták, szokások ellensúlyozása, a negatív társadalmi hatások kivédése.
Az osztályfőnöki órákon törekedni kell olyan légkör kialakítására, amely feloldja a tanulókban lévő gátlásokat, segít abban, hogy őszintén nyilatkozzanak meg a "kényes" témákban is. A feloldódáshoz más környezet is biztosítható, mint a hagyományos tantermi berendezés. Lehet a színhely: könyvtár, múzeum, közösségi ház, vagy éppen a természet.

3.3 Az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnök alapvető feladata az osztály tanulói közösségének szervezeti, érzelmi, értelmi fejlesztése, a nevelési tényezők összefogása az iskolai értékrend szerint, az osztály közösségi életének szervezése. Szorosan együttműködik a szülői munkaközösséggel.

Legfontosabb felelősségek és feladatok:

- A tanulók személyiségének alapos, sokoldalú megismerése, differenciált fejlesztése, közösségi tevékenységük irányítása, önállóságuk, öntevékenységük és önkormányzó képességük fejlesztése.
- Nevelő munkáját év elején osztályfőnöki tanmenetében tervezi.
- A „7 szokás” életvezetési program elemeit értelmezi és átadja.
- Személyiség- és közösségfejlesztő munkáját az iskola pedagógiai programjában megfogalmazott alapértékek mentén végzi.
- Feltérképezi az osztály szociometriai jellemzőit, az osztályon belül uralkodó értékrendet.
- Együttműködik az osztályában tanító párjával, szaktanárokkal, tanulószobát, napközit vezető tanárral.
- Látogatja osztálya tanítási óráit, a tanítási órán kívüli foglalkozásait. Tapasztalatait, észrevételeit, az esetleges konfliktusokat az érintett nevelőkkel megbeszéli.
- Szükség esetén - az intézményvezető hozzájárulásával - az osztályban tanító tanárokat és az érintett pedagógusokat tanácskozásra hívja össze.
- Felkészül osztálya osztályozó értekezletére. Az osztályban tanító pedagógusokkal megvitatja az addig tapasztaltakat és a következő időszak teendőit.

- Tiszteletben tartja a gyerekek emberi méltóságát, gondoskodik arról, hogy az osztály közösségi tevékenysége során alkalmat teremtsen minden tanulónak a demokratikus közéleti szereplésre való felkészülésre.
- Felkészíti osztályát az iskola hagyományos rendezvényeire, ünnepségeire, szervezi osztálya szabadidős foglalkozásait.
- A gyerekek minden iskolai tevékenységét (beleértve a tanórán kívüli és szabadidős foglalkozásokat is) értékeli, bennük is kialakítja a reális önértékelés igényét.
- A gyerekek életkorának megfelelően szakmai ismertetésekkel, önismereti gyakorlatokkal készíti fel tanulóit a pályaválasztásra.
- Felelős megbízásával és munkájának ellenőrzésével biztosítja az osztályterem rendjének, tisztaságának, berendezési tárgyainak megőrzését.
- Törekszik a család és az iskola nevelőmunkájának összehangolására, együttműködik a szülőkkel.
- Megismerteti a szülőkkel az iskola pedagógiai programját, házirendjét, megbeszéli velük a gyerekeket érintő nevelési elképzeléseit az osztály, illetve az egyes tanulók fejlesztésére vonatkozóan.
- Gondoskodik osztályában a szülői munkaközösség működéséről.
- Folyamatosan tájékoztatja a szülőket a gyerekek magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről, alkalmazza az iskolai szabályzatokban rögzített dicséret és elmarasztalás formáit.
- Elvégzi a tanulók továbbtanulásával kapcsolatos tájékoztatást, továbbtanulási lapjaikat szabályszerűen és pontosan továbbítja.
- Aktívan részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, a szakirodalom tanulmányozását, bemutató foglalkozást, különböző témájú felmérések kidolgozását és elemzését vállalja.

3.4 A köznevelésben foglalkoztatottak közösségfejlesztéssel kapcsolatos tennivalói

A közösségfejlesztés során nem csak a pedagógusoknak vannak feladatai, hanem az iskolában foglalkoztatott valamennyi dolgozónak, hiszen megjelenésükkel, viselkedésükkel,

beszédstílusukkal, társas kapcsolataikkal az intézmény valamennyi dolgozója példaként áll a diákok előtt, és felelősséget vállal az iskola tanulóinak harmonikus személyiségfejlődéséért.

4. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

4.1 Sajátos nevelési igényű tanuló

- aki a szakértői és rehabilitációs bizottság véleménye alapján: testi, érzékszervi, értelmi, beszédfogyatékos, autista vagy halmozottan fogyatékos, egyéb pszichés fejlődés zavarral küzd (pl. diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, autizmus, kóros hiperkinetikus vagy kóros aktivitászavar, figyelemzavar)

Az iskolánkban oktatott sajátos nevelési igényű tanulóink állapotuknak, személyes adottságuknak megfelelő habilitációs, rehabilitációs ellátásban részesülnek.

Alapelvek

- Intézményünkben a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, azonos iskolai osztályban történik.
- A másságot elfogadó környezetet alakítunk ki.
- Az együttnevelés során érvényesítjük a habilitációs, rehabilitációs szemléletet, sérülés-specifikus módszereket, eljárásokat alkalmazunk.

Célok

- A sajátos nevelési igényű gyermekeknél, tanulóknál is pedagógiai programunk általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszünk.
- Az inkluzív oktatással-neveléssel az SNI gyermekek, tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását segítsük.
- A gyermekeket, tanulókat sajátos nevelési igényeik figyelembevételével, a számukra szükséges területeken fejlesszük.
- A sajátos nevelési igényű gyermekeket, tanulókat a nevelés, oktatás, fejlesztés ne terhelje túl, a követelmények igazodjanak a fejlődés lehetséges üteméhez.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenységek közös céljai és feladatai

- Az illetékes szakértői bizottság által megállapított fogyatékosságból, részképesség gyengeségből fakadó hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása.
- A meglévő ép funkciók bevonása a hiányok pótlása érdekében.
- A különféle funkciók egyensúlyának kialakítása.
- Az esetlegesen szükséges speciális eszközök elfogadtatása, használatuk megsegítése.
- Az egyéni boldogulást, társadalmi beilleszkedést segítő tulajdonságok fejlesztése.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározza a sajátos nevelési igényű tanuló:

- életkora, pszichés és egészségi állapota, szociokulturális környezete,
- képességei, kialakult készségei, kognitív funkciói, meglévő ismeretei,
- az együttműködés a szülőkkel, szakmai szolgáltatással, családsegítővel.

A habilitációs, rehabilitációs foglalkozások egyéni vagy csoportos formában tarthatók. A dokumentálás egyéni fejlődési lapon történik.

Feladatok

A sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelésében-oktatásában résztvevő pedagógus:

- a tantárgyi tartalmak- egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait figyelembe veszi,
- egyéni fejlesztési terv (2-6 hónapos időszak) alapján egyéni haladási ütemet biztosít, differenciált módszereket, technikákat alkalmaz,
- folyamatos értékelés, teljesítményelemzés alapján egyéni fejlesztési tervet készít,
- egy-egy nevelési, tanulási helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres,
- alkalmazkodik az eltérő képességekhez, viselkedéshez,
- együttműködik a gyermeket, tanulót nevelő-oktató többi pedagógussal, szakemberrel.

A gyógypedagógus:

- segíti a komplex pedagógiai diagnózis értelmezését,
- egyéni fejlesztési tervet készít,
- habilitációs, rehabilitációs egyéni és kiscsoportos fejlesztést végez,
- javaslatot, szakmai tanácsokat ad speciális módszerekre, eszközökre, környezetre.

A sajátos nevelési igény típusai szerinti iskolai fejlesztés

A beszédfogyatékos, akadályozott beszédfejlődésű gyermek

Beszédfogyatékos az a tanuló, akinél veleszületett vagy szerzett idegrendszeri működési zavarok és a környezeti hatások következtében jelentős mértékű a beszédbeli akadályozottság, mely tünetek együttesen tanulási akadályozottságot is kiválthatnak.
Az iskolai oktatás, logopédiai ellátás a beszédbeli akadályok jellegétől függ (megkésett beszédfejlődés, diszfázia, diszlália, orrhangzós beszéd, dadogás, hadarás, diszfónia, disarthria, mutizmus, diszlexia, diszgráfia, súlyos beszédészlelési és megértési zavar).
Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai megegyeznek a NAT-ban és a helyi tantervben alkalmazott szakaszolással, a fejlesztési feladatok, tartalmak megvalósítása általában lehetséges. Az első évfolyam anyagának két tanévre történő elosztása indokolt lehet.

Alapelvek, célok, feladatok

Az együttnevelés a beszédfejlődést szolgálja. Meghatározó a sokoldalú percepciós fejlesztés, fontos a transzferhatások tudatos kihasználása.

- a fejlesztés legyen tudatos, tervszerű, valósuljon meg a folyamatkövetés,
- jelentsen segítséget a szülők támogató együttműködése,
- motiválás a beszédhiba leküzdésére,
- felkészítés az esetleges visszaesésekre, azok kezelésére,
- az informatikai eszközök segítő szerepe kiemelkedő, különösen az írás- és olvasási nehézséggel küzdő tanulók esetében.

A pedagógiai rehabilitáció: logopédiai egyéni és csoportos terápia

A pszichés fejlődés zavaraival küzdő tanulók

Részképesség zavarok (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia), hiperkinetikus- és figyelemzavar, a pszichikus funkciók kialakulatlansága, fejletlensége áll sok esetben a súlyos tanulási, beilleszkedési és magatartási problémák hátterében. Általános jelek ezeknél a tanulóknál:

- általában érzékenyebbek a meteorológiai változásokra,
- fáradékonyabbak, nehezen tűrik a zajokat, nehezen viselik el a várakozási feszültséget,
- gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, egyedüllétre,

- fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat.

Alapelvek

- Fejlesztésük gyógypedagógiai tanár és/vagy pszichológus közreműködését igényli, rehabilitációs célú órakeretben, egyéni terápiás terv alapján.
- Indokolt esetben mentesítés - a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján - az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól.

Kiemelt feladatok

- az egészséges énkép és önbizalom kialakítása,
- a kudarctűrő-képesség növelése,
- az önállóságra nevelés.

A tanulók iskolai fejlesztésének pedagógiai szakaszai nem térnek el a NAT alapján a helyi tantervben rögzítettektől. Indokolt lehet az első évfolyam két tanévi időtartamra történő széthúzása. Ebben az esetben az első tanév az intenzív prevenció, a szakszerű funkciófejlesztés, a pszichés gondozás, a megfelelő motiváció és a feladattudat kialakításának az időszaka a gyógypedagógiai korrekciós-kompenzáló-terápiás módszerek alkalmazásával.

A helyi tantervben leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő képességek, azok fejlődési útjai, módjai, és kialakulásuk időtartama módosulhat, mindenkor a tanulók egyéni fejlődésének függvénye.

Egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció
Az egészségügyi célú rehabilitáció elsősorban a megfelelő szakorvosi ellátást, annak folyamatosságát, kontrollját, valamint a pedagógiai rehabilitációt segítő egészségügyi terápiákat foglalja magába. Ebből a szempontból fontos a gyermekneurológiai, a fülészeti, valamint a szemészeti vizsgálat, szükség esetén az érzékszervi gyógyítás. A gyógypedagógiai tanár által vezetett pedagógiai rehabilitáció a funkcionális képességfejlesztő programok külön alkalmazásával, a fejlesztések során tanultak elmélyítésével szolgálja az eredményes iskolai előmenetelt.

Diszlexia, diszgráfia

A diszlexia az intelligenciaszinttől független olvasási és helyesírási gyengeség. Általában differenciálatlan az aktív szókincs, és gyenge a verbális emlékezet. A tanuló az új szavakat nehezen jegyzi meg, megmásítja, torzítja, jó értelmi képesség esetén új szót alkot helyette, vagy körülírja a fogalmat.

Az olvasás tanulása során nehezen alakul ki a hang-betű kapcsolat, gyakori és makacs betűtévesztések fordulnak elő, a sorrendben átvetések tapasztalhatók, a hosszabb szavak áttekintése rendkívül nehéz. Hibás kombinációk, felületes akusztikus képzetek előhívása észlelhető. Nehéz a figyelem megosztása az olvasási technika és a szöveg tartalma között, pontatlan a toldalékok olvasása, lassú az olvasási tempó, gyenge a szövegértés.

A súlyos olvasás-írászavar irreverzibilis, maradványtünetei a közép- és felsőfokú oktatásban, illetve a felnőttkorban is feltűnnek és fennmaradnak.

Diszgráfia esetén az írómozgásokban, azok kivitelezésében jellemző a rossz kéztartás, az íróeszköz helytelen fogása, a görcsösség. Más tananyagokban való előrehaladáshoz viszonyítva nagyon lassú az írás megtanulásának folyamata.
Az írómozgás egyenetlen, ritmusa és lendülete töredezett lesz, az optimális mozgássor csak nagyon lassan valósul meg, ezért fáradékonyabbak a diszgráfiás tanulók.

A fejlesztés célja:

- alakítsuk ki a tanulóban az intellektusának és mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás-írás készséget,
- fejlesszük a kifejező készségét,
- segítsük az olvasás, írás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés feladatai:

- a testséma biztonságának kialakítása,
- a téri és időrelációk kialakítása praktikus és verbális szinten,
- a vizuomotoros koordináció gyakorlása,
- a látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,
- az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő, valamint a vizuális és auditív észlelésre alapozó módszerrel,

- az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,
- az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával.

Diszkalkulia

A diszkalkuliás tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, kialakulatlan a mechanikus számlálás képessége, a mennyiség-állandóság. Súlyos elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés feladatai:

- az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- a testséma kialakítása,
- a téri relációk biztonsága,
- a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása,
- a szerialitás erősítése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a tevékenykedtetés előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés,
- a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások megtalálása és alkalmazása.

Hiperkinetikus- és figyelemzavarok

Már az első öt évben kialakuló tünetegyüttes, melyet a tevékenységek csapongása, a figyelmetlenség, a nagyfokú impulzivitás, a szabályok gyakori megszegése, megfontolatlanság, többszöri konfrontálódás a társakkal jellemez. Gyakori a kognitív

működések zavara, illetve a nyelvi és motoros képességek fejlődésének késése. Másodlagos szövődménye az aszociális viselkedés és a csökkent önértéktudat.

Magatartási zavarok

Jellemzői a visszatérő és tartós disszociális, agresszív vagy dacos magatartássémák. A viselkedés erősen eltér az adott életkorban elvárhatótól, a szociális elvárásokat durván áthágja. Sokkal súlyosabb lehet, mint egy gyermekcsíny vagy egy serdülőkori lázadás és hosszan tart (hat hónap vagy annál hosszabb ideig). Jellemzi még: nagyfokú harcosság, társakkal, tárgyakkal, állatokkal szembeni durva bánásmód, fenyegető erőfitogtatás, indulatkitörések, iskolakerülés, hazudozás.

A fejlesztés feladatai:

- A tanuló optimális helyének megválasztása a pedagógus kommunikációs jelzéseinek megfelelő érzékelésére.
- Az egyénhez igazított követelmények kialakítása a gyermek képességeinek, érdeklődésének, terhelhetőségének ismeretében.
- A tanuló viselkedésének (kommunikációjának, önbizalmának, magabiztosságának, önérvényesítésének, cselekvéses, illetve verbális megnyilvánulásainak) megismerése siker vagy kudarc esetén. Ennek alapján a tanuló alkalmazkodásának, a kortárs csoportba való beilleszkedésének segítése.
- Együttműködés a családdal és más szakemberekkel.
- A fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása.

A testi fogyatékos, mozgáskorlátozott gyermek, tanuló

Mozgáskorlátozott az a gyermek, tanuló, akinél a mozgás-szervrendszer veleszületett vagy szerzett károsodása és/vagy funkciózavara miatt jelentős és maradandó mozgásos akadályozottság áll fenn, melynek következtében megváltozik a mozgásos tapasztalatszerzés és a szocializáció. Speciális nevelési szükségletét meghatározza a károsodás keletkezésének ideje, annak formája, mértéke és területe.
Az eredményes integráció feltétele a nevelőtestület egyetértése a sérült tanuló fogadására.
Különösen jelentős az osztályfőnök szerepe az osztályban tanító pedagógusok tájékoztatásában a tanuló sajátos nevelési igényeiről.

Az iskolai fejlesztés szakaszai megegyeznek a NAT pedagógiai szakaszolásával. A mozgáskorlátozott gyermek iskolakészültsége általában indokolja, hogy az első évfolyam teljesítésére a helyi pedagógiai program egy tanévnél hosszabb időt (két tanév) biztosítson, de szükség esetén a további pedagógiai szakaszok is szerveződhetnek hosszabb idősávban.
Pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitáció biztosít nagyobb esélyt az eredményes tanulásra, fejlődésre, a sikeres társadalmi beilleszkedésre.

Ennek érdekében szükséges:

- a központi idegrendszer sérülése által előidézett funkciózavar (beszédzavar, beszédhiba, figyelemzavar, a szenzomotorium zavara, részképesség-kiesés, pszichés és/vagy motoros tempó lassúsága stb.) megszüntetése vagy csökkentése;
- a pszichomotoros funkciók korrekciója, fejlesztése, mivel a szenzomotoros zavar dyslexiához, apraxiához vezethet és ez tanulási problémákat idézhet elő;
- a tanulók folyamatos logopédiai fejlesztése, különös tekintettel a központi idegrendszeri sérülés következtében dysarthriás gyermekek esetében a speciális szomatopedagógiai és logopédiai terápiára. Mindez szervesen illeszkedik a komplex rehabilitációs célú programba;
- a kórforma és mozgásállapot fajtája és súlyossága függvényében kialakított és a tanrendbe iktatott csoportos és egyéni mozgásnevelés;
- speciális felkészítés az önkiszolgálásra, az önálló életvezetésre; amennyiben szükséges egyedi eszközök biztosítása;
- a nyelvoktatás segítse a gyermek más anyanyelvű emberekkel történő kommunikációját és a média segítségével biztosítsa a számára elérhetetlen élményeket;
- a gyógyászati segédeszközök és az orvosi, egészségügyi háttér biztosítása;
- alapos szakmaismereten és önismereten alapuló pályaorientáció;
- a mozgáskorlátozottak jogi lehetőségeinek és érdekvédelmének (szövetség, egyesületek, klubok, alapítványok stb.) ismerete.

Alapelvek

- A sérülésből adódó hátrányos következményeket csökkentése, ellensúlyozása.

- A képességek tervszerű fejlesztése annak érdekében, hogy a gyermekek mozgáskorlátozottként is meg tudják állni a helyüket a környezetükben, a társadalomban.
- Biztosítani kell az akadálymentes közlekedést, a megfelelő mozgás- és életteret, illetve az ehhez szükséges eszközöket (pl. lejtő, kapaszkodó).

Célok

- alakítsuk ki a tanulókban az egészséges énképet és önbizalmat,
- növeljük a kudarctűrő képességüket,
- önállóságra neveljük őket.

Feladatok

- az író, rajzoló és eszközhasználó mozgás, a hallásra, beszédészlelésre támaszkodó tevékenységek fejlesztése,
- reális, pozitív énkép kialakítása,
- mozgásnevelés, a mozgásbiztonság kialakításának támogatása,
- elektronikus eszközök, a média használata,
- az egyénre szabott tanulás módszereinek megválasztása,
- törekvés mozgáskorlátozottságuk okának, következményeinek, a számukra nem javasolt mozgásoknak a megismertetésére,
- elérhető pályák, munkahelyek megismertetése, az ezek iránt való érdeklődés felkeltése.

Az autisztikus tanuló

Az autizmus az idegrendszer igen korai, nagy valószínűséggel veleszületett ártalmának, illetve a genetikai, egyéb biológiai és környezeti tényezők együttes hatásának következménye.

Az autisztikus viselkedésű tanulók négy típusba sorolhatóak:

Izolált típus: társas kapcsolatokat nem kezdeményező, a kezdeményezést, társas helyzeteket kerüli, elutasítja, nem érti. Általában értelmi fogyatékos, gyakoriak a szenzoros ingerfeldolgozás zavarai is. A legrosszabb prognózisú, legnehezebben tanítható alcsoport.

Passzív típus: szociálisan nem kezdeményező, a közeledést passzívan elfogadja, gyakran jól irányítható. A legjobban tanítható, legjobb prognózisú a későbbi beilleszkedés lehetősége szempontjából is. Passzivitása, együttműködési készsége miatt nehéz észrevenni, amikor már nem követi a tananyagot, csak jelen van, illetve rugalmatlanul, formálisan „tanul".

Aktív, bizarr típus: szociálisan aktív. Viselkedése gyakran a helyzethez nem illő, szokatlan módon, esetleg sokat kezdeményező. Kapcsolatteremtése egyoldalú, a partner személyiségét, szándékát nem veszi tekintetbe, saját érdeklődési körbe tartozó témákra, kérdésekre szorítkozik.

Merev, formális típus: főként a serdülő- és felnőttkorban, a legjobb értelmű és beszédszintű autisztikus személyekben alakulhat ki a jellegzetes viselkedés, amelynek hátterében erős kompenzációs igyekezet áll.

A gyermekek fejlődésük során többször is típust válthatnak.

Az autisztikus tanulók fejlesztésének általános céljai, feladatai

- Az egyéni képességek, fejlettség szintjén elérhető legjobb felnőttkori szociális adaptáció és önállóság feltételeinek megteremtése.
- A fogyatékos készségek kompenzálása a tanulási, szociális és munkahelyzetekbe való beilleszkedés és viselkedés elsajátításához.
- A tananyag speciális módszerek segítségével történő elsajátítása.
- A jellegzetes gondolkodási nehézségek, rugalmatlanság miatt - a továbblépés előtt - külön kiemelt fejlesztési feladat az elsajátított ismeretek alkalmazásának, általánosításának tanítása, az ismeretek folyamatos használata a fenntartás biztosítására, valamint a változatos, probléma-megoldási módszerek tanítása.
- A tananyag kiválasztásának legfontosabb szempontja a tanított képesség egész életen át megfelelő alkalmazhatósága. A tanuló túlterheltségének elkerülése érdekében a felesleges információkat szűrni kell, mert az egészséges gyermek által spontán, ösztönösen elsajátított nagy mennyiségű információ és készség az autisztikus gyermek számára nehéz tananyagot jelent.

A pedagógiai és egészségügyi célú habilitáció, rehabilitáció

Módszertanilag az autizmus-specifikus módszerek és eszközök alkalmazása mellett kognitív és viselkedésterápia, intenzív gyógypedagógiai fejlesztés, gyógytestnevelés alkalmazása szükséges.

Tartalmilag a hiányzó készségek, a másodlagos fejlődési elmaradás, a másodlagos viselkedésproblémák és tünetek speciális módszerekkel való habilitációs és rehabilitációs célú kezelését soroljuk ide, a következő területeken:

- elemi szociális-kommunikációs készségek,
- viselkedésproblémák (dührohamok, auto- és heteroagresszió, sztereotip viselkedések stb.),
- figyelem, utánzás, gondolkodási készségek, énkép, önismeret stb.,
- érzékszervek és testhasználat, nagy- és finommozgások, testtartás, izomhypotonia korrigálása,
- elmaradt pszichoszomatikus elemi funkciók,
- önkiszolgálás, önellátás,
- saját speciális segédeszközeinek mindennapi helyzetekben való rutinszerű használata,
- lakókörnyezetben való közlekedés, tájékozódás, élethelyzetek begyakorlása,
- szociális tapasztalatszerzés, társas kapcsolatok formáinak kialakítása,
- iskolában, munkahelyen munkavállalóként, illetve hivatalos helyen való viselkedés szabályainak elsajátítása.

A tanítás szempontjából jellemző tulajdonságok:

- A másik személy szándékának, érzéseinek, gondolatainak, szempontjainak (pl. az információátadás szándékának) meg nem értése, az önmagára vonatkoztatás hiánya. Legsúlyosabb esetben képtelenség arra, hogy az embereket, mint a valóság egyéb elemeinél fontosabbakat, a tárgyaktól megkülönböztesse.
- A szociális megerősítés jutalomértékének, illetve a belső motiváltságnak - gyakran teljes - hiánya. Többnyire nagyon kevés vagy szokatlan dolog okoz számukra örömöt.
- A beszéd korlátozott megértése, még látszólag jó beszédprodukció mellett is, amelyet nehezítenek a beszéd érzelmi, társas viselkedési sajátosságai, mint pl. a hanghordozás.

- Egyenetlen képességprofil, pl. a szigetszerű ismeretek, képességek és az önellátás vagy a mechanikus és a személyes memória közötti szakadékszerű különbség.
- Hiányzó vagy korlátozott belátás, pl. saját tudásával, az ismeret forrásával, módjával, a szubjektív jelentőséggel kapcsolatban.

Erősségek, amelyekre építeni lehet:

- A megfelelő szintű vizuális információ általában jól értelmezhető.
- Tanult rutinokhoz, szabályokhoz való alkalmazkodás.
- Jó mechanikus memória.
- Megfelelő környezetben, érdeklődésének megfelelő témáknál kiemelkedő koncentráció, kitartás.
- Egyes, nem szociális tartalmú tantárgyi területeken - pl. szó szerinti tanulás, nem szöveges számtan, földrajz, zene - viszonylag jó képességek.

Nehézségek, amelyekkel számolni kell a tanítás során:

- Az érzékszervi ingerfeldolgozás zavarai (hallás, látás, fájdalom stb.).
- Figyelemzavar gyakorisága.
- Az utánzási képesség kialakulásának hiányosságai.
- Ingerfeldolgozási, vizuomotoros koordinációs problémák.
- Tér-idő értelmezés interiozációjának gyengesége, esetleg hiánya.
- Analízis (sorrendiség)-szintézis műveleteinek problémája.
- A lényegkiemelés, problémamegoldó gondolkodás deficitje.
- Az általánosítás, a tanultak új helyzetben való alkalmazásának sérülése.
- Emlékezetfelidézési problémák (speciális szociális tartalmaknál és személyes élményeknél).
- Ismert tananyagban váratlan nehézség felmerülése szociális elem bevezetésével vagy új körülmények közötti alkalmazás során.
- A feladat céljának nem értése, reális jövőre irányultság hiánya.
- A szimbolikus gondolkodás (pl. játék) fogyatékossága.

- A valóság téves értelmezése, felfogása.
- Realitás és fantázia összetévesztése.
- A szóbeli kérések, közlések félreértése, különösen a többértelmű, elvont kifejezések, többrészes utasítások esetén.
- Képességek, ismeretek önálló változatos alkalmazásának hiánya (beszédhasználatban is).
- Gyermekközösségben áldozattá, illetve bűnbakká válás, más esetekben szociálisan a helyzetnek nem megfelelő viszonyulás a kortársakhoz.
- Szabadidőben passzivitás, kudarcokból eredő viselkedésproblémák megjelenése.
- Félelmek, fóbiák, szorongás.
- Speciális módszerek az autisztikus tanulók fejlesztésében.
- A nevelés, fejlesztés tervezése a mért szociális alkalmazkodás, fejlettségi kor, illetve a mért intelligencia szintje és a kommunikációs színvonal alapján történik, az egyenetlen képesség- és készségprofil, valamint tanulási képességek miatt egyénhez igazodó módon és a fejlődés erre alkalmas eszközzel (pl. fejlődési kérdőív) való folyamatos követésével.
- Segédeszközökkel berendezett környezet és eszköztár kialakítása (az időbeli és téri tájékozódás, vizuális információhordozók, augmentatív kommunikációt segítő eszközrendszer kialakítása).
- Speciális, egyéni motivációs és jutalmazási rendszer kialakítása.
- Vizuálisan segített kommunikációs rendszer, a speciális környezeten belül és személyek között: beleértve a gyermek felé irányuló minden kommunikációt.
- A szociális fogyatékossággal összefüggő tanítási nehézség miatt keresni kell az információ átadására a gyermek szintjének megfelelő és szociális vonatkozásoktól leginkább független módszereket és médiumokat (pl. írott utasítás, folyamatábra, számítógépes oktatás stb.). Ugyanakkor a tanítási helyzetek szociális vonatkozásainak elfogadása, illetve megértése fontos tanítási cél (pl. a csoportos, illetve „frontális” tanítási helyzetben való tanulás).

- A fejlesztésben, tanításban és a viselkedésproblémák kezelésében alapvető kognitív viselkedésterápia módszereinek alkalmazása.

Az autisztikus tanulók fejlesztésének pedagógiai szakaszai

Az autisztikus tanulók iskolai fejlesztését a szociális-kommunikációs készségek fejlesztése és a rugalmasabb viselkedésrepertoár kialakítása határozza meg. Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai általában módosításokkal egyeznek meg a NAT alapján a helyi tantervben rögzített pedagógiai szakaszokkal és tartalmakkal.

A módosításokat az egyéni fejlesztési tervekben kell meghatározni a gyermekek egyéni szükségleteinek, fejleszthetőségének megfelelően. Az 1-4. évfolyam elvégzéséhez általában hosszabb időkeretre van szükség. A tananyagot mennyiségi és minőségi szempontból módosítani és redukálni kell az autisztikus tanulók speciális szükségletei szerint. Az egyes műveltségi területekre vonatkozó sajátos eltéréseket a helyi tanterv alapján az egyéni fejlesztési tervekben kell rögzíteni. A tananyag elsajátításához speciális módszerek és eszközök használata szükséges.

Fejlesztési feladatok

- a saját személyiség, a külső és belső tulajdonságok megismertetése, a reális önértékelés és pozitív énkép kialakítása érdekében,
- a saját viselkedés kontrolljának, a kooperációnak, szociális normáknak direkt tanítása,
- a gyermek érdeklődését és motivációját fenntartó oktatási környezet kialakítása,
- a közvetlen társadalmi és természeti környezet ismerete, az azokkal való harmonikus kapcsolat,
- saját, közvetlen élményeiken keresztül, esetleg speciális érdeklődési körüknek megfelelően nemzeti kultúránk értékeinek megismertetése,
- látható, megtapasztalható élmények (pl. művészi alkotások, ismeretterjesztő filmek) segítségével ismeretek nyújtása az egyetemes kultúra értékeiről,
- a helyes szokásrend és a személyes biztonságra való törekvés kialakítása,
- a kölcsönös, hatékony, közérthető kommunikáció kialakítása,
- az állandósághoz való ragaszkodás oldása, valamint az egyén motivációs lehetőségeinek ismerete kulcsfontosságú a tanulás szempontjából,

- a helyes étkezési, önápolási szokások, a rendszeres mozgás iránti igény kialakítása,
- helyes szokásrend kialakításakor alapozhatunk a tanulók merev, szabálytartó viselkedésére,
- a megfelelő szexuális viselkedés kialakításában a családok számára hatékony segítséget kell nyújtani,
- a viselkedésproblémák megelőzése és hatékony kezelése kiküszöbölheti a gyógyszeres kezelést, ami fontos az egészség megőrzése szempontjából,
- a pályaorientáció során a munkaképességek mellett a szociális-kommunikációs fejlettséget figyelembe kell venni. Fontos cél, hogy a tanuló lehetőség szerint a speciális érdeklődési köréhez kapcsolódó szakmát választhasson.

Az autisztikus gyermekek integrációja

- A tudatosan tervezett, és nem kényszermegoldásként alkalmazott integráció csak akkor indokolt, ha egyértelműen az autisztikus gyermek javát szolgálja. Az integráció szükségességének megítéléséhez az alábbi tényezők alapos mérlegelése szükséges, úgy, hogy a feltételek együttesen és perspektivikusan legyenek adottak.
- A tanuló részéről átlagos vagy átlag feletti intelligencia, enyhe fokú autisztikus fogyatékosság, jól kompenzált, minimális viselkedésproblémák.
- A családtagok részéről egyértelmű szándék a szakemberekkel való szoros együttműködésre és a gyermek intenzív támogatására.

Az iskola részéről

- a speciális módszertanban jártas pedagógus és asszisztens,
- jól előkészített, ütemezett fejlesztési terv,
- speciális eszközök, módszerek és környezet,
- együttműködés a családdal,
- a befogadó gyermekcsoport felkészítése a pozitív hozzáállásra, folyamatos támogatása,
- szakértői csoporttal való intenzív kapcsolattartás,

- szakértői csoport, amely rendelkezésre áll a szülők felvilágosításában, a pedagógusoknak nyújtandó szakmai tanácsadásban, problémakezelésben, a fejlesztés irányának kijelölésében, követésében,
- Az integrált autisztikus gyermek legyen elégedett az iskolai élettel, fontos, hogy jól érezze magát.

A fenti feltételek mellett is szükséges az integráció fokozatos megkezdése, a szociális, kommunikációs és kognitív deficitek figyelembevétele, az egyénre szabott mérés, tervezés, fejlesztés, a tananyag szűrése (egyes tantárgyakból felmentés), továbbá a fogyatékosságot kompenzálandó alternatív eszközök, módszerek igénybevétele egyéni szükségletek szerint (pl. kézírás helyett gép használata, szóbeli felelet helyett írásbeli beszámoló vagy fordítva).

A súlyosan és enyhébben hallássérült gyermek

A súlyosan hallássérült - siket - és enyhébben hallássérült - nagyothalló - gyermekek a beszédnek hallás útján történő megértésére nem, vagy csak részben képesek. A hallássérült tanulónál - a hallás hiánya vagy csökkenése miatt - a szokásostól eltér a nyelvi kommunikáció fejlettsége (szövegértés, szókincs, nyelvi szerkezetek értése és használata, hangzó beszéd stb.), és ennek következtében a megismerő tevékenység és egyes személyiségjegyek fejlődése.

A tanuló nyelvi kommunikációs szintje az esetek jelentős részében nem korrelál életkorával, hallásállapotával, attól pozitív és negatív irányban is eltérhet. A legkorábbi életkortól alkalmazott orvosi-egészségügyi és speciális pedagógiai ellátás együttes alkalmazása megvalósításával a súlyos következmények csökkenthetők.

A hallássérült tanuló egyéni fejlesztési lehetőségeit személyiségjegyei, intellektusa mellett döntően befolyásolja a hallássérülés bekövetkeztének, felismerésének időpontja, kóroka, mértéke, a fejlesztés megkezdésének ideje.

A hallássérült gyermekek fejlesztése az általános pedagógiai tevékenységen kívül pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárások folyamatában valósul meg.

A komplex ellátás a korai és óvodai nevelésre építkezve, döntően a szurdopedagógiában használatos módszerek alkalmazásával, megfelelő audiológiai ellátással, a nagy teljesítményű hallókészülékek, hatékony hangátviteli technikák használatával és/vagy a legkorszerűbb műtéti technika alkalmazásával beépített cochleáris implantátumokkal történik. A felsoroltak együttesen határozzák meg a hallássérült tanuló eredményes nevelhetőségét, oktathatóságát.

A rendszeresen végzett mérési, speciális pedagógiai vizsgálati, megfigyelési, tapasztalati eredmények figyelembevétele, valamint az audiológus szakorvossal történő folyamatos kapcsolat elengedhetetlen feltétele az eredményes pedagógiai és egészségügyi habilitációs és rehabilitációs tevékenységnek.

Az együttnevelés egyéni döntést igényel. Alapja az illetékes szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye. A hallássérült tanuló fejlesztési stratégiájának kialakítását segíti a szakirányú végzettségű, integrált oktatásban tapasztalatokkal rendelkező gyógypedagógus. Az eredményesség érdekében szükség van a szülők és az iskola együttműködésére.

Az integráltan tanuló hallássérült gyermek számára biztosítani kell mindazokat a speciális eszközöket, egészségügyi és pedagógiai habilitációs, rehabilitációs ellátást, melyekre a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslatot tesz, illetve a hallássérülés tényéből következik (pl. audiológiai gondozás).

Ennek megszervezéséhez a szakértői javaslat, a hallássérültek iskoláiban létrejött egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények részéről történő folyamatos tanácsadás, - mint pedagógiai szakszolgálat, és szervezett továbbképzés, egyéb pedagógiai-szakmai szolgáltatás

A hallássérült tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban meghatározott fejlesztési feladatok és tartalmak megvalósítása általában lehetséges, de mindenkor a tanulók egyéni fejlődésének függvénye.

Fejlesztési feladatok:

- a tananyag, követelmény, értékelési mód meghatározása a sérülés figyelembevételével
- minden segítséget kapjon meg tanulási nehézségének leküzdéséhez
- segíteni abban, hogy a munka világának aktív részesévé váljanak
- törekedni kell arra, hogy a vizuális úton szerzett ismereteknek valósághű tartalma legyen, az ismeretanyag a fogalmi általánosításokat, az árnyaltabb kommunikációt is fejlessze
- a szókincs, fogalmak bővítése, nonverbális úton szerzett ismeretek fontosak
- szükséges a társadalmi kapcsolatépítés, kapcsolattartás formáinak elsajátítása, gyakorlása
- nagy jelentőséggel bír ha kommunikációs lehetőségeikkel kapcsolatot tudnak teremteni szélesebb környezetükben élő (sors) társaikkal

- megfigyelés, tevékeny részvétel útján lehet hatékonyan eljuttatni a tanulókat a környezet alakításának, óvásának felismeréséhez
- a tanulással kapcsolatos speciális igényeik, lehetőségeik (emlékezet, annak struktúrája, dysphasiás jegyek stb.) feltárása
- az információs kommunikációs technológiák megismertetése kiemelt pedagógiai feladat, mert ezáltal gazdagodnak az információszerzés lehetőségei
- szükséges megismertetni - az életkoruknak, esetleges társuló fogyatékosságuknak megfelelő szinten - azokat az okokat, melyek hallássérülésüket, illetve annak következményeit okozták
- életmódjuk, életvitelük alakításában hangsúlyos szerepe van komplex kommunikációs lehetőségeik fejlesztésének (hallásmaradvány kihasználása, szájról olvasás). Szükséges, hogy felismerjék a környezetben előforduló káros szokásokat, kerüljék az ártalmas, utánzó magatartási mintákat.

4.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

Az iskolába járó gyermekek egy része szociális, műveltségi hátránnyal küzd. Felzárkóztatásukhoz a tanórán kívüli korrepetálások, speciális, egyéni foglalkozások nyújtanak segítséget, melyek lehetővé teszik a hátrány csökkentését/megszüntetését. Ennek leghatékonyabb eszköze a rendszeres kapcsolattartás, beszélgetés, a családlátogatások, szülői értekezletek, fogadóórák, nyílt tanítási napok. A felzárkóztatásra szoruló tanulókkal való foglalkozást differenciáltan, egyénileg vagy kiscsoportban oldjuk meg.

Felzárkóztatásra szorul a gyermek, ha

- szórt figyelmű; nehezen tud koncentrálni;
- gyorsan felejti, és nehezen idézi fel a tanultakat, látottakat;
- túlmozgásos vagy túlzottan lassú;
- kézügyessége fejletlen;
- lassan vált át egyik feladatról a másikra;
- olvasási, helyesírási, matematikai problémái vannak;
- a szakértői bizottság javaslata alapján egyéni fejlesztést igényel;

- valamely részképesség területén adódó lemaradás miatt.

A felzárkóztatás célja

- A környezeti hátrányok kompenzálása, a tovább haladás lehetőségének biztosítása, az esélyegyenlőség megteremtése.
- Készségek, képességek fejlesztése.
- A napi tanulás feltételeinek biztosítása, a korrekciós tevékenység és a korrepetálás révén.
- Valamely részképesség területén megnyilvánuló hátrány kompenzálása.
- Viselkedési szokások kialakítása, változtatása, az általános emberi normák, valamint az iskolai házirend szellemében.

Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő további programelemek

A gyerekek túlnyomó többségének továbbtanulási esélye, műveltségük várható szintje az általános iskolából kilépve attól függ, hogy milyen fejlettségi szinten kezdik meg tanulmányaikat az első évfolyamon. A továbbiakban pedig milyen képességekkel, készségekkel, jártasságokkal rendelkeznek a tanuláshoz, egyéb ismeretszerzéshez. A képességfejlesztés legoptimálisabb ideje a kisiskolás kor.

Kiemelt területek:

1. anyanyelvi kompetenciák (dyslexia, dysgrafia)
2. matematikai kompetenciák (dyscalculia)

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
Dysgrafia, dyslexia veszélyeztetettség esetén: Az írás, olvasás elsajátításának, tanulási zavarainak csökkentése, ha lehet	Diagnosztizálás, okok feltárása (logopédus, fejlesztő pedagógus) Dysgrafia, dyslexia korr: mozgásfejlesztés – kis és nagymozgások fejlesztése, írástechnikai gyakorlatok	A gyerekek legyenek tisztában problémáikkal. Fogadják el az erre irányuló javítást, segítséget Működjenek együtt mindenkori segítőjükkel, tanáraikkal, szakemberrel.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
megszüntetése. Az elmaradások mielőbbi felismerése, korrigálása. Súlyosabb esetekben speciális szakemberhez kell juttatni a gyermekeket (pszichológus, logopédus, szakorvos, a szakértői bizottság szakemberei stb.)	(betűelemek, rajzok stb.), betűkapcsolási gyakorlatok, térbeli tájékozódás, kommunikációs képesség fejlesztése, korrekciója. Logopédiai foglalkozások: artikulációs gyakorlatok, akusztikus gyakorlatok (utánzás, térbeli tájékozódás), összeolvasás, olvasástechnika fejl., intonáció, képzeletfejlesztés, szövegértés fejlesztése. Varázsbetű-program	Legyen az osztályközösség és a család megértő, elfogadó, segítő.
Dyscalculia veszélyeztetettség esetén: A nehézségeket előidéző okok enyhítése, megszüntetése. A tünet intenzitásának csökkentése. A lemaradás korrigálása. Legyen képes a gyermek a matematikai gondolkodás elsajátítására korosztályának megfelelően. Súlyosabb esetekben	Diagnosztizálás, a korrekció megkezdése. korrepetálás egyéni foglalkozással (méret, mennyiség, számfogalom kialakítása), logikus gondolkodás fejlesztése (következtetések, ok–okozat stb.), a kudarcélmény csökkentése, szókincs biztosítása, megértés gyakoroltatása (elemzés, összehasonlítás), figyelem korrekciója önkontroll fejlesztése, kialakítása (önértékelés).	A tanuló legyen partnere segítőinek. Gyakorlásaival önállóan is próbálkozzon problémája megoldásával. Legyen tisztában lehetőségeivel és képességeivel. Vállalja a „küzdést”.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
speciális szakemberhez kell juttatni a gyermekeket (pszichológus, logopédus, szakorvos, a szakértői bizottság szakemberei stb.)	Varázsbetű program Figyelemfejlesztő tréning	

Pályára irányítás, pályaválasztás, a beiskolázás segítése.

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő
1. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felismerése	képességek felmérése, prevenció; Rövid DIFER képességek felmérése (Kompetencia-mérések)	pedagógus, fejlesztő pedagógus, logopédus, nevelési tanácsadó, szakértői bizottság	tanév eleje
	megfigyelés	pedagógus, fejlesztő pedagógus, gyógyped.	folyamatosan
	beszélgetés (gyerekkel, szülővel)	pedagógus	folyamatos
	Tanulási szokások mérése	osztályfőnök	első félév
2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése (az iskolán belül)	egyéni fejlesztés (fejlesztési terv alapján)	pedagógus, fejlesztő pedagógus, gyógyped.	folyamatos
	differenciált tanóravezetés	minden pedagógus	folyamatos
	korrepetálás	érintett pedagógus	folyamatos
	tanulószoba	tanulószoba-vezető	folyamatos
	előkészítő évfolyam	tanító	tanév vége
	mentesítés bizonyos tárgyak értékelése alól	igazgató, szakértői bizottság	tanév eleje, illetve folyamatos
	Hang-fény terápia	fejlesztő pedagógus	folyamatos
	Tanulásmódszertan, tanulás tanítása	Osztályfőnök, tanító, tanár	folyamatos
	Figyelemfejlesztő-tréning	Fejl. pedagógus, gyógyped, ped.	folyamatos

3. A tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése (iskolán kívül)	speciális szakemberekhez történő irányítása (szakértői bizottságok, orvosi intézmények)	Pedagógus, fejlesztő pedagógus, gyermekvédelmi felelős	folyamatos
4. A fejlesztés hatékonysága, értékelés	a tanulók tanulási szokásainak felmérése (kérdőív)	tanító, szaktanár, osztályfőnök	tanév vége
	dokumentumelemzés (a tanuló iskolai produktumainak célirányos áttekintése)	tanító, szaktanár, osztályfőnök, fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus	tanév vége
	fejlesztő szakemberek szöveges értékelése az egyéni haladásról	fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus	negyedévente, illetve tanév végén
	megfigyelés	tanító, szaktanár, osztályfőnök, fejl. ped.., gyógypedagógus	folyamatos, illetve tanév vége
	tanulmányi eredmények elemzése (dokumentumelemzés)	tanító, szaktanár, osztályfőnök, fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus	tanév vége
	beszélgetés (gyerekkel, szülővel)	tanító, szaktanár, osztályfőnök	tanév vége

4.3 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézséggel küzdők esetében a fejlesztés olyan képességekre irányul, melyek a tanulók iskolai teljesítményét javítják. A komplexitás elvének érvényesítése szellemében a fejlesztés az alábbi területeket öleli fel:

- mozgás (nagy- és finommozgás),
- testséma,
- téri orientáció,

percepció (vizuális, auditív, taktilis), melyekhez mindig kapcsolódik a verbális tudatosítás.

Az illetékes szakértői bizottság szakvéleménye alapján a képességfejlesztés a szülő beleegyezésével és aktív támogatásával végezhető (mozgás, testséma, téri orientáció stb.).

Szervezeti formái a szakvéleményben rögzített óraszámok szerint:

- Egyéni fejlesztés (1-3 fő),
- Kiscsoportos fejlesztés (4- 6 fő),

A beilleszkedési zavarok okának ismeretében a megjelenő problémákat három csoportba soroljuk:

- Pszichés zavarok állnak a probléma hátterében (önértékelési zavar, gyenge fékrendszer, konfliktuskezelési deficit, sérülékeny kudarctűrő képesség, tolerancia hiány, szabálytartás hiánya), illetve különböző kompenzációs mechanizmusok, mint projekció, elfojtás, agresszivitás.
- Tanulási nehézségek váltják ki a problémát (percepció-dyslexia, dysgrafia, figyelem-hiperaktivitás, kommunikáció-autisztikus jelek, a szenzomotoros mozgás fejletlensége, csak szekunder jellegű memória).
- Rossz vagy hiányos szocializáció okozza a problémát (túlzott engedékenység, szeretet- és figyelemhiány, túlzott elvárások stb.).

A fejlesztés célja

- Személyiségfejlődés
  Pozitív énkép
  Idegrendszer fejlődésének biztosítása
  Mozgásfejlődés
  Érzelmi élet fejlődése
  Beszéd fejlődése
  Érzékszervek fejlődése
  Prevenció, redukáció
- Részképesség zavarok megszüntetése
  Figyelem-, viselkedési-, tanulási zavarok csökkentése
  Egészséges működéssel való ellensúlyozás (korrekció, kompenzálás)
- Ismeretek bővítése

Iskolai szerepeknek, elvárásoknak való megfelelés.

Egyéni és kiscsoportos fejlesztés ütemezése

Szeptember: szintfelmérés; csoportalakítás; egyéni fejlesztési terv kidolgozása; a fejlesztési területek negyedévenkénti felülvizsgálata, havonkénti nyomon követése
Szeptembertől januárig: egyéni és csoportos fejlesztések
Február: értékelések, szülők tájékoztatása
Februártól májusig: egyéni és csoportos fejlesztések
Június: értékelések, tájékoztatás a szülők felé

Módszerek (*Életkori sajátosságokhoz alkalmazkodó, játékos, az érzelmi motivációra építő*)

- Számolás, írás, olvasás zavarok kezelése
- Viselkedés korrekciós módszerek
- Figyelem fejlesztő gyakorlatok
- Kommunikációs készség fejlesztése
- Családpedagógiai módszerek
- Tanulást segítő programok
- Informatika és audiovizuális technika alkalmazása
- Relaxációs módszerek (Hang-fény terápia)

4.4 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetség- és a képességek kibontakoztatása szempontjából elsődleges, hogy tanulóink versenyképes, használható, gyakorlatias tudásra tegyenek szert. Tehetségen azt a velünk született, adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakoztatott képességmintát értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos, vagy több területén az átlagosat túlhaladó teljesítményt hozhat létre. A tehetség jellemzői: átlagosnál magasabb intelligencia, magas fokú kreativitás, a következtetés képessége, önálló útkeresés, szorgalom és kitartás, előítéletektől való mentesség, bizonytalanság tolerálása, becsvágy, kockázatvállalás, divergens gondolkodás, folyamatos kommunikáció.

A tehetség kibontakoztatását serkenti:

- a motiváció, ösztönző attitűd,

- a bizalom,
- a megfelelő szervezeti strukturáltság,
- a játékosság.

A tehetség kibontakoztatását gátolja:

- a kreativitás lebecsülése,
- a túlzott fegyelem,
- a teljesítménykényszer.

Legfontosabb feladatunk idejében felfedezni s fejleszteni a gyermekek speciális képességeit.

Forrásaink

- pedagógusok megfigyelései
- szülők, környezet véleménye
- egyéb jelzések (zene, sport stb.)

Módszerek

- iskolán kívüli elfoglaltságok megismerése
- kötetlen beszélgetések (szülők, edzők stb.)
- pedagógus (osztályfőnök, szaktanár) céltudatos munkája
- tehetségmérések: általános iskolai 5. évfolyamos tehetségazonosítást támogató online mérés, SAM problémamegoldó teszt, NOVO szókincs teszt, Kognitív profil teszt 4.évfolyam Nemzeti Tehetség Központ Térbeli gondolkodás tesztje és Önismereti kérdőíve (adaptív online tesztek) tehetségterületek mérése, mérések értékelése, elemzése

Iskolánk akkreditált kiváló tehetségpont. Ennek alapján a tehetséggondozás szervezeti formái

- A tanítási órán differenciált feladatok biztosítása.
- Csoportbontásnál fontos a viszonylagos homogenitás, hogy a tehetséges gyermekek a velük versenyképes kortárstanulókkal ismételten összemérhessék képességeiket, erejüket.

- Megvalósulhat a tantervdúsítás, tananyag gazdagítás. Egyes anyagrészekkel elmélyültebben foglalkozhatnak, projektet készíthetnek, gyűjtő- és kutatómunkát végezhetnek.
- Szakkörök, tehetséggondozó műhelyek és projektek (néptánc, gyöngy, képzőművész, népdaléneklés, komplex műhelyek).
- Második idegen nyelv
- Pályázatok
- Kiállítások
- Versenyekre felkészítés (iskolai, területi, járási, tankerületi, megyei, országos)
- Vetélkedők
- Középiskolai előkészítők
- Tematikus táborok, erdei iskolák

Célok	Feladatok	Kritériumok
Iskolánk célja a tehetséges tanulók korai felismerése, hogy minél hamarabb elkezdhessük fejlesztésüket.	Látogatás az óvodában. Osztályfőnökök, szaktanárok megfigyelései, adatgyűjtés. Iskolán kívüli elfoglaltságok megismerése, beszélgetés.	A partnerekkel való folyamatos kapcsolattartás.
Célunk a felismert tehetség fejlesztése, ösztönzése, kibontakoztatása az önmegvalósítás jegyében.	A szükséges szakmai támogatás biztosítása, melynek eszközei: • tanórai csoportbontás, differenciálás; • nívócsoport; • érdeklődés alapján szerveződő szakkörök, klubok; • tantervdúsítás; • tanulmányi versenyekre való felkészítés; • középiskolai előkészítő; • filharmóniai hangverseny;	A szakkörök és klubok sikeres működése. Tanulmányi versenyeken való sikeres részvétel. Sikeres felvételi vizsgák (továbbtanulás). Egyéni/közösségi produkciókban való sikeres szereplés.

Célok	Feladatok	Kritériumok
	• táborok, erdei iskola. • művészeti alapiskola tanszakaira (zene: hangszer és szolfézs, néptánc, kézművesség, dráma) jelentkezés ösztönzése	Egyéni produktumok, publikációk, műalkotások létrehozása. Kiegyensúlyozott, elégedett, sikeres gyerekek
Célunk az esélyegyenlőség biztosítása valamennyi tehetséges gyermek számára társadalmi hovatartozástól függetlenül.	Családi/anyagi háttérbeli hiányosságok ellensúlyozása Pályázatokkal anyagi, tárgyi feltételek megteremtése tehetséges tanulóknak Könyvtárhasználat	Pályázatok, önkormányzati, alapítványi és egyéb támogatások felhasználásával.
Célunk, hogy a tanulók vállalják tehetségüket és használják fel az érvényesülésükhöz.	Feladatunk a lehetséges helyes utak, lehetőségek minél tágabb körét bemutatni.	A tanulók találják meg a tehetség gyümölcsöztetésének módját.
Tudjuk, hogy a tehetséggondozás csak a család támogatása mellett lehetséges, ezért célunk a családdal való együttműködés.	A családot folyamatosan tájékoztatni kell az aktuális helyzetről, az elért (rész) eredményekről, sikerekről, kudarcokról.	A család lehetőségeihez mérten támogassa mind anyagilag, mind erkölcsileg a gyermek fejlesztését.

4.5 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Sárbogárd város és környéke, beiskolázási körzetünk: Sárszentmiklós, Rétszilas, Örspuszta, Pusztaegres, Sárhatvan, Nagyhörcsök és Nagylók Fejér megye déli, egyik legelmaradottabb részén található. Kevés a munkahely, az iskolázottabb réteg száma alacsonyabb, a rossz szociokulturális státuszú családok száma, a munkanélküliség magasabb az országos átlagnál.

Gondot fordítunk arra, hogy lehetőségünk szerint segítsük a hátrányok enyhítését, csökkentsük a lemorzsolódás veszélyét. Iskolánkban gyermekvédelmi felelős segíti az iskola és a pedagógusok gyermekvédelmi munkáját. Ennek érdekében:

- Az osztályfőnökök tájékozódnak a tanulók szociális helyzetéről találkozásuk első évében.
- A halmozottan hátrányos helyzetben lévő tanulók részére integrációs, képesség-kibontakoztató felkészítést szervezünk. (IPR program)

- Egyéni elbeszélgetésekkel, a szülőkkel való találkozásokkal segítjük a tanulók beilleszkedését a közösségbe.
- A problematikus esetekben szakember (mentálhigiénés szakember, pszichológus) segítségét vesszük igénybe.
- Az érintett szakemberek együttműködnek a problémák megoldásában. Az együttműködés módját az intézmény szervezeti és működési szabályzata tartalmazza.

Feladataink:

- Integrációs és képesség-kibontakoztató felkészítés, IPR program működtetése
- Ügyeletek biztosítása, ellátása (reggel, délután, iskolai szünetek),
- Jelzés a segítő hálózatnak (Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat, Nevelési Tanácsadó, Gyámhivatal, Jegyző),
- A hátrányos körülmények között élő szülőket, tanulókat felvilágosítással, tanácsadással segítsük,
- A szülőket kellő időben bevonjuk a pályaválasztás folyamatába,
- Intézményen belüli szociális ellátások biztosítása lehetőség szerint.

A segítségnyújtás módjai:

Anyagi és természetbeni juttatás

- Központi:
  - rendszeres gyermekvédelmi támogatás
  - az iskolai könyvtárból ingyenes tankönyv biztosítása
  - étkezési normatív támogatás
- Alapítványi:
  - tanulmányi kirándulások támogatása
  - színház- és hangverseny-látogatások, múzeumpedagógiai foglalkozások támogatása
  - versenyek nevezési díjának átvállalása
  - nyári táborok esetenkénti támogatása
- Napi háromszori étkezés (kedvezmények igénybevételi lehetőségéről tájékoztatás)

Tanórai, tanórán kívüli foglalkozás

- Bejáró tanulók számára felügyelet, az utazás, várakozás „minőségének” javítása
- Egésznapos iskola, tanulószoba
- Pályaorientáció
- Pályázatok figyelése, részvétel pályázatokon

4.6 Integrációs és képesség-kibontakoztató program

Iskolánkban a hátrányos helyzetük miatt tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek lemaradásának, a lemorzsolódás veszélyének csökkentése érdekében az egyén szükségleteihez igazodó, hatékony tanítási módszereket, pedagógiai megoldásokat választunk ki és alkalmazunk. Célunk, hogy a lemorzsolódási mutatónk 10% alatti legyen. Ennek érdekében kiemelt figyelmet fordítunk az átmenetekre, az alapkészségek fejlesztésére. Tanítjuk és gyakoroltatjuk a különböző tanulási technikákat. Az Életrevaló program 7 szokását a nyolc év alatt elmélyítjük, hogy tanulóink képesek legyenek saját életük sikeres vezetésére.

Az osztályainkban, a tanulók közötti tudásbéli különbség és kifejezőkészség igen tág határok között mozog. Az iskolai integrációs felkészítés programja a pedagógiai munka speciális szervezését jelenti, lehetőséget biztosítva a felzárkóztatásra, mellyel a hátrányos helyzetű tanulók leszakadása lassítható vagy megakadályozható.

E vonatkozásban iskolai munkánk célja

- az integrációs felkészítés jogszabályoknak megfelelő alkalmazása
- az integrációs felkészítés pedagógiai rendszere (IPR) elemeinek alkalmazása a HHH tanulók oktatása-nevelése során
- az integrációs munka tervezése és értékelésének kidolgozása.

Feladataink az integrációs felkészítésben

- a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányainak ellensúlyozása,
- egyéni képességeik, tehetségük kibontakoztatása,
- mentorálással fejlődésük elősegítése,
- tanulási, továbbtanulási esélyeik növelése egyéni foglalkozással,

- együttnevelést elősegítő módszerek alkalmazása,
- rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel,
- értékelési rendszer folyamatos felülvizsgálata a gyakorlati tapasztalatok alapján.

Iskolánk minden osztályában integrációs felkészítést folytatunk. E folyamatban az IPR követelményeinek megfelelően a HHH tanulók együtt – egy osztályban és csoportban – tanulnak a nem HHH társaikkal. Az elmúlt évek pedagógiai fejlesztéseinek ismeretében elmondhatjuk, hogy az alkalmazott módszerek eredményeként mind a HHH, mind a nem HHH tanulók iskolai sikeressége nőtt.
Az integrációs oktatásban iskolánk minden tanulója részt vesz, különös tekintettel arra a tanulóra,

- akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, illetve szülei – az iskolai felvételi körzet megállapításával összefüggésben a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint vezetett nyilvántartás alapján készült statisztikai adatszolgáltatás, a gyermeket, tanulót megillető szolgáltatás megállapításához a szülők nyilatkozata szerint – legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányaikat fejezték be sikeresen,
- akit tartós nevelésbe (állandó gondozásba) vettek,
- akiket a jegyző védelembe vett és egyik szülőnek sem magasabb az iskolai végzettsége 8 általánosnál.

AZ IPR elemei

Óvoda–iskola átmenet

Iskolánk Sárbogárd város óvodáiból, elsősorban a Sárbogárdi Zengő Óvoda Sárszentmiklósi Tagóvodájából és a Sárbogárdi Zengő Óvoda Pusztaegresi Telephelyéről fogad gyerekeket. Mindkét óvodának meghatározó szerepe van a gyerekek eltérő ütemű éréséből, fejlesztési szükségleteiből fakadó hátrányok csökkentésében és az alapkészségek sikeres fejlesztésének előkészítésében. Közös munkánk eredményeként elmondható, hogy az általános iskola előkészítő szakaszában, valamint az óvodai nevelés utolsó évében tervezetten megtörténnek a szűrések. Beszédfejlődési vagy részképesség-zavar, tanulási, magatartási probléma esetén az illetékes szakemberhez irányítjuk a gyermeket, további fejlesztését a szakértői vélemény

alapján végezzük. Az iskola és az óvoda együttműködését az alábbiakban kívánjuk megvalósítani:

Az eredményesebb iskolakezdés, sikeresebb iskolai előrehaladás érdekében a Diagnosztikus fejlődésvizsgáló rendszer (DIFER) rövid változatát nagycsoportban (5-6 éveseknél), és első osztályban év elején alkalmazzuk. A mérés eredményeire építjük tudatosan pedagógiai munkánkat. A mérés alapján célzott fejlesztő gyakorlatokat, játékokat építünk be az egyéni foglalkozásokba, differenciált órai munkába.

A telephely Manótanodát szervez négy alkalommal a nagycsoportos óvodások részére, valamint több közös programban együtt vesznek részt az óvoda és iskola gyermekei a nevelési illetve tanév során, segítve az átmenetet a gyermekek számára. A székhelyen Tárogató rendezvényen ismerkedhetnek szülők, gyerekek az iskolai élettel és augusztusban két napos Iskola Nyitogató foglalkozásokat tartunk. A tanév során több alkalommal szervezünk az óvodásokkal közös programokat.

Társadalmi-szakmai környezettel való együttműködés

Szülőkkel való kapcsolattartás

Munkánk során a szülői ház és az iskola közötti harmonikus kapcsolat kiépítésére törekszünk, ezért minden iskolába kerülő gyerek esetében elengedhetetlen, hogy a gyermeket fogadó nevelő tájékozódjon a szülőnek az óvodával kialakult kapcsolatáról és az iskola iránt támasztott elvárásairól.

A tájékozódás elsődleges célja, hogy a pedagógusok az iskolába kerülés pillanatától partneri kapcsolatot építsenek ki a gyermekek szüleivel, ezzel nyerve meg őket az iskolában folyó munkának.

A szülőkkel való kapcsolattartás formái:

- Szülői értekezletek (az iskola szakmai pedagógiai programjának, integrációs rendszerének ismertetése)
- Évente legalább 3 alkalommal (a szülői értekezleteken kívül) konzultáció, szöveges értékelés megbeszélése a tanulóról
- Nyílt tanítási napok szervezése
- Mentori rendszer
- Családlátogatás lehetősége

- Az iskola pedagógusai heti rendszerességgel fogadóórát tartanak. A fogadóórák igénybevételére a KRÉTA rendszeren keresztül, előzetes időpontfoglalást követően van lehetőség. A fogadóórák célja a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos kapcsolattartás, valamint a tanulók fejlődésével, előmenetelével és egyéni kérdéseivel kapcsolatos személyes egyeztetés biztosítása.

Felelős: igazgató

Iskolánk évente szülői elégedettségmérést végez, melyből az alábbi területekről kapunk visszajelzéseket:

- a tanulók tanulmányi előrehaladása, készség- és képességfejlesztés,
- a továbbtanulásra való felkészítés,
- az iskolával való kapcsolattartás,
- felzárkóztatás,
- tehetséggondozás,
- hagyományápolás, környezeti és egészséges életmódra nevelés.

Együttműködés a sárbogárdi Cigány Kisebbségi Önkormányzattal

A sárbogárdi Cigány Kisebbségi Önkormányzat (CKÖ) és az iskola kapcsolatát a támogató együttműködés jellemzi, melyet írásos megállapodásban is rögzítettünk 2008-ban. Az Önkormányzat segítséget nyújthat:

- a szülőkkel való kapcsolattartáshoz,
- gyermekek kulturális programjainak támogatása,
- gyermekek jutalmazása,
- szociális támogatás.

Együttműködés a civil szervezetekkel

Az iskola az alábbi civil szervezetekkel tart kapcsolatot:

- Sárszentmiklósi Iskoláért Alapítvány
- Sárszentmiklós Egyesület
- Sárszentmiklósi Karitász

- Helyi Sport Egyesület
- Sárszentmiklósi Katolikus Megújulásért Alapítvány
- Sárszentmiklósi Nyugdíjas Klub

Az együttműködés célja a szabadidő hasznos eltöltésére irányuló tevékenység, a családok szociális támogatása, amely közösen szervezett programokban, különböző adományokban valósul meg.

Együttműködés a középfokú oktatási intézményekkel

Tanulóink iskolai életútjának követését a középfokú oktatási intézményekben régóta tervezzük. Információkat eddig elsősorban a volt tanítványainkkal fennálló személyes kapcsolattartás formájában tudtunk szerezni. Azoknak a középiskoláknak évente bemutatkozási lehetőséget nyújtunk, ahol az iskolánk tanulói legnagyobb számban tanulnak tovább (Sárbogárd: Petőfi Gimnázium, székesfehérvári és dunaújvárosi középiskolák).
A középfokú oktatási intézményektől visszajelzést kérünk volt tanulóink iskolai teljesítményéről. Az együttműködés részét képezi az egyes középiskolák oktatási tevékenységének megismertetése az iskola tanulóival és a szülőkkel.
Együttműködési területek:

- Iskola bemutatkozás (börze, nyílt napok, tájékoztatók a középiskolákban a tanulók, a szülők, az általános iskolai tanárok részére (8. o. tanév elejétől szept.-dec.),
- Iskolánkban a továbbtanulási nyomtatványok kitöltése előtt szülői értekezlet a 8. osztályosok számára,
- Után-követés – középiskolák megküldik az első év eredményeit tanulónként
- Az Útravaló ösztöndíjprogram, a középiskolai előkészítő tantárgyba illesztése és a mentori rendszer segítségével felkészítés az érettségit adó középiskolára.

Együttműködés a családsegítő és gyermekjóléti szolgálattal

Az iskola a segítségre, támogatásra szoruló gyermekek érdekében szoros kapcsolatot tart fenn a gyermekjóléti szolgálattal. A kommunikáció adott esetben leggyorsabb formáit tudjuk használni: telefon, személyes megkeresés, írásbeli jelzés, esetmegbeszélések. A gyermekjóléti szolgálat feladata a segítségnyújtásra szoruló családok és a helyi döntéshozók közötti kapcsolattartás.

- Az iskola tájékoztatja az integrációs felkészítésben résztvevő tanulókról a szolgálatot minden tanév elején. Az iskola a képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítésben részt vevő tanulók haladását, fejlődését, illetve az ezeket hátráltató okokat – egyéni fejlesztési terv alapján – háromhavonta értékeli.
- A háromhavonta esedékes értékelésre indokolt esetben a Gyermekjóléti Szolgálatot meghívja.

Együttműködés a pedagógiai szakmai és szakszolgálatokkal

Az iskola az alábbi szervezetekkel kíván együttműködni a nevelő-oktató munka hatékonyságának emelése érdekében:

- Fejér Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat
- Kossuth Zsuzsanna Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola, Fejlesztő Nevelés-Oktatást Végző Iskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény

Az együttműködés zökkenőmentességének biztosítása érdekében az EGYMI-vel megállapodást kötöttünk. Ebben rögzítettük:

- az együttműködés célját és feladatait,
- a kapcsolattartó személyeket,
- a konkrét feladatokat,
- a várható eredményeket,
- a rendszeres információcsere módját.

A pedagógiai szakszolgálat az alábbi feladatokat látja el:

- logopédiai vizsgálat,
- gyógytestnevelésre utaltak szűrésének koordinálása,
- pszichológiai tanácsadás.

A lemorzsolódással és a továbbtanulással kapcsolatos adatok rögzítése

Az IPR legfontosabb célkitűzése, hogy a HHH tanulók lemorzsolódási aránya csökkenjen, iskolai eredményességük javuljon, és minél többen tanuljanak tovább érettségit adó középfokú oktatási intézményben.

Fő tevékenység:

- tanórába illesztett középiskolai előkészítő: magyar, matematika.
- egyéni foglalkozás mentorokkal.

Az eredmények dokumentálása a mindenkori nyolcadik évfolyamos osztályfőnökök feladata.

Az IPR-ben meghatározott eszközrendszer elemei

1. Kulcskompetenciákat fejlesztő programok és programelemek

1.1. Az önálló tanulást segítő fejlesztés

- Kompetencia alapú oktatás (matematika, szövegértés az alapozó szakaszban)
- A tanulási és magatartási zavarok kialakulását megelőző programok (Varázsbetű)
- Tanulási motivációt erősítő és fenntartó tevékenységek (Figyelemfejlesztő tréning, szakkörök, versenyek, középiskolai előkészítő)

1.2. Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése

- Tantárgyi képességfejlesztő programok
- Kommunikációs képességeket fejlesztő programok (drámaórák)
- Képességfejlesztő szakkörök: kézműves, Sakk Palota

Fő célkitűzések:

- a gyerekek manuális és értelmi képességének, fejlesztése;
- a szabadidő igényes, tartalmas eltöltése;
- hagyományápolás;
- a társas élet erősítése.

1.3. Szociális kompetenciák fejlesztése

Közösségfejlesztő, közösségépítő programok az iskolaotthonban. Célunk az Életrevaló 7 szokás programmal olyan szociális ismeretek, motívumok, képességek és készségek, vagyis szokások rendszerének kiépítése, amely elősegíti, sikeressé teszi a szociális viselkedést. E kompetencia elemei között tartjuk nyilván a

- a gyerek önismeretét,
- saját magával szembeni elvárásait,
- az önbizalmát,

- a pozitív szemléletmódot,
- a másokkal szembeni viselkedést: pl. tolerancia, kommunikációs készség.

2. Az integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek

- Mentori rendszer működtetése
- Együttműködések (művészeti iskola, egyházak)

Elvárt nevelési hatások:

- Olyan élmények nyújtása, amelyek a tanulók későbbi életében hasznosíthatóak.
- Személyiségfejlesztés.
- A diákok integrációs szintjének javítása (pl. a másság, az etnikum vagy a nemek közötti különbségek elfogadása).
- A társadalmi beilleszkedéshez elengedhetetlen készségek és képességek fejlesztése.
- A találékonyság, ötletesség, kreativitás fejlesztése.
- Az érdeklődés, kíváncsiság fejlesztése.
- Az egészséges életmód tevékenységmintáinak kialakulása.
- Az iskolai eredmények javítása – motiválás.

3. Az integrációt elősegítő módszertani elemek

- Differenciálás
- Kooperatív technikák
- Tanulást segítő játékok
- Projektek

4. Műhelymunka – a tanári együttműködés formái

Nagy hangsúlyt kívánunk helyezni a kollégák közötti értékelő esetmegbeszélésekre, hospitálásra. Ezek célja a gyerekek érdekében, a gyerekekről beszélni. Célunk egymás munkájának segítése a gyermek érdekében, az egymástól való tanulás.

- Értékelő esetmegbeszélések, problémamegoldó fórumok
- Hospitálásra épülő együttműködés

5. A háromhavonta kötelező kompetencia alapú értékelési rendszer eszközei

A hagyományos szülői találkozások mellett 3 alkalommal (november, február, május) végzünk kompetencia alapú értékelést, melyet dokumentálunk. A szöveges értékeléskor az alábbi területekről nyújtunk információt (megjelenítendő elemek):

- tantárgyi előmenetel,
- motiváció,
- akaraterő, kitartó munkavégzés,
- önbizalom.

6. Multikulturális tartalmak

A multikulturális nevelés célja az előítéletek csökkentése. Az iskolai nyitottság biztosításával ismertebbé és elfogadottabbá válik az intézményünkben folyó nevelő-oktató munka. Projektnapok szervezésével szeretnénk a különböző kultúrákat megismertetni tanulóinkkal. A projektek megtervezésére alkalmi munkacsoportokat alakítunk.

7. A tovább haladás feltételeinek biztosítása

Az integrációs és képesség-kibontakoztató felkészítés keretén belül kiemelt fejlesztési feladatként jelentkezik a felnőtt lét szerepeire való felkészítés. Ennek fontos eleme a pályaorientáció.

Célja: A tanulók további iskola- és pályaválasztásának segítése, továbbtanulásra ösztönzés

Összetevői:

Egyéni adottságok, képességek megismerése, önismeret fejlesztése.

Pályák, foglalkozási ágak tartalmának, követelményeinek megismerése.

Lépései:

Előismeret kialakítása

- Milyen lehetőségeim vannak?
- Milyen képességeim vannak?
- Milyen szükségleteim vannak?

Egyéni terv készítése

- Milyen utat kell végig járnom a terv megvalósításához?

Felkészítési színterei

Tanítási órák, főként az osztályfőnöki órák pályaorientációs témái 8.o., pályaorientációs mérések.

Tanítási órán kívüli tevékenységek (pályaismertető filmsorozat közös megtekintése, megbeszélése közösen és egyénileg, szakmák bemutatása, műhelylátogatások, beszélgetések).

A tanulók pályaválasztását segítik:

Iskolánk osztályfőnökei, akiknek feladata, hogy minél több információt kapjanak a tanulók a témát illetően.

Online: KIFIR tanulmányi terület, felvételi tájékoztató és írásbeli vizsgahelyszín kereső.

Pályaválasztási tanácsadás

- Fejér vármegyei települések középiskoláinak tájékoztatói
- Középiskolák börzéjének megszervezése iskolánkban
- „Nyitott Kapuk” rendezvények, ezek révén a tanulók személyes tapasztalatokat szerezhetnek a választandó középiskolákról. A november, december és január hónapokban zajló iskolalátogatáson nagyon sok nyolcadik osztályos tanulónk vesz részt szülői kísérettel.

Konkrét feladatok:

Novemberben általános tájékoztatást tartunk a szülők részére, középiskolai börze formájában.

Januárban pontosítjuk a szülőkkel konzultálva a felvételivel kapcsolatos teendőket.

Februárban következik a jelentkezési lapok kitöltése.

Céljaink:

Gyermekeink megfelelő pályát válasszanak, amely saját igényeinket és a munkaerő szükséglet igényeit is kielégíti, ugyanakkor tudatosodjon bennük az élethosszig való tanulás szükségessége.

Elfogadható eredményként azt a célt fogalmaztuk meg magunknak, hogy minden gyermek nyerjen felvételt, valamelyik általa megjelölt intézménybe.

A továbblépés útja:

Tanulóink további fejlődésének figyelemmel kísérése. Ennek érdekében azon dolgozunk, hogy a középiskoláktól visszajelzést kapjunk volt tanítványaink tanulmányi és műveltségi szintjéről.

Az intézményi önértékelés szempontjai (rendszeres ellenőrzés)

- A HHH és a nem HHH tanulók aránya
- Az óvodából az iskolába történő bekerülés
- Az iskola társadalmi-szakmai környezetével való együttműködés
- A lemorzsolódás és a továbbtanulás
- A „tanítást-tanulást segítő eszközrendszer” elemei
- Az IPR alkalmazása szempontjából lényeges személyi és tárgyi feltételek
- A sajátos nevelési igényű tanulók helyzete

5. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

A tanulók érdekeinek képviseletére az iskolában diákönkormányzat működik. A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.
A diákönkormányzat a tanulói érdekképviseleten túl részt vehet az iskolai élet alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:

- versenyek, vetélkedők, pályázatok;
- tanulói ügyelet, iskolai felelősi rendszer;
- túrák, kirándulások szervezése;
- sport, kulturális, szabadidős programok szervezése;
- a tanulók tájékoztatása (iskolaújság, iskolai honlap).

Ezekben a kérdésekben

- az osztályközösség véleményét az osztály éves munkatervének összeállítása előtt az osztályfőnököknek ki kell kérniük;
- a diákönkormányzat iskolai vezetőségének véleményét az iskola éves munkatervének összeállításánál az igazgatónak lehetőség szerint figyelembe kell vennie.

Az iskola és az osztály éves munkatervével kapcsolatban tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat iskolai vezetősége javaslatokat tehet az osztályfőnököknek, a nevelőtestületnek és az igazgatónak.

Jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- az iskola szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- a házirend elfogadása előtt.

A diákönkormányzatot a kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzat iskolai vezetőségének diákvezetője (elnöke) vagy a diákönkormányzat munkáját segítő pedagógus képviseli.

6. A gyermek és ifjúságvédelmi feladatok ellátása

A gyermek- és ifjúságvédelem rendszerének működtetésével biztosítani kívánjuk, hogy a gyermekeket veszélyeztető problémákat időben felismerjük, segítséget tudjunk nyújtani azok leküzdéséhez. Célok:

- A gyermekek életútjának figyelemmel kísérése.
- A hátrányos megkülönböztetés elkerülése.
- Az egyenlő bánásmód, esélyegyenlőség megteremtése.

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladataink:

Közreműködünk (családlátogatás, rendszeres kapcsolattartás a családokkal, környezettanulmány) a tanulóink fejlődését veszélyeztető okok felderítésében.

- Minden pedagógus kötelessége, hogy közreműködjön az ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszűntetésében.
- Pedagógiai eszközökkel törekszünk a káros hatások megelőzésére, elhárítására, ellensúlyozására, hogy a ránk bízott gyermek leküzdje azokat a hátrányokat, amelyek születése, családi, vagyoni helyzete vagy bármilyen más ok miatt fennállnak.
- Kiemelt figyelmet fordítunk az igazolatlan hiányzások megelőzésére, csökkentésére.
- Biztosítjuk, hogy tanulóink megismerjék jogaikat, véleményt tudjanak mondani az őket érintő kérdésekben.
- Szükség esetén intézkedést kezdeményezünk a gyermek érdekében.

A tanulókkal a tanítási év megkezdésekor, valamint életkoruknak, fejlettségi szintjüknek megfelelően ismertetjük az egészségük, testi épségük védelmére vonatkozó előírásokat, a foglalkozásokkal együtt járó veszélyforrásokat, a tilos és elvárható magatartásformát, és ezt az osztálynaplóban is dokumentáljuk. (Kréta rendszeren keresztül.)
A titoktartási kötelezettségre és a személyiségi jogok védelmére tekintettel adatbázisban tartjuk nyilván és ennek alapján segítjük a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat.
Iskolánkban gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, szociális segítő segíti és hangolja össze az iskola pedagógusainak gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját. Munkáját úgy szervezi, hogy a gyermekek hozzá tudjanak fordulni, segítséget tudjanak tőle kérni.
Szükség esetén közvetítőként lép fel a tanulók, szülők, pedagógusok, az intézmény vezetői között. Tevékenysége kiterjed a családok, a szülők megsegítésére is.
A tanulókat és szüleiket a honlapunkon keresztül és szülői értekezleten tájékoztatjuk a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, szociális segítő személyéről, valamint arról, hogy hol, milyen időpontban kereshető fel.

A gyermek- és ifjúságvédelem érdekében a következő szervezetekkel, személyekkel működünk együtt: Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Gyámhivatal, Jegyző, Iskolaorvos, védőnő, ÁNTSZ, Városi rendőrkapitányság.

7. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

7.1 A tanulókkal való kapcsolattartás formái

A tanulókkal való kapcsolattartás elsődlegesen a tanítási órákon, az órák közti szünetekben, a tanítás előtt és után történik. A diákok bármely tanárukat megkereshetik javaslataikkal és egyéni gondjaikkal. Személyükről és az osztályközösségről információkat kérhetnek tőlük és az iskola vezetőitől. A tanulók személyét érintő problémákkal elsődlegesen az osztályfőnök és a tanítók/szaktanárok foglalkoznak.
A tanulók többségét, vagy jelentős részét érintő információk közlésére, illetve cseréjére a következő fórumokat működteti az iskola, illetve a diákönkormányzat:

Diáktanács

Az osztályokból megválasztott képviselők fóruma. A tanulókat a diákönkormányzat tevékenységét segítő pedagógus közreműködésével az intézmény vezetői és tantestülete

rendszeresen tájékoztatják az iskolával kapcsolatos eseményekről, eredményekről, tervekről. A tájékoztatás elsődleges formája a diáktanács.

Diákközgyűlés

A diákönkormányzat kezdeményezésére évente kötelezően összehívandó fórum, ahol a diákönkormányzat a tanulók jelentős részét vagy egészét érintő problémákat, panaszokat vethet fel, azokra választ kérhet. A diákközgyűlés az a legmagasabb fórum, amelyen az intézmény tanulói és diákönkormányzata minden olyan problémát fölvethetnek, amely a tanulói jogok érvényesülésével kapcsolatban akár az intézményen belül, akár a jogi szabályozásban sérelmet, feszültséget, méltánytalanságot okoz.

7.2 A szülőkkel való kapcsolattartás fórumai iskolánkban a következők

Szülői értekezlet

Iskolánk éves munkatervében beütemezett szülői értekezletek feladata, hogy tájékoztassa a szülőket gyermekük előmeneteléről, az osztály aktuális problémáiról, az osztályban és az iskolában jelentkező feladatokról. A szülői értekezleten minden alkalommal nevelési kérdések is előkerülnek, valamint áttekintő képet ad az osztályfőnök az osztálya neveltségi szintjének alakulásáról. Szülői értekezletet évente legalább két alkalommal tartunk.
Ha az osztály helyzete, problémái, a csoport előtt álló feladatok azt indokolják, az iskola igazgatója rendkívüli szülői értekezletet hívhat össze a szülők tájékoztatására, a problémák közös megoldási lehetőségének megtalálására.

Fogadóóra

Célja, hogy a szülők egyénileg információt kapjanak gyermekük előmeneteléről, magatartásáról, a szaktanár róla alkotott véleményéről, valamint a pedagógus tanácsokat adhasson a tanuló nevelésével kapcsolatosan.
Az iskola biztosítja, hogy a fogadóórán a szülő négyszemközt beszélhessen gyermeke tanárával személyes problémáiról. A fogadóórákat évente legalább kettő alkalommal, minden pedagógus számára egységes késő délutáni időpontban tartjuk. Az IPR programba felvett tanulóinkról szüleiknek háromhavonta készítünk értékelést, melyet megbeszélés követ.
Minden pedagógus a Kréta rendszeren keresztül heti rendszerességgel biztosít alkalmat a szülők számára, hogy fogadóórára bejelentkezhessenek.

A szülők írásos tájékoztatása

A szülőket folyamatosan értesítjük tanítványunk előrehaladásáról, hiányzásáról, késéseiről, valamint a személyét érintő dicsérő és elmarasztaló intézkedésekről a tájékoztató füzeten, /a KRÉTA e-ellenőrzőjén keresztül. A tanuló félévi és év végi eredményeiről a szülő tájékoztatást kap a félévi értesítő és az év végi bizonyítvány révén.

Az iskola minden jelentős intézkedését írásban közli a szülőkkel. Az osztályfőnök folyamatosan figyelemmel kíséri a tanulóknak beírt osztályzatokat, a tanulói hiányzásokat és késéseket. A Köznevelési törvény hatályos előírása szerint a szülőket a megelőző tanév végén tájékoztatjuk azokról a tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, taneszközökről, ruházati és más felszerelésekről, amelyekre a következő tanévben a nevelő és oktató munkához szükség lesz. Tájékoztatjuk őket az iskolától kölcsönözhető tankönyvekről, taneszközökről és más felszerelésekről, valamint arról is, hogy az iskola milyen segítséget tud nyújtani a szülői kiadások csökkentéséhez.

Nyílt nap

A nyílt napot az iskolába készülő általános iskolások (leendő elsősök) és az alsó tagozaton tanulók szülei számára szervezi az intézmény igazgatósága és tantestülete. A „Tárogató” (iskola bemutató leendő elsősöknek), a „Nyitott kapuk” munkaszüneti napra szervezett rendezvény és a nyílt napok célja bepillantást adni az iskola életébe, lehetőséget nyújtani a szülőknek gyermekük megfigyelésére iskolai környezetben. A nyílt programokon szülők és nagyszülők is részt vehetnek.

Családlátogatás

A gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

Egyéni megbeszélések

Feladata a szülők tájékoztatása gyermekük iskolai életéről, magaviseletéről, tanulmányi eredményeiről; segítségnyújtás a szülőknek a gyermek neveléséhez; valamint az együttes, összehangolt pedagógiai tevékenység kialakítása a szülő és a pedagógus között.

A szülői közösség

A szülői munkaközösség célja a legaktívabb szülőkből álló közösség megalkotása. Az osztály szülői munkaközösség véleményt nyilváníthat, információt kérhet az osztályt érintő bármely kérdésben. Feladata az iskola hagyományrendszerében szereplő események lebonyolításában

való közreműködés is. A szülői közösség annak szervezeti és működési szabályzatában foglaltak szerint épül föl és működik.

A szülői közösség választmánya

Az iskolai szülői választmány az osztályok szülői közösségeiből választott szervezet. Vezetőjét a szülői közösség maga választja az intézménybe járó tanulók szülői közül.
A választmány dönt minden olyan kérdésben, amelyben az igazgató, a nevelőtestület vagy a fenntartó döntési jogát átruházza e szervezetre. Egyetértési jogot gyakorol a szervezeti és működési szabályzat, az adatkezelési szabályzat, valamint a házirend elfogadásakor. Véleményezési joga van az intézmény működését érintő összes kérdésben, így az iskolában folyó hit- és vallásoktatás idejének és helyének meghatározásában is.

8. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

A szabályozás az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozik:

- osztályozó vizsgákra,
- beszámoltató vizsgákra (8.o),
- javítóvizsgákra.

A tanulmányok alatti vizsgák szervezésének intézményi eljárásrendje

- A vizsgát a tanév helyi rendjében meghatározott időszakban lehet tenni, azzal, hogy az igazgató ettől eltérő időpontot is kijelölhet.
- A vizsga időpontjait az igazgató jelöli ki, melyet a helyben szokásos módon, valamint az intézmény honlapján közzétesz.
- A vizsga időpontjáról (év, hónap, nap, óra) és helyszínéről (cím, terem száma) a szülő (gondviselő) minimum a vizsga kezdete előtt 10 nappal tértivevényes postai értesítést kap.
- A tanuló javítóvizsgát tehet, ha a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott.
- A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.

- Osztályozó, beszámoló vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet.
- A vizsga követelményeit az iskola helyi tantárgyi tantervében foglaltak határozzák meg. A vizsga részletes követelményeiről a tanuló a vizsga előtt legalább 6 héttel írásbeli tájékoztatást kap. A tantervi követelmények az iskola honlapján folyamatosan megtekinthetők.
- A tanuló vizsgakötelezettsége az évfolyam követelményeiben megállapított valamennyi tantárgyra vonatkozhat. Ez alól felmentésre csak a szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak alapján, az igazgató adhat engedélyt.

Vizsgaforma, vizsgarészek: szóbeli vizsga**,** írásbeli vizsga

A tanulmányok alatti vizsgák lebonyolításának – eljárási – szabályai, az értékelés rendje

- Az írásbeli vizsga időtartama – a szakvélemény alapján ettől eltérést lehetővé tevő esetek kivételével – tantárgyanként és évfolyamonként 45 perc.
- A szóbeli vizsgát az iskola tanítóiból, szakos tanáraiból az igazgató által kijelölt vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította.
- Az elnöki teendőket az igazgató vagy a megbízottja látja el.
- A vizsgán, az elnökön és a kérdező tanáron kívül még egy vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie.
- A tanulónak az írásbeli vizsgán kihúzott tétel (ami több feladatból állhat) kidolgozására legalább 20 percet kell biztosítani, kivéve a 1. pontban tett kivételt.
- A szóbeli feleletek maximális időtartama 15 perc. Ha a tanuló a feladatát nem tudja megoldani, az elnök egy alkalommal póttételt húzathat vele. Erre is 20 perc a felkészülési idő, valamint 15 perc a felelet időtartama.
- A vizsgázó osztályzatát a két felelet százalékos átlaga alapján kell megállapítani.
- Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem engedett eszközt használ, az igazgató a vizsga folytatásától eltilthatja, a vizsgaeredménye: elégtelen. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell

tekinteni, mint ami nem sikerült. Az önhibán kívüli; indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni annak megismétlésére.

- A vizsga a vizsgázó számára díjtalan.
- A szabályosan megtartott vizsga nem ismételhető meg.
- A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában a jogszabályban meghatározott ideig kell őrizni.
- A jegyzőkönyv vezetéséért és hitelességéért a vizsgabizottság elnöke felel.
- A jegyzőkönyvben minden vizsgázót külön jegyzőkönyv nyomtatványon kell jegyezni.
- A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, valamint a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei. Az írásbeli feladatlapot és jegyzetelés (vázlatkészítés) céljára kapott papírlapot az iskola körbélyegzőjével el kell látni. A tanuló és a szülő kérésre, egyeztetett időpontban a vizsgaelnök jelenlétében a vizsgadokumentumokba betekinthet, írásos megjegyzést fűzhet az értékeléshez, melyet jegyzőkönyvbe kell venni.
- Az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el. A javítás téves bejegyzéseit látható módon szignálni kell.
- A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a jogszabályban meghatározott záradékokkal be kell vezetni.
- Az vizsgaeredmény kihirdetésének legkésőbb a vizsgát, több vizsga esetén a legutóbb teljesített vizsgát követő második munkanapon meg kell történnie.

A vizsgatárgyak követelményei

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

A Független vizsgabizottság előtti vizsga

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a kormányhivatal szervezi.

- A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig, a mulasztás miatti osztályozó vizsga esetén az engedély

megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. Az iskola igazgatója a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak, amelyik az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg a vizsgát.

- A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az iskola a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak.
- A kormányhivatal által szervezett független vizsgabizottságnak nem lehet tagja az a pedagógus, akinek a vizsgázó hozzátartozója, továbbá aki abban az iskolában tanít, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll.

9. Felvétel, az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse. Az első évfolyamba történő beiratkozáskor az alábbi dokumentumok szükségesek:

- a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosító és a lakcímet igazoló hatósági igazolvány,
- a gyermek születési anyakönyvi kivonata,
- TAJ számát (a későbbi orvosi, fogorvosi vizsgálathoz),
- a szülő telefonszámát, (a későbbi elérhetőség miatt,
- az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolás:
    - óvodai szakvélemény,
    - nevelési tanácsadás keretében végzett iskolaérettségi szakértői vélemény,
    - a Szakértői Bizottság szakértői véleménye.

A beiratkozás az iskola által kijelölt időpontban, a szükséges dokumentumok bemutatásával történik. A tanulók felvételéről az általános iskola dönt.

A felvételről vagy elutasításról szóló határozatot az iskolaigazgató küldi meg a szülő részére. Az általános iskola köteles felvenni azt a tanköteles tanulót, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a körzetében található.

Jelentkezés elutasítása esetén a szülő, a köznevelési törvény 37.§ (2)-(3) bekezdése alapján érdekérelemre hivatkozással nyújthat be kérelmet a kézhezvételtől számított 15 napon belül. Az eljárást megindító kérelmet az illetékes Tankerületi Központ Igazgatójához kell benyújtani.

A benyújtott kérelmeket a Tankerületi Központ a beérkezéstől számított 30 napon belül köteles elbírálni.

Átvétel másik iskolából, az átvétel eljárásrendje:

- Ha az adott osztály létszáma engedi, a szülő kérésére – elsősorban a tanév befejezése után – biztosítjuk a más iskolába járó tanulók számára az iskolaváltás lehetőségét. Az átvételről az igazgató dönt az érintett osztályfőnök véleményének kikérésével.
- Az átvételnél előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulót.
- Az igazgató tanév közben is engedélyezheti az átvételt, ebben az esetben írásbeli befogadó nyilatkozatot küld a tanuló iskolájának. A tanuló akkor iratkozhat be iskolánkba, ha az „Értesítés iskolaváltoztatásról” dokumentumot kézhez kaptuk.
- Évközi átvételnél a tanuló érdemjegyeit a volt iskolája által megküldött hiteles dokumentumok alapján az osztályfőnök átvezeti a KRÉTA elektronikus naplóba.
- Az átvett tanulónak az esetleges tudásbeli hiányosságait a szaktanárok segítségével és útmutatásai szerint pótolnia kell.

Az átvételről az iskola igazgatója dönt. A döntésnél figyelembe kell venni a felsőbb évfolyamra lépés feltételeit, az előzetes tanulmányi eredményeket.

A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:

- a tanuló anyakönyvi kivonatát;
- a szülő személyi igazolványát;
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt.

10. Az intézmény helyi tanterve

10.1 A választott kerettanterv megnevezése

Az iskola helyi tanterve az iskola egészére vonatkozik, az iskola profilját, jellegzetességeit rögzíti. Tartalmazza a tantárgyi rendszert, az óratervet és a tanórán kívüli tevékenységeket. Arra törekedtünk, hogy az országos és a helyi elvárásokat és lehetőségeket összhangba hozzuk. Figyelembe vettük a pedagógiai programban már megfogalmazott célokat és feladatokat. Az iskola a meghatározott pedagógiai szakaszokra a 2020-as NAT-hoz kiadott tartalmi szabályozók közül az alábbi kerettanterveket alkalmazza:

- Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyamára
- Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyamára

2. évfolyamtól kezdve a magyar nyelv és irodalom tantárgyat külön bontjuk, magyar nyelv és irodalom tantárgyakra.

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	**1. évf.**	**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	8	4-4	3-3	3-3
Idegen nyelvek				2
Matematika	5	5	5	5
Etika/Hit és erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés/Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Digitális kultúra			1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	**2**	**2**	**2**	**2**
Rendelkezésre álló órakeret	**24**	**24**	**24**	**25**
Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	**5. évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
Magyar nyelv	2	2	2	2

Magyar irodalom	2	2	2	2
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	5	4	4
Etika/hit és erkölcstan	1	1	1	1
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Természettudomány	2	2		
Fizika			1	2
Kémia			1	2
Biológia-egészségtan			2	1
Földrajz			2	1
Ének-zene	2	1	1	1
Dráma és színház	1			
Hon- és népismeret		1		
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés/életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	**1**	**2**	**2**	**2**
Rendelkezésre álló órakeret	**28**	**28**	**30**	**30**

Mindennapos testnevelés tárgyi feltételei:

Iskolánk 1 db tornateremmel (18 m x 30 m), 1 db szükség tornaszobával (9 m x 7 m) és 1 db kispályával (önkormányzati tulajdon, futópálya, 1 rekortán borítású és 1 db füves pálya, játszótér) rendelkezik.

Választható foglalkozások:

Az egésznapos iskola az alsó tagozatban magában foglalja a differenciált foglalkozást, egyéni fejlesztést, tehetségek segítését, az egyéni tanulás megtanítását, szabadlevegőn töltött játékos testmozgást, szabadidős tevékenységeket (táblajátékok). Szakkörök érdeklődés szerint.

10.2 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során csak olyan nyomtatott taneszközöket használunk kötelezően (tankönyv, munkafüzet, térkép, stb.), amelyeket a megfelelő eljárás során hivatalosan tankönyvvé nyilvánítottak. Ezek mellett néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van. (torna- és rajzfelszerelés, matematikához szerkesztési eszközök) Sajátos nevelési igényű tanulóink fejlesztéséhez a fentiek mellett a gyógypedagógus szakember által ajánlott taneszközöket is alkalmazunk.

A pedagógusoknak a tankönyvek kiválasztását az igazgató által meghatározott határidőig meg kell tenniük. A tankönyvfelelős a jogszabályokban meghatározott határidőig elkészíti a tankönyvrendelést. A tankönyvek kiválasztásánál az alábbi szempontokat vesszük figyelembe.

- Csak olyan tankönyvet, segédeszközt használunk, amelynek alkalmazásával a szakmai munkaközösség egyetért.
- Csak olyan tankönyveket rendelünk, amelyeket az év során rendszeresen használunk.
- Olyan tankönyveket választunk, amelyek a tanulók számára könnyen használhatók, jól tanulhatók.
- A szükséges tankönyveket, segédanyagokat, kötelező olvasmányokat mindenkor elérhetővé tesszük a tanulók számára az iskolai könyvtárban.
- Folyamatosan figyelmet fordítunk az iskolai könyvtárban elérhető tartós tankönyvek kínálatának és állományának bővítésére.
- Egy évfolyamon belül azonos tankönyvekből dolgozunk.

A tankönyvek mellett a tanórákon az NKP tananyagrészeit, animációkat, s szaktanáraink által önállóan készített interaktív tananyagrészeket, ppt (Power Point) prezentációkat, illetve más digitális anyagokat is felhasználunk.

10.3 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

10.3.1 Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az első két iskolai év bevezető szakasz, szerepe szerint előkészít az iskolai tanulmányokra. Fokozatosan vezet át az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás szervezeti

kereteibe, tevékenységrendszerébe és szokásrendjébe. Felhasználja és továbbfejleszti a gyerek természetes játék- és mozgásigényét, tanulási motiváltságát, a megismerés és a megértés iránti érdeklődését, nyitottságát. Előkészíti, megalapozza a kulcskompetenciák kifejlődésének folyamatát.

A tanító feltérképezi a tanulók egyéni fejlesztési szükségleteit. A gyerekek közötti különbségeket természetesként fogadja el.

Kellő időt enged a tanulási feladatok pszichológiai feltételeinek beéréséhez, és személyre szóló fejlesztéssel, értékeléssel esélyt teremt a sikeres iskolai pályafutás, valamint az élethosszig tartó tanulás biztonságos megalapozásához, az egységes műveltségbeli alapok megszerzéséhez.

A tanulók előmenetelét fejlesztő értékeléssel segíti elő. Élményszerű tanulással, problémahelyzetekből kiinduló tevékenységekkel, kreativitást ösztönző feladatokkal fejleszti a kulcskompetenciák összetevőit: az alapvető rutinokat, képességeket és alapkészségeket, formálja az attitűdöket, közvetíti az elemi ismereteket, tanulási és magatartási szokásokat alakít. Megtapasztaltatja az ismeretszerzés korszerű forrásait, azok eszközként való felhasználásának módját, megtanítja és gyakoroltatja az elemi tanulási módszereket és technikákat.

10.3.2 A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezési folyamat.

A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamata kooperatív technikákkal, a kisiskolások nevelésében az együttműködésre épül. A tanulók fejlettségére és fejlesztési szükségleteire figyelve, differenciált tervezéssel és tanulásirányítással fokozatosan növeli a tanító a terhelést és a teljesítményelvárásokat. A tanulók fokozatosan gyarapodó ismereteit rendszerbe szervezi. Aktivizálja a már megszerzett tudást az új tanulási feladatok megoldásához.

A tanító egészséges egyensúlyt teremt a nevelési és oktatási feladatok rendszerében. Kíváncsiságtól és érdeklődéstől motivált, szabályozott és kötetlen tevékenységek célszerűen kialakított rendszerében fejleszti a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartást, az önállóságot, megalapozza a reális önértékelést. Mintákat és gyakorlóterepet ad magatartási normák, szabályok elsajátításához, a társas közösségekben való részvétel és együttműködés tanulásához, a problémamegoldáshoz, konfliktuskezeléshez. Megerősíti a humánus

magatartásformákat, szokásokat, és a gyermek jellemét formálva elősegíti a személyiség fejlődését, érését, a felelős állampolgári magatartás megalapozását.

Az esélyteremtés érdekében támogatja az egyéni képességek, a tehetség kibontakozását, tervezetten segíti a tanulási nehézségekkel küzdő, a sajátos nevelési igényű tanulókat. Kiemelten törődik azoknak a hátrányoknak a csökkentésével, amelyek a gyermek eltérő ütemű fejlődéséből adódhatnak.

A feldolgozásra kerülő tanítási tartalmak mennyiségének, nehézségi fokának, a haladás tempójának meghatározásában, valamint a tanítási módszerek, eszközök és munkaformák alkalmazásával kapcsolatos döntéshozatalban mindenkor a tanulók fejlettségi jellemzői és fejlesztési igényei az irányadók.

A gyerekek nemcsak az iskolában tanulnak. Sokféle más forrásból is bőséges tapasztalatok, ismeretek birtokába jutnak. Ezeket az iskolának számon kell tartania, fel kell használnia nevelő munkájában. Különösen fontos feladata, hogy sajátos eszköz- és hatásrendszerével olyan értékrendet közvetítsen, amelyik segít a gyerekeknek a spontán hatások és az őket érő információáradat kezelésében, értékelésében, az elfogadásukról való döntésekben.

10.3.3 Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Ez a szakasz – igazodva a gyermeki gondolkodás fejlődéséhez, az életkori sajátosságokhoz – figyelembe veszi, hogy a 10–12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz.

Az 5–6. évfolyamokon ezért az integratív-képi gondolkodásra alapozó fejlesztés folyik. Az 5.-6. évfolyamon valamennyi tantárgy tanításakor kiemelt figyelmet fordítunk az alábbi készségek, képességek fejlesztésére:

- az önálló tanulás, a jegyzetelés technikái,
- az információszerzés-, és feldolgozás (forrásból tájékozódás, szelektálás, rendszerezés, felhasználás, új kontextusban alkalmazás) képessége,
- a kommunikációs képességek (pl: műfajok ismerete, értése, nyelvhelyessége, helyesírása, alkotása hétköznapi helyzetekben),
- a szociális kompetenciák,

- a térbeli, időbeli, mennyiségi viszonyokban való pontosabb tájékozódás.

Az olvasáskészség, a szövegértő olvasás kritikus feltétele a fejlett, használható olvasástechnika. A 6. évfolyamig az adott osztály tanulóinak szükséglete szerint fejlesztjük az olvasáskészséget, különösen a betűző olvasáskészséget gyakorlott olvasáskészséggé.

Az íráskészség a tevékeny iskolai tanulás nélkülözhetetlen eszköze. Gyakorlottság szerint kétféle íráskészséget különböztetünk meg, a rajzoló és kiírt íráskészséget. Ennek érdekében gondot fordítunk a kiírt íráskészség fejlesztésére, mivel a gyakorlatlanság miatt alig olvashatóvá eshet szét 5.-6.-ban az íráskép.

A tanulás fontos színtere és eszköze az iskola könyvtára és informatikai bázisa. A hagyományos tantermi oktatást az iskola keretein belül is kiegészítik az egyéni tanulás lehetőségei, amelyhez sokféle információforrás gyors elérésére van szükség. A könyvtár használata minden ismeretterületen nélkülözhetetlen, hiszen informatikai szolgáltatásai az iskolai tevékenységek teljességére irányulnak. Használatának technikáját, módszereit – az önálló ismeretszerzés érdekében – a tanulóknak el kell sajátítaniuk.
Váljanak rendszeres könyvtárhasználóvá, igazodjanak el a lakóhelyi, az iskolai, valamint a regionális és országos könyvtárakban. Ismerjék a könyvtári rendszert, a könyvtárban való keresés módját, a keresést támogató eszközöket, a főbb dokumentumfajtákat, valamint azok tanulásban betöltött szerepét, információs értékét. Sajátítsák el az adatgyűjtés, témafeldolgozás, forrásfelhasználás technológiáját, és alakuljon ki bennük a rendszerezett tudás átadásának képessége.
A szocializációs folyamatban az iskola tudatosítja a közösség demokratikus működésének értékét és néhány általánosan jellemző szabályát. Tisztázza az egyéni és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, és ezek fontosságát a közösséghez, illetve egymáshoz való viszonyulásban. Megalapozza a felkészülést a jogok és kötelességek törvényes gyakorlására. A demokratikus normarendszert kiterjeszti a természeti és az épített környezet iránti felelősségre, a mindennapi magatartásra is.
Az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni. Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.

10.3.4 A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.

A 7-8. évfolyamon az egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben továbbfejleszti a tanulókban azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolathoz szükségesek. A tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját. Rávezet a megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség értékére.

A pedagógusok készítsék fel a gyerekeket, a fiatalokat arra, hogy önálló, felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani.

Az iskola megkerülhetetlen feladata, hogy foglalkozzon és figyelmet fordítson a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítésre.

A tanulók ismerjék meg az egyetemes emberi civilizáció legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeit. Váljanak nyitottá és megértővé a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt.

Minden tantárgyban gondot kell fordítani a kritikai és kreatív olvasás képességének fejlesztésére, beleértve mind a valós, mind a virtuális csatornán keresztül felfogott jelek befogadását, értelmezését és megválaszolását. Nevelni kell az elektronikus média hatásmechanizmusainak megértésére, általában a különböző médiumokban való eligazodásra, az igényelt információ megtalálására, szelektív használatára. Cél, hogy a tanulók sikeres tanulási stratégiákkal használják ki az információs világháló lehetőségeit, eszközeit az élethosszig tartó tanulás során.

Olyan feltételek, tevékenységek biztosítására van szükség, amelyek elősegíthetik, hogy a tanulók kipróbálhassák képességeiket, elmélyedhessenek az érdeklődéseiknek megfelelő területeken, ezzel is fejlesztve ön- és pályaismeretüket. Kiemelt figyelmet érdemel a rugalmasság, az együttműködés képességének fejlesztése.

10.4 Mindennapos testnevelés

Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló törvényben meghatározottak szerint szervezi meg.

Ennek alapján minden osztályban, megszervezzük a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés és sport óra keretében.

- Legfeljebb heti két óra váltható ki a sportról szóló törvény szerinti igazolt sportolói jogviszonyban álló versenyző tanuló kérelme alapján – versenyengedély birtokában – a sportszervezet keretei között szervezett edzéslátogatás igazolásával, amennyiben a testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg vagy nem követi.
- egyéb, jogszabályok által lehetővé tett módon kiváltva testnevelésórákat, pl. egy testnevelés óra néptánc oktatásával is kiváltható.
- A Nagylóki Telephelyen a mindennapos testnevelés keretében néptánc oktatás folyik.

10.5 Etika/ hit és erkölcstan oktatásának megszervezése

Etika / hit- és erkölcstan tantárgy szervezése, oktatása a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelete alapján valósul meg. Az adott tanév hit- és erkölcstan oktatásának megszervezéséhez kapcsolódóan iskolánkban biztosítjuk az egyházi jogi személyek írásban meghatalmazott képviselői számára a szülőknek szóló tájékoztatást a hit- és erkölcstan oktatás helyi szintű megszervezéséről. Március 16. és március 31. között a honlapunkon és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozzuk a következő tanévben a hit- és erkölcstan oktatás megszervezését vállaló bevett egyházak vagy azok belső egyházi jogi személyei megnevezését.

Amennyiben a következő tanévre vonatkozóan az etika vagy a hit- és erkölcstan tantárggyal kapcsolatos választást a szülők módosítani kívánják, szándékukat május 20-ig írásban jelzik az iskola felé.

10.6 A választható tantárgyak, foglalkozások

Iskolánkban 5 és 6. évfolyamon választható tantárgyak a következők.

- táblajáték
- tanulás tanulása.

10.7 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi gyermeknek joga van képességei minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására.

Külön figyelmet fordítunk a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulókra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, mely biztosíthatja iskolai sikerességüket.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- komplex alapprogram működtetése 1.- 8. évfolyamon;
- képesség-kibontakoztató és integrációs (IPR) programot működtet;
- az oktatásban információs, kommunikációs technológiákat alkalmaz, a digitális tananyagok felhasználását elősegíti;
- egészséges tanulási környezet alakít ki;
- a pedagógusok módszertani kultúráját fejleszti;
- tapasztalatra, és élményszerzésre alapuló tanulási formákat részesíti előnyben;
- differenciáló, hatékony, korszerű módszereket alkalmaz;
- a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű gyermekeket integráltan neveli;
- biztosítja a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás lehetőségét;
- szemléletmódja környezettudatos;
- egészségügyi, szociális támogató rendszert működtet.

10.8 A magasabb évfolyamra lépés feltételei

A tanuló magasabb évfolyamra lép, ha az évfolyam követelményeit minden tantárgyból – legalább elégséges osztályzattal – a szorgalmi időszakban rendesen, osztályozó vizsgán vagy javító vizsgán teljesítette.

Nem léphet tovább az a tanuló, aki valamelyik tantárgy követelményrendszerét – neki felróható vagy fel nem róható okokból – nem teljesítette.

Az egyéni előrehaladású nevelésben és oktatásban részt vevő tanuló esetében az előírt tanulmányi követelményeket miniszteri rendeletben meghatározott évfolyam végéig kell

teljesíteni. Az iskola igazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben csak a megismételt évfolyamról kap bizonyítványt a tanuló.

Ha az iskolai tanulmányok folytatását a magyar nyelv ismeretének hiánya vagy a külföldi és a magyar iskola követelményrendszere közötti eltérés gátolja, az iskola igazgatója - a szülő egyetértésével - az évfolyam megismétlését engedélyezheti úgy is, hogy a tanuló csak felzárkóztató foglalkozásokon és nyelvórákon vesz részt. A foglalkozások idejét, az annak keretében oktatott ismeretek körét, az ismeretek elsajátításáról történő számadás módját az igazgató állapítja meg.

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. Abban az esetben, ha az adott osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felhívja az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi jegyek alapján a tanuló javára módosítja.

Ha a tanuló a 2-8. évfolyamon a tanév végén legfeljebb három tantárgyból elégtelen (1) osztályzatot szerez, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javító vizsgát tehet.

A szülő kérésére legfeljebb egyszer a 2-8. évfolyam megismételhető.

A magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozáson való részvétel alól,
- magántanuló volt,
- egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott igazoltan vagy igazolatlanul,
- egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-át meghaladja a hiányzás.

A nevelőtestület megtagadhatja az osztályozóvizsga letétét, ha a tanuló igazolatlan mulasztásai meghaladják a 20 tanórai foglalkozást és az intézmény eleget tett értesítési kötelezettségeinek.

Az osztályozóvizsga tantárgyai a következők:

- 2. évfolyamon: magyar nyelv és irodalom, matematika,
- 3-4. évfolyamon: magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret,

- 5-6. évfolyamon: magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, természettudomány, angol nyelv, digitális kultúra,
- 7-8. évfolyamon: magyar nyelv és irodalom, matematika, angol nyelv, történelem, fizika, biológia, földrajz, kémia, digitális kultúra.

10.9 A beszámoltatás, ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Az iskolai beszámoltatás a tanítási-tanulási folyamat során elsajátított ismeretek, készségek számonkérését, folyamatos ellenőrzését, értékelését jelenti. Ekkor tanulóink teljesítményét viszonyítjuk a helyi tantervben megfogalmazott célokhoz, követelményekhez. Látjuk és elismerjük az eredményeket, tudjuk, hogy kinek kell segítséget nyújtani, tanácsot adni, kit kell ösztönözni. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének elvei:

- A tanulmányi előmenetel folyamatos ellenőrzése, értékelése (az osztályozás) a pedagógus törvényben rögzített joga és kötelessége.
- Fő alapelv a rendszeresség és a fejlesztő támogatás.
- Tárgya, tartalma a helyi pedagógiai programban, tantervben leírtakra terjedhet ki.
- Különleges bánásmódot igénylő tanulóinknál a tananyag kijelölése és a követelménytámasztás az egyéni sajátosságokhoz, a fejlődés lehetséges üteméhez igazodik.
- A tantárgyak összhangja azt jelenti, hogy egyik sem túlhangsúlyozható vagy elhanyagolható a másik rovására.
- A tanulókat (és szüleiket) meg kell ismertetni a tantárgyak követelményeivel, a számonkérés és az értékelés formáival.
- A tanulók (és szüleik) az értékelésekről folyamatos tájékoztatást kapnak.

Az értékelés elvei

Az értékelés során kapcsolatot teremtünk a cél, a folyamat és a végállapot között. A felsorolt elemek egymáshoz való viszonyítása lehetővé teszi a menet közbeni javítást, helyreigazítást, a végeredmény minősítését. A pedagógiai értékeléshez szükséges adatokat különböző módszerek segítségével gyűjtjük össze, például *feleltetéssel, megfigyeléssel, kérdőívvel, tudásszintmérő teszttel, feladatlapos felméréssel*.

a) A diagnosztikus értékelés (félév- és év eleji ellenőrzés) során feltárjuk a tanulók tudás- és teljesítményszintjét egy-egy nevelő-oktató időszak kezdetén. Az értékelés során megállapítjuk, melyek azok a területek, melyeken a diákok jól teljesítenek, illetve hol találhatók hiányosságok a felkészültségükben. Mindezek feltárása lehetővé teszi a csoportra, esetleg egyénre szabott nevelő-oktató stratégiák kidolgozását.

***b)* A formatív értékelés** (állandó, folyamatos értékelés) célja a folyamat közbeni segítés. A tanulóknak állandó visszajelzést biztosítunk az elért sikerekről, a hibákról, nehézségekről, amelyek lehetővé teszik a menet közbeni korrekciót, önkorrekciót. Így elkerülhető a tanulók lemaradása, biztosítani tudjuk a menet közbeni felzárkóztatást. A rendszeres értékelés szerepet játszik az önellenőrző, önértékelő képesség, önbizalom kialakításában, a tanuló fejlődését segíti.

c) A lezáró-minősítő (szummatív) értékelést a tanulási folyamat nevezetes szakaszainak befejezésekor alkalmazzuk (tanítási témák vége). Legjelentősebb szummatív értékelési események: a félévi értesítő, az év végi bizonyítvány.

A teljesítmény értékelését az alábbi szempontok szerint végezzük:

- Milyen mértékben sikerült a tanulónak a tantárgy anyagát, az ehhez kapcsolódó ismereteket, készségeket elsajátítani, a követelményeket teljesíteni?
- Mennyit fejlődtek a képességei az előző értékelés óta?
- Milyen a szorgalma (feladatvállalás és végzés, felszerelés) a tantárgy tanítása során?

Hagyományosan negyed és háromnegyed évkor tanulóink előrehaladását dicsérettel, illetve figyelmeztetéssel jelezzük az eltelt tanulmányi időszakasz alatt nyújtott teljesítményük alapján.

Érdemjegyek és osztályzatok a tantárgyak esetében:

jeles (5), jó (4), közepes (3) elégséges (2), elégtelen (1)

- Jeles (5), ha a tanuló megbízhatóan elsajátította a helyi tanterv követelményeit, tudását képes alkalmazni.
- Jó (4), ha a tanuló kevés hibával elsajátította a helyi tanterv követelményeit, tudását kisebb bizonytalansággal alkalmazni képes.

- Közepes (3), ha a tanuló pontatlanul, felszínesen, több hibával sajátította el a helyi tanterv követelményeit, tudásának alkalmazásakor nevelői segítségre szorul.
- Elégséges (2), ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit minimális szinten sajátította el, tudását kizárólag nevelői segítséggel képes alkalmazni.
- Elégtelen (1), ha a tanuló nem rendelkezik a tovább haladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, a feladatvégzésre nevelői segítséggel sem képes.

Az írásos tanulói teljesítmények (dolgozatok) érdemjegyét a tanulóval ismertetjük, a szóbeli feleleteket pedig a teljesítéssel egyidejűleg, szóban is értékeljük.

Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének formái:

- Szóbeli: tanári kérdésekre válaszadás; memoriter; leírások, tények, fogalmak, szabályok, törvények; önálló, összefüggő felelet; kiselőadás, önálló előadás
- Írásbeli: felelet (összefüggő írásos beszámoló); röpdolgozat (feleltetésként, felmérni, hogy rendszeresen készülnek-e, vagy mennyire értették meg az anyagot); témazáró dolgozat (célja egy nagyobb tanegység, témakör elsajátításának ellenőrzése központi mérőlapok, munkafüzet önellenőrző feladatai, esetleg egységes iskolai feladatlap alapján); év eleji felmérés, félévi/év végi összefoglaló dolgozat; házi dolgozat, fogalmazás
- Egyéb: önálló alkotás, munkadarab; óraközi, tanórai munka; tanulmányi versenyek, vetélkedők; pályázatok; gyűjtőmunka; ünnepi műsor

A fentiek közül - a témazárók, helyi, területi, országos mérések kivételével - a tanító, szaktanár dönt a számonkérés formájáról.

A tanév folyamán a tanulók írásbeli, szóbeli és egyéb teljesítményeinek rendszeres minősítése a következő formákban történik:

- Szöveges értékeléssel 1. évfolyamon félévkor és év végén, 2. évfolyamon félévkor szöveges értékelést alkalmazunk. A szöveges minősítéssel kifejezzük, hogy a tanuló kiválóan, jól illetve megfelelően teljesített vagy felzárkóztatásra szorul. A szöveges értékelés dokumentálása iskolai formanyomtatványokon, illetve tanulói értékelő lapon történik. Szövegesen értékeljük még a szakértői vélemény alapján értékelés alól

mentesített vagy egyéni haladási tempó szerint tanuló sajátos nevelési igényű tanulóinkat. Háromhavonta kompetencia alapú szöveges értékelést kapnak az integrációs felkészítésben résztvevő tanulóink.

- Az iskola a tanulók tanulmányi előrehaladásának folyamatos nyomon követése és a fejlesztő értékelés támogatása érdekében negyedéves szöveges értékelést alkalmaz.
  - A **3-8. évfolyamon** az első és a harmadik negyedév végén a pedagógusok **dicséretben** részesítik azokat a tanulókat, akik valamely tantárgyból kiemelkedő teljesítményt nyújtanak, illetve **figyelmeztetésben** részesítik azokat, akiknek tanulmányi eredménye valamely tantárgyból jelentősen elmarad az elvárttól, vagy akiket elégtelen év végi osztályzat veszélye fenyeget.
  - A **2. évfolyamon** a harmadik negyedév végén ugyanezen szempontok alapján kerül sor az értékelésre.

A negyedéves szöveges értékelés célja, hogy időben visszajelzést adjon a tanulók és szüleik számára a kiemelkedő tantárgyi teljesítményről, illetve felhívja a figyelmet azokra a tanulmányi nehézségekre, amelyek eredményesebb munkával még az év végi értékelés előtt korrigálhatók.

- Érdemjeggyel a 2-8. évfolyamon tanítási év közben rendszeresen valamennyi tantárgyból 1-5-ig terjedő érdemjegyekkel. Az érdemjegyek minimális száma havonként legalább egy, heti egy órás tantárgy esetén sem lehet egy félévben háromnál kevesebb. A félév/tanév végén a fejlődési tendencia figyelembevételével értékeli a tantestület (az osztályban tanító tanárok, az osztályozó konferencia) a tanuló teljesítményét. Évközi értékeléskor minden pedagógus a módszertani szabadság jegyében szabadon alkalmazhat értékelő szimbólumokat.

A súlyozás %-os arányai a következők: témazáró dolgozat 150%, belső vizsga 200%, írásbeli, szóbeli felelet, beszámoló, gyakorlati feladat, házi dolgozat, projektmunka, órai munka, fogalmazás, helyesírás, külalak, memoriter 100%, házi feladat, szorgalmi feladat 75%. A tantárgyi értékelésben a tanév során szerzett jegyek között a témazáró, illetve félévi és tanév végi dolgozatok érdemjegyei a meghatározóak.

Az érdemjegyek bejegyzésére a KRÉTA elektronikus naplóban a következő jelölést alkalmazzuk:

- Piros szín: témazáró felmérés, dolgozat
- Kék szín: szóbeli, írásbeli felelet, tudáspróba, gyakorlati teljesítmény

- Zöld szín: gyűjtőmunka, szorgalmi feladat, kiselőadások, füzetek rendje, %-os teljesítmény, év eleji mérés, memoriter

- Félévi és év végi osztályzat a 2. évfolyam végén és 3-8. évfolyamon félévkor és a tanítási év végén valamennyi tantárgyból. Az osztályzat a jelzett időszakok alatti tanulmányi eredményt minősíti. Az osztályzatok bejegyzésére a KRÉTA elektronikus naplóban a következő jelölést alkalmazzuk: félévi; év végi osztályzat – piros szín. A tantárgyi osztályzatokat a tanuló évközi (KRÉTA elektronikus naplóba és e-ellenőrzőbe beírt) érdemjegyei, vagy az osztályozó vizsga (javítóvizsga) eredményei alapján alakítjuk ki. A tanév végi osztályzat tanúsítja, hogy a tanuló az adott évfolyam követelményeit milyen mértékben teljesítette. Az osztályfőnöki tanterv által előírt tartalmak elsajátításából a tanuló teljesítményét, előmenetelét nem kell értékelni, illetve minősíteni. A testnevelés és sport tantárgy értékelése: abban az esetben, amennyiben a tanuló gyógytestnevelés és testnevelés órán is részt vesz, értékelését a testnevelő és a gyógytestnevelő együtt végzi.
- Az Etika/Hit és erkölcstan tantárggyal kapcsolatos adminisztrációt az e-naplóba a csoportvezető pedagógus/hitoktató végzi.
- A nevelőtestület az osztályozó értekezleten dönt arról, hogy kapjon-e a tanuló kimagasló tanulmányi munkájáért dicséretet. Amennyiben igen, úgy a tanuló év végi bizonyítványába a nevelőtestület határozata alapján a következő záradék írandó: „Kiemelkedő tanulmányi munkájáért nevelőtestületi dicséretben részesül.”
- A kötelezően választható foglalkozásokon nyújtott teljesítményt nem minősítjük, a foglalkozásokon való részvételt „A …… választható foglalkozáson részt vett.” bejegyzéssel igazuljuk év végén (e-naplóban, anyakönyvben, bizonyítványban).

10.10 Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai

Az iskolai dolgozatok formái az alábbiak:

- Írásbeli felelet, röpdolgozat az adott óra vagy maximálisan az utolsó két óra tananyagából,
  - érintheti az osztály egyes tanulóit vagy egészét,
  - előzetes bejelentése nem kötelező,
- Számonkérő dolgozat három vagy annál több óra anyagából,
  - érintheti az osztály egyes tanulóit vagy egészét,

- előzetes bejelentése legalább két nappal előtte,

- Témazáró dolgozat egy átfogó témakör anyagából
  - az osztály egészét érinti,
  - előzetes bejelentése a dolgozat íratását megelőzően legalább egy héttel korábban,
  - egy tanítási napon kettőnél több nagyobb egységet átfogó írásbeli beszámoltatás nem lehet. A dolgozatok javítása, értékelése két héten belül megtörténik.

A tantárgyi értékelésben a tanév során szerzett jegyek között a témazáró, illetve félévi és tanév végi dolgozatok érdemjegyei a meghatározóak.

A tanulók dolgozatainak, feladatlapjainak javításakor az elért teljesítmény érdemjegyekre történő átváltását szakmai szempontok szerint a következő arány alapján végezzük:

0-30%	elégtelen
31-50%	elégséges
51-74%	közepes
75-90%	jó
91-100%	jeles

10.11 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Az otthoni felkészülés a tanórán megtanított, illetve alkalmazott ismeretek ismétlése, megszilárdítása, emlékezetbe vésése, gyakorlása, a hiányos ismeretek pótlása, esetleg önálló ismeretszerzés, kutatómunka. Célja:

- a tanulás eredményességének a biztosítása
- a tanulók ismereteinek elmélyítése, készség- képességfejlesztés
- differenciált követelményeket alkalmazva sikerélményhez juttasson
- képesek legyenek a tanulók alkotó munkavégzésre

A pedagógusok a tanítás során megismertetik tanulóikkal az otthoni felkészülés módszereit, egy-egy tantárgy tanulásához a legcélravezetőbb eljárásokat. Az eredményesen szervezett tanóra mintát ad az önálló tanulásra.

A pedagógus feladatai:

- az idővel való helyes gazdálkodás elsajátíttatása;
- az első két évfolyamon írásbeli gyakorlófeladatok elvégzésével kezdik tanulóink az egyéni munkát;
- a tanulás elmélyüléséhez biztosítani a szükséges nyugalmat;
- harmadik osztálytól fokozatosan hozzászoktatni tanulóinkat az egy-egy órára való felkészülés technikájának kidolgozására, elsajátítására és idejének felmérésére a helyes napirend kialakítása érdekében;
- a szülők közreműködését kérni gyermekük tanulási szokásainak kialakításában;
- felhívni a figyelmet a megfelelő tanulási forma megválasztására.

10.12 Az írásbeli és szóbeli házi feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A hatékony tanuláshoz nem elegendő az iskolai tanítási órákon való aktív vagy passzív részvétel. Szükségesnek tartjuk, hogy tanulóink számára rendszeresen az alsó tagozaton önálló, a felső tagozaton otthoni felkészülésre alkalmas írásbeli és szóbeli feladatokat határozzunk meg.

A szóbeli felkészülés céljából meghatározott feladatokat a következő tanítási órákon szóbeli, esetenként írásbeli számonkérési formában, illetőleg frontális számonkéréssel ellenőrizzük.

A szóbeli feladatok mellett a legtöbb tantárgyból rendszeresen írásbeli házi feladatokat határozunk meg, amelyet tanulóinknak általában a következő tanítási órára kell elkészíteniük.

Az írásbeli feladatok speciális csoportját alkotják egyes tantárgyak olyan feladatai, amelyek hosszabb előkészületeket igényelhetnek, pl. olvasónapló írása, fogalmazás, kiselőadás, interjú.

Ezekre a tevékenységi formákra általában több időt biztosítunk, mint két tanítási óra között eltelt időtartam.

A hétvégi időszakra is jelölünk ki írásbeli és szóbeli házi feladatot, de ennek mértéke, terjedelme nem haladhatja meg a hétköznapokon is szokásos mértéket.

A szóbeli és írásbeli házi feladatok meghatározásakor a következő elveket követjük:

- egy-egy tantárgyból jellemzően annyi szóbeli és írásbeli házi feladatot jelölünk ki, amennyi – átlagos diákjaink képességét és munkabírását, koncentráló képességét figyelembe véve – nem haladja meg a 30 perces munkaidő-igényt
- a hosszabb idő-ráfordítást igénylő házi írásbeli feladatokat (olvasónapló, házi dolgozat stb.) legalább egy héttel a kijelölt elkészítési időpont előtt megkapják tanulóink
- a tanítási szünetek időtartamára (nyári, őszi, téli és tavaszi szünet, többnapos ünnepek) nem adunk az átlagos mennyiséget meghaladó írásbeli és szóbeli házi feladatot
- minden pedagógus köteles figyelembe venni, hogy a tanulónak egy-egy tanítási napra több tantárgyból is készülnie kell

10.13 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet, a digitális kultúrát, a drámát, a technika és tervezést felmenő rendszerben (új NAT), a tanulás tanulását és a táblajáték foglalkozásokat, a 3-8. évfolyamon az osztályok létszámától és az ennek alapján számított iskolai időkerettől függően a matematikát és a magyart. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, a kompetenciafejlesztést eredményesebbé tegyük.

A választható tantárgyak/foglalkozások esetében választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében ezeket úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

10.14 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérése iskolánkban kétféle módon történik:

- az iskolaorvosi vizsgálatok jogszabályokban meghatározott módszereivel
- a testnevelési órákon.

A testnevelés helyi tanterveiben szerepeltetjük a tanulók fizikai állapota mérésének kötelezettségét. A mérést évi gyakorisággal végezzük el a testnevelési órákon a ***NETFIT*** rendszer alkalmazásával.

A NETFIT® fittségmérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak.

- Testösszetétel és tápláltsági profil:
- Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)
- Testmagasság mérése
- Testzsírszázalék-mérése – testzsírszázalék

Aerob fittségi (állóképességi) profil:

- Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás

Vázizomzat fittségi profil:

- Ütemezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége,
- Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága,
- Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje,
- Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje,
- Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje.

Hajlékonysági profil:

- Hajlékonysági teszt – térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem.

NETFIT® az egészséges fittségi teljesítményértékek mellett (egészségzóna) – teszttől függően – további egy, illetve két zónát (tartományt) tartalmaz (“fejlesztés szükséges” és „fokozott fejlesztés szükséges” zóna).

A felmérések a tanulók fizikai állapotának rögzítését célozzák, ezért azokra a diákok osztályzatot nem kaphatnak**.** A felmérést követő időszakban értékelhető azonban osztályzattal a tanulók mért eredményekhez képest felmutatott fejlődésének mértéke. A felmérések eredményeit a testnevelő tanárok kötelesek vezetni úgy, hogy az egyes osztályokban tanuló diákok fizikai állapotának adatai évről évre követhetőek legyenek.

10.15 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

10.15.1 Az iskola egészségnevelési elvei

A tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében. Életkoruknak

megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkozzanak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel:

- a táplálkozás,
- az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás, a drogok káros hatásai a szervezetre,
- a családi és kortárskapcsolatok,
- a környezet védelme,
- az aktív életmód, a sport,
- a személyes higiénia,
- az elsősegély-nyújtás alapismeretei,
- a szexuális fejlődés.

Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata!

Az iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

a) a mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása:

- testnevelés órák;
- játékos, egészségfejlesztő testmozgás az első-negyedik évfolyamon;
- az iskolai sportkör foglalkozásai;
- úszásoktatás, néptánc;

b) az iskola helyi tantervében szereplő Környezetismeret, Természettudomány, Biológia, Testnevelés és sport tantárgyak tananyagai;

c) az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;

d) évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó témanap (projektnap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára;

e) az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- szakkörök;
- minden fél évben osztályonként egy-egy gyalog- vagy kerékpártúra szervezése;

- minden évben egy alkalommal játékos vetélkedő az ötödik-nyolcadik évfolyamos osztályoknak az egészséges életmódra vonatkozó tudnivalókkal kapcsolatosan;

f) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybevétele:

- félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában;
- a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezésében. (A tanulóknak évenként legalább egyszer fogászati, szemészeti és általános szűrővizsgálaton kell részt venniük.)

10.15.2 Az iskola környezeti nevelési elvei

Iskolánk egész tevékenységével a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel gyakorlásának képességére; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer kialakítására nevel. Bemutatjuk és gyakoroltatjuk azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik.

Tanulóink az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – projektek („Víz, „tökjó”, „ÖKO-party”) formájában foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:

- a környezet fogalmával,
- a földi rendszer egységével,
- a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
- a környezetvédelem lehetőségeivel,
- lakóhelyünk természeti értékeivel,
- lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival.

Az iskolai környezeti nevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

a) a helyi tantervben szereplő Környezetismeret, Természettudomány, Biológia, Kémia, Földrajz tantárgyak tananyagai;

b) az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;

c) a környezeti nevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- minden fél évben osztályonként egy-egy gyalog- vagy kerékpártúra a környékre a környezeti értékek felfedezésére;
- évente egy környezetvédelemmel, természetvédelemmel foglalkozó témanap (projektnap) szervezése a „Föld napja” alkalmából játékos vetélkedővel, akadályversennyel az alsó és a felső tagozatos tanulók számára;
- minden tanévben legalább egy alkalommal „környezetvédelmi őrjárat” szervezése a településen;
- papírgyűjtés, lehetőség szerint szelektív hulladékgyűjtés megszervezése az iskolában.

Iskolánk a 2010/2011-es tanévben nyerte el először, majd 2014-ben másodszor is az ÖKO majd 2019-ben az Örökös Ökoiskola címet, amely még odaadóbb, elkötelezettebb nevelésre ösztönzi a pedagógusokat.

Állatbarát Iskola Program

1. Program célja

A Sárszentmiklósi Általános Iskola Örökös Ökoiskola szemléletére építve kiemelt feladatának tekinti a természet és az élővilág tiszteletére nevelést, a felelős állattartás szemléletének kialakítását, valamint a környezettudatos és felelős magatartás fejlesztését.

Az Állatbarát Iskola program célja, hogy tanulóink:

- közvetlen tapasztalatokon keresztül ismerjék meg az állatok világát,
- fejlődjön empatikus, segítő és gondoskodó magatartásuk,
- váljanak érzékennyé a környezetükben élő állatok szükségleteire,
- ismerjék meg a felelős állattartás szabályait,
- legyenek nyitottak a természetvédelem és állatvédelem értékei iránt,
- váljanak tudatos, felelősséget vállaló személyiséggé.

2. Az intézmény feladata:

- a felelős állattartás szemléletének beépítése a tanórai és tanórán kívüli tevékenységekbe,
- az állatvédelemhez kapcsolódó jeles napok megismertetése,
- az élménypedagógiai és tapasztalati tanulási lehetőségek biztosítása,
- a tanulók közösségi szerepvállalásának támogatása,

- a tanulók empátiájának, felelősségtudatának fejlesztése,
- projektek, témanapok és foglalkozások szervezése,
- külső szakemberek és szervezetek bevonása.

3. Fejlesztendő kompetenciák

A program fejleszti:

- szociális kompetenciákat,
- kommunikációs készséget,
- együttműködési készséget,
- felelősségvállalást,
- problémamegoldó gondolkodást,
- önálló ismeretszerzést,
- környezettudatos szemléletet,
- empatikus magatartást.

4. A program megvalósításának színterei

Tanórai keretek:

- környezetismeret
- természetismeret
- biológia
- etika
- technika és tervezés
- osztályfőnöki órák

Tanórán kívüli keretek:

- projektnapok
- témahetek
- vetélkedők
- rajzpályázatok
- kirándulások
- szakkörök
- könyvtári foglalkozások
- közösségi programok

5. Partnereink

A program megvalósításában együttműködő partnerek:

- szülők
- diákönkormányzat
- helyi civil szervezetek
- állatvédő szervezetek
- állatorvosok
- önkormányzat
- külső szakemberek

6. Éves programterv

Hónap	Program	Felelős
Szeptember	Állatbarát iskola nyitóprogram	osztályfőnökök
Október	Állatok világnapja projektnap	munkaközösség
November	Madáretetők készítése	technika tanárok
December	Madáretetési program	osztályok
Január	Állatos könyvek hete	könyvtáros
Február	Állatasszisztált foglalkozás	programfelelős
Március	Madárvédelmi program, odúkészítés	pedagógusok
Április	Föld napi projekt	nevelőtestület
Május	Madarak és Fák Napja	pedagógusok
Június	Állatvédelmi családi nap	nevelőtestület

7. A program értékelése

A program megvalósulását évente értékeljük az alábbi területeken:

- tanulói aktivitás,
- programok megvalósulásának eredményessége,
- közösségi részvétel,
- szülői visszajelzések,
- tanulói attitűdváltozás,
- partneri együttműködések eredményessége.

Az értékelés tapasztalatait a tanév végi nevelőtestületi értekezleten összesítjük, és szükség esetén módosítjuk a következő tanév programját.

Iskolakert Program

1. Program célja

A Sárszentmiklósi Általános Iskola az Örökös Ökoiskola szemléletének megfelelően kiemelt feladatának tekinti a környezettudatos nevelést, a fenntartható életmód iránti igény kialakítását és a természetközeli szemlélet erősítését.

Az Iskolakert program célja, hogy a tanulók:

- közvetlen tapasztalatokat szerezzenek a természet működéséről,
- megismerjék a növénytermesztés alapjait,
- megtapasztalják a felelősségteljes gondoskodás jelentőségét,
- fejlődjön együttműködési készségük és problémamegoldó gondolkodásuk,
- váljanak nyitottá az egészséges életmód és fenntartható szemlélet iránt,
- ismerjék meg a környezetvédelem gyakorlati lehetőségeit.

2. Feladatok

Az intézmény feladata:

- az iskolakerti tevékenységek beépítése a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokba,
- a környezettudatos magatartás kialakítása,
- a természetközeli tapasztalatszerzés lehetőségének biztosítása,
- a tanulók aktív bevonása a kertgondozási feladatokba,
- a fenntartható szemlélet erősítése,
- az egészséges táplálkozás alapjainak megismertetése,
- a közösségi együttműködés fejlesztése,
- projektek és jeles napok szervezése.

3. Fejlesztendő kompetenciák

A program hozzájárul:

- a környezettudatos szemlélet kialakításához,
- a felelősségtudat fejlesztéséhez,
- az együttműködési készség erősítéséhez,

- a problémamegoldó gondolkodás fejlődéséhez,
- az önálló ismeretszerzés támogatásához,
- a kommunikációs kompetenciák fejlődéséhez,
- a gyakorlati tapasztalatszerzéshez,
- az egészséges életmód iránti igény kialakulásához.

4. A program megvalósításának színterei

Tanórai keretek:

- környezetismeret
- természetismeret
- biológia
- technika és tervezés
- osztályfőnöki órák

Tanórán kívüli keretek:

- iskolakerti foglalkozások
- projektnapok
- témahetek
- vetélkedők
- kézműves foglalkozások
- kirándulások
- közösségi programok

5. Partnereink

A program megvalósításában együttműködő partnerek:

- szülők
- diákönkormányzat
- helyi gazdálkodók
- önkormányzat
- civil szervezetek
- külső szakemberek
- környezetvédelmi szervezetek
- Iskolakertek Alapítvány

6. Éves programterv

Hónap	Program	Felelős

Szeptember	Iskolakert megtervezése, ágyások kialakítása	pedagógusok
Október	Őszi ültetés	osztályok
November	Komposztálási projekt	természettudományos mk.
December	Téli kertmegfigyelések	osztályfőnökök
Január	Magismereti foglalkozások	pedagógusok
Február	Palántanevelés	pedagógusok
Március	Vetés és palántázás	osztályok
Április	Kerti munkák hete	pedagógusok
Május	Növénygondozás, megfigyelés	osztályok
Június	Betakarítás, „Kertünk termései” nap	nevelőtestület

7. A program értékelése

A program eredményességét évente értékeljük az alábbi szempontok alapján:

- tanulói aktivitás,
- közösségi részvétel,
- a programok megvalósulásának eredményessége,
- környezettudatos magatartás fejlődése,
- partneri együttműködések eredményessége,
- szülői és tanulói visszajelzések.

Az értékelés tapasztalatait a tanév végi nevelőtestületi értekezleten összegezzük, és szükség esetén módosítjuk a következő tanév programját.

10.16 A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

A tanuló személyiségfejlődése szempontjából fontos a nevelési célok tükrében a tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése.

Érdemjegyek/osztályzatok a magatartás minősítésénél: (5) példás, (4) jó, (3) változó, (2) rossz.

10.16.1 A magatartás értékelésének elvei

PÉLDÁS

- az a tanuló, aki a közösség alakítását, fejlődését munkájával, jó kezdeményezéseivel, véleményével, példás viselkedésével elősegíti, társait ösztönzi,
- az iskolai feladatokból önként részt vállal, azokat teljesíti,
- a házirendet betartja, s ezzel társainak jó példát mutat,
- felnőttekkel, társaival szemben udvarias, segítőkész, tisztelettudó, megértő, együttműködő,
- fegyelmező intézkedés nem volt vele szemben,
- munkavégzése megbízható, pontos, lelkiismeretes,
- megnyilvánulásaiban őszinte, jóindulatú.

JÓ

- az a tanuló, akinek neveltségi szintjében, emberi kapcsolataiban apróbb hiányosságok tapasztalhatók, de törekszik a kijavításukra,
- részt vesz a közösség életében, a rábízott feladatot elvégzi,
- a házirendet igyekszik betartani,
- fegyelmezési problémák ritkán fordulnak elő, ezek kismértékűek,
- fegyelmi fokozata: legfeljebb szóbeli osztályfőnöki figyelmeztetés.

VÁLTOZÓ

- az a tanuló, aki a közösségi munkában csak vonakodva vesz részt, alakítására nincs befolyása,
- viselkedésével szemben kifogás merül fel,
- többször vét a házirend és a közösségi magatartás szabályai ellen,
- társaival szemben időnként durva, goromba, nem segítőkész,
- önértékelése irreális, felelősségérzete, rendszeretete ingadozó,
- legsúlyosabb fegyelmező intézkedés vele szemben: írásbeli osztályfőnöki figyelmeztetés.

ROSSZ

- az a tanuló, aki fegyelmezetlen magatartásával a közösség fejlődését hátráltatja, rossz példát mutat társainak, hibáit nem látja be, szándékosan árt a közösségnek,
- a nevelési ráhatásokat tudatosan elutasítja,
- felnőttekkel szemben gyakran tiszteletlenül viselkedik, társaival durván beszél, verekszik,
- legmagasabb fegyelmező intézkedés vele szemben: igazgatói figyelmeztetés.

További szempontok a magatartás értékeléséhez:

- A követelményeket nem teljesítő tanuló ne legyen példás magatartású!
- Minél többször éljünk a tanuló megdicsérésének a lehetőségével!

10.16.2 A szorgalomjegyek megállapításának elvei

A szorgalom minősítésénél érdemjegyek/osztályzatok: (5) példás, (4) jó, (3) változó, (2) hanyag.

PÉLDÁS:

- annak a tanulónak a szorgalma, aki a tanulmányi munkában kitartó, a tőle telhető legjobb eredményre törekszik,
- munkája pontos, megbízható, precíz, törekszik a hibátlan munkavégzésre,
- többletfeladatokat vállal, feladatait maximális önállósággal és megbízhatóan végzi el,
- kötelességtudata magas fokú, mindig készül, figyel, érdeklődő,
- egyes tantárgyakban a tananyagon kívülire is kiterjed az érdeklődése, ismeretanyaga.

JÓ:

- a tanuló szorgalma, ha figyel órákon, a házi feladatot elvégzi, az órákra képességeihez mérten felkészül, az órán megfelelően dolgozik, de többre nem törekszik,
- ösztönző hatásokra rendszeresen dolgozik, ellenőrzi munkáját és önmagát,
- az órai aktivitása, a munkához való viszonya a tőle elvárható szintű,
- érdeklődése megmarad az iskolai tananyag keretein belül.

VÁLTOZÓ:

- annak a tanulónak a szorgalma, akinek a munkája ingadozó, hanyag és jó munkák váltogatják egymást,
- önállótlan, csak utasításra kezd a munkához, nem ellenőrzi önmagát,
- munkája változékony, gyakran teljesít a képességszintje alatt,
- szétszórtság jellemzi, ritkán figyel valamire.

HANYAG:

- a tanuló szorgalma, ha fegyelmezetlenül dolgozik, megbízhatatlan, a munkáját nem végzi el,
- képességeihez, a körülményekhez képest csak vonakodva és keveset tesz tanulmányi előrehaladása érdekében, munkavégzése megbízhatatlan, pontatlan,
- gyakran mulasztja el kötelességeit, munkafegyelme rossz, érdektelenség, közömbösség jellemzi.

10.16.3 A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

Az iskolai életben a jutalmazás-fegyelmezés során döntő szerepe van az osztályfőnök következetességének.

A jutalmazások és elmarasztalások iránt támasztott követelményeink:

- megfontoltan, de a szükséges esetekben késedelem nélkül alkalmazzuk azokat,
- mindig személyre szabottak, következetesek legyenek,
- vegyék figyelembe az általa kiváltható hatásokat,
- a fentiek szerint a várhatóan leghatékonyabb eszközt alkalmazzuk.

Az iskola jutalomban részesíti tanulóit, ha az iskolai foglalkozásokon

- példamutató magatartást tanúsítanak,
- folyamatosan kiemelkedő tanulmányi eredményt érnek el,
- az osztály vagy az iskola érdekében közösségi munkát végeznek,
- iskolai vagy iskolán kívüli versenyeken, bemutatókon vesznek részt, vagy
- bármely más módon hozzájárulnak az iskola jó hírnevének megőrzéséhez, növeléséhez.

A jutalmazás formái: nevelői, szaktanári, osztályfőnöki (házi versenyek 1-3. helyezett), igazgatói (városi, területi versenyek - tanulmányi, művészeti, sport - első-három helyezett, megyei, térségi versenyen az első tíz helyezett), nevelőtestületi írásbeli dicséret.
A nevelőtestület határozata alapján az egész tanévben kiemelkedő teljesítményű tanulók dicséretét a bizonyítványba is be kell vezetni. Az iskolai szinten is kimagasló eredményt a tanévzáró ünnepély nyilvánossága előtt oklevéllel is elismeri az iskola. A dicséretes tanulók könyvjutalmat kaphatnak, csoportos jutalomban részesülhetnek.

Iskolánkban következménye van annak, ha a tanuló

- megszegi a házirend előírásait,
- tanulmányi kötelességeit folyamatosan nem teljesíti,
- igazolatlanul mulaszt, vagy
- bármely módon árt az iskola jó hírnevének.

A következmények, az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől azonban indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni, s a tanulót azonnal legalább az „osztályfőnöki megrovás” büntetésben kell részesíteni. Súlyos kötelességszegésnek minősülnek az alábbi esetek:

- az agresszió, a másik tanuló megverése, bántalmazása;
- az egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszesital, drog) iskolába hozatala, fogyasztása;
- a szándékos károkozás;
- az iskola nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése;
- mindazon cselekmények, melyek a büntető törvénykönyv alapján bűncselekménynek minősülnek.

A büntetések formái nevelői, osztályfőnöki, igazgatói figyelmeztetés, intés, rovó, nem kötelező foglalkozásoktól, rendezvényektől való eltiltás._A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni Az a tanuló, aki kötelességeit szándékosan és súlyosan megszegi – fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal – a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény alapján fegyelmi büntetésben részesül. A fegyelmi eljárás lefolytatására a nevelőtestület megbízásából eljáró Fegyelmi Bizottság jogosult. A fegyelmi eljárás lefolytatását megelőző egyeztető eljárást abban az esetben kezdeményezhet közösen a

szülői szervezet és a diákönkormányzat, ha a fegyelmi vétséget előidéző tanulói kötelességszegés meghatározott személlyel szemben valósul meg.

10.17 A pedagógiai program nyilvánossága

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala: a dokumentumot a fenntartó székhelyén, az iskola könyvtárában, az igazgatói irodában lehet elolvasni, valamint megtekinthető az iskola honlapján és a Köznevelés Információs Rendszerének elektronikus felületén.

A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el és az igazgató hagyja jóvá. A fenntartó egyetértési jogot gyakorol a pedagógiai program azon elemei tekintetében, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul. [Nkt. 26. § (1) bek.]

10.18 Legitimációs záradékok

A Sárszentmiklósi Általános Iskola (7003 Sárbogárd, Köztársaság út 171-173. OM030075) diákönkormányzata az intézmény Pedagógia Programját véleményezte.

Sárbogárd, 2026. október 20.

Tóth Barbara Nóra
DÖK vezetője

Kiss-Zámbó Zsuzsa
DÖK segítő pedagógus

A Sárszentmiklósi Általános Iskola (7003 Sárbogárd, Köztársaság út 171-173. OM030075) intézményi tanácsa az intézmény Pedagógia Programját véleményezte.

Sárbogárd, 2026. október 20.

.....

Intézményi Tanács képviselője

A Sárszentmiklósi Általános Iskola (7003 Sárbogárd, Köztársaság út 171-173. OM030075) szülői szervezete az intézmény Pedagógia Programját véleményezte.

Sárbogárd, 2026. október 20.

Szülői Szervezet képviselője

A Sárszentmiklósi Általános Iskola nevelőtestülete (7003 Sárbogárd, Köztársaság út 171-173. OM030075) az intézmény Pedagógiai Programját a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdésében és a 70. § (2) a) pontjában biztosított jogkörében eljárva, az arra jogosult szervezetek véleményének megismerését követően az intézmény Pedagógiai Programját megtárgyalta és elfogadta.

Sárbogárd, 2026. október 20.

munkaközösség-vezető

munkaközösség-vezető

munkaközösség-vezető

munkaközösség-vezető

munkaközösség-vezető

munkaközösség-vezető

A Sárszentmiklósi Általános Iskola nevelőtestülete által elfogadott, az arra jogosult szervezetek véleményének figyelembevételével kialakított Pedagógiai Programot a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömben jóváhagyom.

Sárbogárd, 2026. október 20.

11. Mellékletek

11.1 Az Egésznapos nevelés programja (1. sz. melléklet)

Az egész napos iskola a hátrányok leküzdésének, az esélyegyenlőség növelésének egyik eszköze. Fontos élettér, amely egyben kifejezi az iskola szocializációs és civilizációs feladatainak fontosságát is.

Az 1-4. évfolyamon differenciáltabb, hatékonyabb a tanulásszervezés, az eredményesebb nevelés-oktatás érdekében, melynek fontos része az egyéni tanulás, illetve gyakorlás is. Az iskolai feladatellátás része a napközi otthonos, illetve tanulószobai időszak, ezzel lehetővé válik a munkarend rugalmas, differenciált alakítása. Az iskola szocializációs funkciójának növelése kiemelt cél; az iskola felnövekvő generációk szociális tere, az étkezés, a pihenés, a sport, a játék, a művészet színtere. A szabadidős programokat a tanulók igényéhez igazítjuk, és a szakkörök is szerves részét képezik a foglalkozásoknak. Ez az oktatási forma kevésbé megterhelő a tanulók számára, mint a hagyományos.

A jogszabály értelmében az egész napos iskolai nevelés és oktatás egységes keretbe foglalja a tanulók egyéni képességéhez igazodó fejlesztésének teljes folyamatát, biztosítva a tanulóknak a pihenés, a kikapcsolódás, a szórakozás és a testmozgás lehetőségét.

Az egész napos iskolában, mint élettérben a megtervezett programelemek több síkban értelmezhetőek, nevezetesen:

- Tanítási óra
- Tehetséggondozás
- Szabadidős tevékenység
- Önálló tanulás

A tanítási órákon folyó nevelő-oktató tevékenységről a jogszabályi rendelkezések értelmében az iskolánk helyi tanterve rendelkezik. Azt látjuk, hogy a tanórákat megerősítő, a személyes képességekre és készségekre támaszkodó programok jelentősen javítják a tanulmányi előmenetelt.

A 7 szokás program által fejlesztett készségek

1. szokás: LÉGY PROAKTÍV!

- aktív kezdeményezés
- az ígéretek megtartása
- felelősségvállalás

- a változások hatékony kezelése

2. szokás: TUDD ELŐRE, HOVÁ AKARSZ ELJUTNI!

- a jövőkép és az értékek meghatározása
- küldetési nyilatkozat alkotása
- mérhető csoportos és egyéni célok kitűzése
- célirányos stratégia kialakítása

3. szokás: ELŐSZÖR A FONTOSAT!

- a fontos és sürgős tevékenységek szétválasztása
- a teendők rangsorolása
- a megalkotott stratégiák megvalósítása
- tervezőeszközök használata

4. szokás: GONDOLKODJ NYER-NYERBEN!

- az eredményes együttműködéshez szükséges attitűd elsajátítása
- magas szintű bizalmi kapcsolatok kiépítése
- eredményes csapatok kialakítása
- az asszertív kommunikáció alapjainak elsajátítása

5. szokás: ELŐSZÖR ÉRTS, AZTÁN ÉRTESD MEG MAGAD!

- eredményes kommunikáció
- a kölcsönös megértés biztosítása
- az eltérő nézőpontok felfedése és megvitatása
- vélemény és visszajelzés produktív megfogalmazása

6. szokás: TEREMTS SZINERGIÁT!

- az egyéni különbségekben rejlő lehetőségek felismerése és kiaknázása
- az eredményes csapatmunka elsajátítása
- a kreatív együttműködés összehangolása
- hatékony probléma megoldás

7. szokás: ÉLEZD MEG A FŰRÉSZT!

- egyensúlyteremtés az élet különböző területei között

- a testi-lelki egészség feltételeinek felismerése és megteremtése
- a komplex személyes fejlődés folyamatos biztosítása

A felkínált tehetséggondozó programokat tovább bővítve, az egész napos iskola keretében szélesebb mozgásterünk kínálkozik a gyermekek személyiségének alakítására.

Felkínált tehetséggondozó programok kiválasztásának szempontjai:

- Erősítse a tanuló tanulmányait
- Támogassa a motivációjának kialakulását, fenntartását
- Teremtse meg a lehetőségét a sikeres pályaválasztásnak, továbbtanulásnak
- Teljesítse ki a tanuló fejlődését
- Adjon a tanuló kezébe eszközt az önálló ismeretszerzéshez, tanuláshoz, ismereteinek elmélyítéséhez, érdeklődésének kielégítéséhez
- Kapcsolódjon az iskolánk választott prioritásaihoz
- Értéket teremtsen

A kisgyermek – kiskamasz életében nagy jelentőséggel bír a szabadidő hasznos és kulturált eltöltésének megtanulása. Fontos, hogy ez a tevékenység is értéket teremtve épüljön be a fejlődés folyamatába. A játék, bármely életkorban is élünk vele, fontos tere a személyiség fejlesztésének. A kreatív tevékenységek olyan életszerű ismereteket adnak a tanulóinknak, amelyeket később a napi életükben tudnak hasznosítani.

A szabadidős tevékenységek kiválasztásának elvei:

- Praktikus ismeretet adjon
- Értéket teremtsen
- Szórakoztasson
- Kikapcsolódást jelentsen
- Építse a közösséget, a közösségi érzést
- Nyissa ki a fiatal látókörét saját környezetén túlra

Az önálló tanulás jelentősége felértékelődött. A munkafegyelem és a kitartás, a célért való küzdés eközben elveszni látszik. A tanulónak látnia kell, hogy bár az iskolában minden támogatást megkap a tanulmányainak sikeres előmenetele érdekében, de az ő feladata ezt kihasználni, élni ezzel a lehetőséggel. Felelősséget kell vállalnia önmagáért, a választásaiért,

a döntéseiért, a tetteiért, a tanulásáért. A napi élet része kell, hogy legyen az az idősáv, amikor a tanuló tanul, rögzíti és mélyíti az órán és tehetséggondozáson tanult információkat. Ennek érdekében az önálló tanulásra szánt idő védett idő az iskola napirendjében, mértékében az életkorhoz igazodik. A 7 szokás kialakítását és a tanulást is tanítjuk hetente egy alkalommal.

Napjainkban egyre több szociális és szocializációs feladat hárul az intézményekre. A mi iskolánkban ez fokozottan igaz. Az egész napos iskola, a fenntarthatóság, a ránk hárított nevelési helyzetek mind azt sugallják, hogy az itt eltöltött időben tudatosan és tervezetten irányítsuk a tanulók életét a szociális feladatok ellátásában is.

A tanulók számára felkínáljuk a napi háromszori intézményi étkezést. Választhatják ezt részben is. Ha a család nem kíván élni ezzel a lehetőséggel, akkor biztosítjuk, hogy társaival együtt, az otthonról hozott élelmét fogyassza el.

A tanuló számára az egész napos iskolában a munkakörülmények biztosítása kiemelt feladat. Biztosítjuk a megfelelő mozgásteret, infrastruktúrát, eszközöket.

11.2 Egészségfejlesztési program (2. sz. melléklet)

11.2.1 Jogszabály:

Az egészségfejlesztési program elkészítését leíró jogszabály a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 128.§ (5) bekezdése: „A nevelési-oktatási intézmény teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon kell megtervezni a helyi pedagógiai program részét képező egészségfejlesztési program keretében.”

Az egészségfejlesztési program tartalmát meghatározó jogszabály a 20/2012. (VIII.31) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről a köznevelési intézmények névhasználatáról a 128.-129.§-a.

128. § (1) A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki-szellemi jólétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszer szerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

(2) A nevelési-oktatási intézmény által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a nevelési-oktatási intézményben

végzett tevékenységet, a helyi pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermek, a tanuló és a szülő részvételét a nevelési-oktatási intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek, a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

(3) A nevelési-oktatási intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonsághoz való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

a) az egészséges táplálkozásra nevelés,

b) az egészségfejlesztési kritériumoknak megfelelő mindennapos testnevelés és az azt kiegészítő egyéb testmozgás, iskolai sporttevékenység,

c) a lelki egészséget fejlesztő pedagógiai módszerek és a művészetek alkalmazásával a tanulási eredményesség és a társas kapcsolati készségek fejlesztése, a lemorzsolódás csökkentése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerfogyasztás, a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,

d) az egészséget támogató ismeretek és készségek fejlesztése, területére terjednek ki.

(4) A nevelési-oktatási intézményekben folyó teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a gyermekek, tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, amely beépül a nevelési-oktatási intézményben megvalósuló pedagógiai munkába.

(5) A nevelési-oktatási intézmény teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon kell megtervezni a helyi pedagógiai program részét képező egészségfejlesztési program keretében.

(6) A helyi egészségfejlesztési programot a nevelőtestület az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készíti el.

(8) A nevelési-oktatási intézmény igazgatója a (7) bekezdés szerinti külső egészségfejlesztési és prevenciós programok kiválasztásánál beszerzi

a) az intézményben dolgozó óvoda- vagy iskolapszichológus,

b) az iskola-egészségügyi szolgálat, továbbá

c) amennyiben működik és szükséges, a helyi vagy vármegyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum véleményét.

(9) A nevelési-oktatási intézményekben megvalósuló teljes körű egészségfejlesztés módszertani útmutatóját az egészségfejlesztésért felelős országos intézet dolgozza ki.

(10) Az alapfokú művészeti iskolában az (1–9) bekezdés rendelkezéseit nem kell alkalmazni.

(11) A nevelési-oktatási intézményben elektroakusztikus eszköz igénybevétele mellett tartott tanítási órán, egyéb foglalkozáson, valamint a nevelési-oktatási intézményben vagy a nevelési-oktatási intézmény által szervezett elektroakusztikus hangosítású rendezvényen (a továbbiakban: elektroakusztikus hangosítású rendezvény), amelyen gyermekek, tanulók is részt vesznek, a gyermekek, tanulók zajvédelmére különös figyelmet kell fordítani. Az olyan elektroakusztikus hangosítású rendezvényen, amelyen

a) 0–6 év közötti gyermekek, tanulók vesznek részt, a hangnyomásszint nem haladhatja meg az Laeq M30 75 dB értéket,

b) 6 és 14 év közötti gyermekek, tanulók vesznek részt, a hangnyomásszint nem haladhatja meg az Laeq M30 80 dB értéket,

c) 14 és 18 év közötti gyermekek, tanulók vesznek részt, a hangnyomásszint nem haladhatja meg az Laeq M30 90 dB értéket.

(12) Az Laeq M30 75–90 dB hangnyomásszint közötti elektroakusztikus hangosítású rendezvényen biztosítani kell, hogy a közönség a hangsugárzókat 3 méteren belül ne tudja megközelíteni.

129. § (1) Az egészséges életmódra vonatkozó támogató intézményi munkarendben és házirendben előírt szabályok betartása az intézményben mindenki számára kötelező.

(2) A nevelési-oktatási intézmény közreműködik a gyermekek, tanulók veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében, ennek során együttműködik a gyermekjóléti szolgálattal, a gyermekjogi képviselővel, valamint a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

(3) Ha a nevelési-oktatási intézmény a gyermeket, tanulót veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni, vagy a gyermekközösség, a tanulóközösség védelme érdekében indokolt, megkeresi a gyermek- és ifjúságvédelmi szolgálatot vagy más, az ifjúságvédelem területen működő szervezetet, hatóságot, amely javaslatot tesz további intézkedésekre.

(4) A nevelési-oktatási intézményben, valamint a nevelési-oktatási intézményen kívül a gyermekek, tanulók részére szervezett rendezvényeken a népegészségügyi termékadóról szóló 2011. évi CIII. törvény hatálya alá tartozó, továbbá alkohol- és dohánytermék nem árusítható. A nevelési-oktatási intézményben, valamint a nevelési-oktatási intézményen kívül a gyermekek, tanulók részére szervezett rendezvényeken alkohol- és dohánytermék nem fogyasztható.

(5) Az óvoda, az iskola, a kollégium házirendjében kell meghatározni azokat a védő, óvó előírásokat, amelyeket a gyermekeknek, tanulóknak az óvodában, az iskolában, a kollégiumban való tartózkodás során meg kell tartaniuk.

11.2.2 Mi az egészség?

Az egészség nem a betegség hiánya, hanem a testi, lelki, szociális jólét állapota. Az egészség nem passzív állapot, hanem folyamat. Az egészség kiterjedésére az alábbi négy feltétel teljesülése adja a legnagyobb esélyt:

- ha az egyén társadalmilag integrálódik (családhoz, iskolai és más közösségekhez tartozik),
- ha a változó terheléshez alkalmazkodni tud,
- ha individuális önállóságát megőrzi,
- ha megteremti az összhangot a biogenetikai, a fizikai, a lelki és a társadalmi lehetőségei közt.

11.2.3 Egészségfejlesztés

Az egészségfejlesztés az összes nem terápiás egészségjavító módszer, gyűjtőfogalom, tehát magába foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, a mentálhigiéné, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztés, az önsegítés feladatait, módszereit.

11.2.4 Egészségfejlesztő iskola

A WHO megfogalmazása szerint az egészségfejlesztő iskola folyamatosan fejleszti környezetét, ami elősegíti azt, hogy az iskola az élet, a tanulás és a munka egészséges színtere legyen.

Az egészségfejlesztő iskola ismérvei:

- Minden rendelkezésre álló módszerrel elősegíti a tanulók és a tantestület egészségének védelmét, az egészséges fejlesztését és az eredményes tanulást.
- Együttműködést alakít ki a pedagógiai, az egészségügyi, gyermekvédelemben dolgozó szakemberek, szülők, nevelők és diákok között annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen.
- Többféle lehetőséget teremt a siker elérésében, elismeri az erőfeszítést, a szándékot, támogatja az egyéni előrejutást.
- Törekszik arra, hogy segítse diákjainak, az iskola dolgozóinak, a családoknak, valamint a helyi közösség tagjainak egészségük megőrzését.

11.2.5 Az iskola az egészségfejlesztés fontos színtere

A gyermekek hosszú éveket töltenek az iskolában. Ebben az időszakban érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre, ami nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, az életideálokat, preferenciák kialakítását.

11.2.6 Állapotleírás:

A magyar gyermekek egészségét befolyásoló szokások

- **Táplálkozási szokások**

Emelkedett a hiányos táplálkozású, reggelit otthon nem fogyasztó, rendszertelenül étkező, valamint az édességeket és cukrozott üdítőitalokat naponta fogyasztó tanulók aránya.

- **A fiatalok szabadidő eltöltése**

Tanulmányok, felmérések, kérdőívek bizonyítják, hogy egyre több gyerek tölti el szabadidejét szervezetlenül és tervezetlenül, sőt közülük sokan csavarognak. Nem szeretnek sportolni, nincs hobbijuk.

- **Szexuális magatartás**

Világszerte megfigyelhető, hogy egyre fiatalabb életkorban következik be az első szexuális aktus, maga után vonva a nem tervezett terhességek és terhesség-megszakítások, valamint a nemi úton terjedő betegségek emelkedő arányát.

- **Dohányzás és alkoholfogyasztás**

A gyermekkorúak között világszerte egyre korábbi életkorban jelentkeznek az egészséget károsító szokások, amelyek nemcsak a későbbi, a felnőttkori, de a jelen egészségi állapotukat is befolyásolják. Az alkoholfogyasztás például már serdülőkorban szerepet játszik a korai felelőtlen szexuális kapcsolatok létesítésében, az óvatosság és a védekezés mellőzésében, és ittas vezetésből adódó balesetek előfordulásában. A rendszeresen dohányzó serdülők bizonyítottan gyakrabban szenvednek légúti betegségekben, és igazolt a dohányzás asztmás rohamot kiváltó vagy súlyosbító szerepe is.

A társadalmi környezet jellemzése, tanulókkal kapcsolatos megállapítások:

Iskolánk tanulóinak átlaglétszáma 360-450 fő között mozog. Integrációs oktatást-nevelést folytatunk. Sok tanulónk küzd szociális, kulturális hátránnyal. Jelentős a gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló tanulók száma. A hátrányok általában az anyagi helyzetből adódnak, amely befolyásolja az életmódot is. A családok egy részére jellemző az érzelmi elsivárosodás, a családi diszharmónia és az egészségkárosító élvezeti cikkek hajszolása, egészségtelen életmód, hiányos egészségkultúra.

A humánerőforrás jellemzői:

- pedagógusok
- testnevelő tanár
- gyógytestnevelő (szakszolgálat)
- gyógypedagógusok
- fejlesztő pedagógus
- logopédus
- iskolapszichológus
- iskolaorvos, védőnő

Intézményen belüli segítők:

iskolaorvos, védőnő	tanulók fizikai állapotának felmérése, testsúly és magasság mérése
gyermek– és ifjúságvédelmi felelős, szociális segítő	családlátogatás, hátrányos helyzetű, -veszélyeztetett tanulók kiszűrése, gondozása
diákönkormányzat	szabadidős programok szervezése és

	lebonyolítása
gyógytestnevelő	tartásjavító gyakorlatok, gerinc korrekció
osztályfőnök, gyógypedagógusok	közösségfejlesztés, prevenció, környezeti-higiéniai nevelés
testnevelő tanár	tanulók fizikai állapotának felmérése

Intézményen kívüli tényezők:

A veszélyeztetettség feltárása, megszüntetése és a megelőzés együttes, összehangolt tevékenység. Ezért az iskola együttműködik a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat ellátó intézményekkel, személyekkel, szervezetekkel.

- NNGYK (Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ)
- Járási Kormányhivatal
- Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat
- Pedagógiai Szakszolgálatok
- Rendőrség

11.2.7 Stratégia:

Az iskolai egészségnevelésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezzenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez.

Célunk

- A társadalom írott és íratlan szabályainak befogadása és betartása
- Igény a társadalomba való beilleszkedésre, építő tagjává válásra
- Önmagunk megismerése
- Egészséges táplálkozás
- Drog, alkohol elutasítása
- Higiéniai szokások kialakítása és elmélyítése
- Felelőtlen szexualitás elkerülése
- Veszélyhelyzetek felismerése és elkerülése
- Elsősegélynyújtás
- Természet tisztelete, növények, fák, állatok védelme és gondozása

- Szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás fontossága, felismerése
- Megújuló energiahordozók ismerete
- Ok-okozati összefüggések felismerése
- Előítéletek lerombolása
- Nemzeti hagyományok, ünnepek

11.2.8 Cselekvési terv:
Tanórai foglalkozások

- szaktárgyi órák témafeldolgozása:

Minden tantárgynak van kapcsolódási pontja az egészségfejlesztéshez.

Tanórán kívüli foglalkozások:

- délutáni szabadidős foglakozások
- sportprogramok
- témával kapcsolatos filmvetítések
- vetélkedők, versenyek
- játékos programok, csoportfoglalkozások
- egészségnap
- sportnap
- hétvégi iskolai programok
- sportrendezvényeken, kulturális programokon való részvétel
- meseterápia
- kirándulások, túrák
- papírgyűjtés
- mentálhigiénés nap
- rajzversenyek különböző témákkal kapcsolatban
- plakátkészítés
- rádiós műsorok

Tájékoztató fórumok:

Lehet osztály-vagy iskolaszintű. Színesíti a programot külső előadó (pl. orvos, pszichológus, rendőrség bűnmegelőzési osztályának, tűzoltóságnak szakembere, drogambulancia szakembere).

Nyitás külső intézmények felé:

- Részvétel különböző városi és vármegyei rendezvényeken, gyermekprogramokon.
- Külső kapcsolatok kiépítése, rendszeres kapcsolattartás.
- Bábszínház, kézműves játszóházak, mozi látogatása.
- Megyei foci-, atlétika-, sportversenyekre nevezés.

11.2.9 Mérés-értékelés:

- A mérés-értékelés eredménye visszacsatolásként meghatározza az egészségfejlesztési terv hatékonyságát, kijelöli fejleszthetőségének területeit.
- Tanulók állapotfelmérésének évvégi felmérése és az adatok összehasonlítása.
- Konklúzió.

11.2.10 Visszacsatolás

Az egészségfejlesztési program által megvalósult pozitív eredmények megerősítik az iskola közösségét, gyengítik, és lassan megszüntetik a társadalmi előítéleteket tanulóinkkal szemben.

11.3 Jó gyakorlataink (3. sz. melléklet)

Referencia-terület specifikumainak bemutatása

11.3.1 "A kompetencia alapú nevelési, oktatási, programot átfogóan, mintaadóan alkalmazó intézmény, referenciahely "

Iskolánkban 2005-től kezdtük kipróbálni a kompetencia alapú programcsomagokat a 2. évfolyamon felmenő rendszerben. Az alsó tagozaton az iskolaotthonos forma lehetővé tette, hogy az egyik tanító a szövegértés, a másik a matematika kompetenciaterület eszközrendszerének használatában szerezzen jártasságot. 1-4. osztályig teljes lefedettségűek az „A” modulok, ezt a délutáni szabad sávban a szociális és az életpálya-építés „C” moduljai és a tanulás tanítása egészítik ki. Így elmondható, hogy több éves tapasztalattal olyan korszerű pedagógiai, tanulásszervezési eljárásokat alkalmazunk, melyek jobban képesek alkalmazkodni az eltérő képességű, különböző családi háttérből érkező tanulókhoz. A többi tantárgyban és a felső tagozaton is teret hódító kooperatív tanulási formák az egyén érdeklődéséhez, fejlettségéhez igazodva egyformán bevonják, mozgatják a heterogén

csoportok tagjait. A tanítási időt rugalmasan kezeljük, figyelembe véve az egyéni különbségeket, ehhez igazítva a tervezett feladatokat. A tanterem elrendezésével is segítjük az egymás közötti kooperációt, lehetőséget biztosítunk a helyváltoztatásra, a kommunikációra, a csoport, a páros és az egyéni munkára. Az életkornak megfelelve a játékos tevékenykedtetésre, a közvetlen, együttműködő tapasztalatszerzésre építünk a kompetencia alapú nevelési oktatási program alkalmazása során. A tanítási-tanulási folyamat eredményességét IKT eszközökkel támogatjuk. A nevelőtestület kompetenciaalapú oktatásra vonatkozó módszertani felkészültsége megalapozott az évente helybe hozott továbbképzéseknek, és a folyamatos belső szakmai tapasztalatcseréknek köszönhetően. A TIOK-os szerepnek megfelelve 2006-ban már segítettünk iskolákat a HEFOP 3.1.3 pályázaton történő indulásukkor.

Évente szerveztünk hospitálási lehetőségeket a környező iskoláknak. 2009. tanév kezdetekor több alkalommal fogadtuk a Sárbogárdi kistérség TÁMOP 3.1.4 sikeresen pályázó intézményeiből a kollégákat, 2010 februárjában az Önfejlesztő Iskolák Egyesületének konferenciáján mutattuk be jó gyakorlatainkat.

11.3.2 "Az Info-kommunikációs Technológiák alkalmazásában példaértékű intézmény, referenciahely"

Intézményünk jól képzett, IKT eszközök használatra elkötelezett pedagógus közösséggel rendelkezik.

A tanári munka IKT céljai

- Az oktatás hatékonyságának növelése IKT-módszerekkel, a kompetencia alapú oktatás támogatása.
- Önállóan kezeljük a legelterjedtebb hardver eszközöket (nyomtató, kamera, szkenner, projektor, digitális tábla stb.).
- A céljainknak megfelelően használjuk az alkalmazói szoftvereket (szövegszerkesztő, táblázatkezelő, PPT stb.).
- Az információkeresési és kommunikációs céllal használjuk az internetet.
- Segítjük a diákjaink IKT-használatát, és lehetőséget adunk kreatív, egyéni bemutatók és egyéb produktumok létrehozására. A helyhez nem kötött tanítási-tanulási folyamatok támogatása.

- Betartjuk, betartatjuk a számítógép- és internethasználat nemzetközi, országos és helyi szabályait, a szerzői jogi törvényeket és rendelkezéseket, illetve az információkezelés egyéb szabályait.
- Az IKT alapú mérés-értékelés arányának további növelése.
- IKT eszközökkel is oktatjuk a SNI és BTM tanulóinkat.
- Az idegen-nyelv oktatás, a készségek elsajátításának támogatása.
- A szülők részére bemutatókat tartunk IKT eszközökkel.
- Tanártársaikkal, szakmai közösségekkel.
- A kompetencia alapú oktatás támogatása.
- A tanulók egyéni fejlődéséhez jobban idomuló tanulási folyamat biztosítása.
- Az élethosszig tartó tanulásra való felkészítés.
- A munkaerő piaci igényekhez való rugalmas alkalmazkodóképesség kifejlesztése.
- A számítógéppel támogatott oktatási megoldások terjedésének előmozdítása, a készségfejlesztés és ismeret-átadás folyamatában speciális számítógépes alkalmazások támogatása a tanórai és önálló tanulás során.
- A napi munkában rendszeresen használjuk felkészülésre, tanórai munka során motivációra, szemléltetésre, magyarázatokhoz, tanulók munkáltatásához, gyakorláshoz, méréshez, ellenőrzéshez, értékeléshez, csoport munkához, új ismeret szerzéshez, megfigyeléshez, magyarázat kiegészítéséhez, egyéni önálló ellenőrzéshez.
- Az eszközöket használjuk egyéni fejlesztésre, tehetséggondozásra.
- Új oktatási módszerek kifejlesztése, adaptálása.
- A tanórák többségében a diákok aktív módon használják az informatikai eszközöket és az együttműködésen alapuló módszereket.
- Intézményi szintű programok szervezése, az eredmények publikálása IKT eszközökkel, honlap, iskola újság.
- Papíralapú oktatási segédanyagok elektronikussá tétele.
- Intézmény tevékenységének széles körű megismertetése, PR.
- Az IKT erőforrások még hatékonyabb kihasználása.

Az iskola rendelkezik IKT stratégiával, amely tartalmazza intézményünk IKT rövid és hosszú távú fejlesztési elképzeléseit. Az iskola fejlesztési stratégiájának fontos része az IKT eszközök folyamatos fejlesztése. Tartalmazza az eszközhasználatot, az informatikai és adatvédelmi szabályzatot.

A pedagógusaink rendszeresen és szívesen képzik magukat. Szakmai műhelyekben adják át tapasztalataikat. A tanórai prezentáció mindennapos az iskolában, kiváló multimédiás bemutatókat készítenek a nevelők, de a felsős tanulók is.

Digitális kultúra tanóráinkon az ideális tanulói létszámmal dolgozhatunk. Ehhez elengedhetetlen, hogy a tanulók egyénileg használják a számítógépeket. Az iskola dolgozói között van rendszergazda, aki teljes munkaidőben áll a tanárok rendelkezésére. Feladatai közé tartozik az órák technikai előkészítése, iskola weblapjának feltöltése, karbantartása, a szerverek üzemeltetése. A pedagógusaink nyitottak, nem önmagáért valónak tekintik a modern technika oktatási alkalmazását, hanem olyan eszköznek, amellyel megvalósíthatják pedagógiai céljaikat. Folyamatosan használják az iskola gazdag eszközparkját.

Nyelvoktatásunkban szintén rendszeresen megjelennek az IKT eszközök, melyek tanulóinkat egyértelműen motiváltabbá, érdekeltebbé teszik a tanulásban. Ezzel felkészítjük őket arra, hogy a mindennapi életben rutin szerűen tudják használni az eszközöket tanulásukhoz és munkájukhoz.

11.3.3 „Felsőoktatási gyakorlóhely”

Az iskola évtizedek óta szívesen fogadja a pedagógusképzésben tanuló hallgatókat hosszabb-rövidebb szakmai gyakorlatokra a tanév elejétől nyári táborokig. Ezen idő alatt pedagógusaink mentorálási jártasságot szereztek, képesek azokra a problémákra fókuszálni, melyek a pedagóguspályán induló, leendő tanítók, tanárok számára a legfontosabbak. A képző intézményekkel kapcsolatot alakítottunk ki, a visszacsatolás is működik.

11.3.4 „Tanulói együttműködésre épülő kompetenciafejlesztés az alsó tagozatban”

„Jó gyakorlat" rövid leírása, bemutatása

Jó gyakorlatunkban olyan új pedagógiai, tanulásszervezési eljárásokat alkalmazunk, melyek jobban képesek alkalmazkodni az eltérő képességű, különböző családi háttérből érkező tanulókhoz.

Eszközrendszerünk legfontosabb jellemzője, hogy tevékeny tanulási helyzeteket képes létrehozni kooperatív technikákkal az ismeretek megszerzése, elsajátítása, begyakorlása érdekében. Az egyes eszközök, módszerek megválasztásánál kiindulópontként kezeljük a tanuláshoz szükséges motiváció kialakítását és fenntartását. A kooperatív tanulási formák

alkalmazása az egyén érdeklődéséhez, fejlettségéhez igazodva egyformán ösztönözi, mozgatja a heterogén csoportok tagjait.

A meghatározott algoritmus szerint építkező feladat-és gyakorlatsorok megoldása közben válnak rutinná a szövegértés, szövegfeldolgozás, szövegalkotás, logikus gondolkodás műveletei. A tanterem elrendezésével is segítjük az egymás közötti kooperációt, lehetőséget biztosítunk a helyváltoztatásra, a kommunikációra, a csoport, a páros és az egyéni munkára. A változatos, mozgalmas munkaformákban, az egyes tanulók igényeit is figyelembe véve, érdekes, sokszínű feladatokban személyesen megtapasztalttá, élményszerűbbé válik a feldolgozásra kerülő ismeret, tananyag.

Jó gyakorlatunk a társadalmi esélyegyenlőség megteremtésének hatékony eszköze alsó tagozatban azzal, hogy az életkornak megfelelve a játékos tevékenykedtetésre, a közvetlen, kooperáló tapasztalatszerzésre épít, IKT eszközökkel támogatott tanítási-tanulási forma.

„Jó gyakorlat" megvalósításának alapvető feltételei:

A jó gyakorlat továbbfejlesztett tevékenységközpontú eszközrendszere elsősorban az anyanyelv műveltségterületen, a szövegértési-szövegalkotási kompetenciák megalapozásában alkalmazható eredményesen.

Az egyes olvasmányok, szövegek feldolgozásakor a tanítási időt rugalmasan kezeljük, figyelembe véve az egyéni különbségeket, ehhez igazítva a tervezett feladatokat. A tanterem elrendezésével is segítjük az egymás közötti kooperációt, lehetőséget biztosítunk a helyváltoztatásra, a kommunikációra, a csoport, a páros és az egyéni munkára.

A változatos, mozgalmas munkaformákban, az egyes tanulók igényeit is figyelembe véve, érdekes, sokszínű és játékos feladatokban személyesen megtapasztalttá, élményszerűbbé válik a feldolgozásra kerülő szöveg. A meglévő ismereteket előhívva, arra építve pedig hatékonyabban fejleszthető a szókincs, a beszédkészség, a szóbeli és írásbeli kifejezés, ezzel együtt pedig az értő olvasás képessége.

A „Jó gyakorlat" által meghatározott innováció

Jó gyakorlatunkban olyan új pedagógiai, tanulásszervezési eljárásokat alkalmazunk, melyek jobban képesek alkalmazkodni az eltérő képességű, különböző családi háttérből érkező tanulókhoz. Eszközrendszerünk legfontosabb jellemzője, hogy aktív tanulási helyzeteket képes létrehozni kooperatív technikákkal az ismeretek megszerzése, elsajátítása, begyakorlása érdekében. Az egyes eszközök, módszerek megválasztásánál kiindulópontként kezeljük a tanuláshoz szükséges motiváció kialakítását és fenntartását. A kooperatív tanulási formák alkalmazása az egyén érdeklődéséhez, fejlettségéhez igazodva egyformán aktivizálja,

mozgatja a heterogén csoportok tagjait. A meghatározott algoritmus szerint építkező feladat- és gyakorlatsorok megoldása közben válnak rutinná a szövegértés, szövegfeldolgozás, szövegalkotás műveletei.

Az újszerűség rövid bemutatása

Jó gyakorlatunk a tanítási-tanulási folyamatot oly módon szervezi, hogy képes igazodni a gyermekek egyéni ismereteihez, képességeihez, otthonról hozott szokásaihoz, tanulási üteméhez, érdeklődéséhez, gondolkodási szintjéhez. Az egyenlő hozzáféréshez a feladatadást, feladatválasztást, a heterogén csoportban végzett munka feltételeit igyekszünk differenciálttá tenni a tanórákon. Ez a tananyag tartalmának és mennyiségének sajátos megtervezését, a tanítási módszerek megválasztását, a képességfejlesztés, ellenőrzés-értékelés megfelelő arányú megszervezését foglalja magában. Jó gyakorlatunk a társadalmi esélyegyenlőség megteremtésének hatékony eszköze alsó tagozatban azzal, hogy az életkornak megfelelve a játékos tevékenykedtetésre, a közvetlen, kooperáló tapasztalatszerzésre épít, IKT eszközökkel támogatott tanítási-tanulási forma. A jó gyakorlat kialakítását a HEFOP 3.1.2 projektben kipróbált programcsomagok helyi adaptálása, a bevált eljárások megőrzése, a problémák kiszűrése, átalakítása előzte meg. Egyedinek tekinthető, hogy az elmúlt 5 évben tanítóink a megismert módszereket, technikákat továbbfejlesztették, az egyéni szükségletekhez igazítható haladási menetet dolgoztak ki éves szinten, illetve kisebb egységekben saját megoldásokat készítettek. Az alapelveket, a tervezés lépéseit, a különböző játékos, fejlesztő feladatok összegyűjtött készletét az újakkal párhuzamosan hagyományos taneszközökkel, más tanórákon is működtették.

Célcsoport bemutatása (korosztály, speciális célcsoport)

A jó gyakorlat működőképessége nem függ az intézmény tárgyi feltételeitől, a tanulócsoportok összetételétől, nagyságától. Az esélyegyenlőség feltételeinek érvényesülését segíti az IKT eszközök hozzáférhetősége. Új módszerekre fogékony pedagógusokkal bármelyik iskolában, bármilyen összetételű tanulócsoportban megvalósítható. Mivel jobban képes alkalmazkodni az egyéni igényekhez, szükségletekhez, SNI-s, HHH-s tanulókat integráltan oktató-nevelő, heterogén csoportokban különösen ajánlott.

"Jó gyakorlat" és referencia terület kapcsolata

A jó gyakorlat az alapkompetenciák fejlesztését célozza, IKT eszközhasználatra is épít, a felsőoktatási gyakorlóhely funkcióban is hasznosítható.

A "jó gyakorlat" továbbfejlesztésének bemutatása

A nevelőtestületben megvolt a készség az innovációra, az egyre gyorsabban változó külső-belső feltételek mellett, miatt a módszertani megújulásra, a hatékonyabb oktató-nevelő munkára. 2001-2003 között a pedagógusok kompetenciáinak fejlesztése, 3 tantestületi módszertani képzés formájában történt. 2005-től részvétel a HEFOP 3.1.2 és HEFOP 3.1.3/B pályázati projektek keretein belül a kompetencia alapú oktatási programcsomagok kipróbálásában, tesztelésében 6 területen: szövegértés, matematika, életpálya-építés, szociális, angol nyelv, IKT. Belső képzéseken a tapasztalatok folyamatosan átadásra, megosztásra kerültek. 2006-2009 között a tantestületi képzéseket informatikai alapismeretekkel, a kooperatív technikák megismerésével, a hatékony együttnevelés eszközeivel bővítettük. Tovább folytattuk a nyílt órák, belső képzések, kistérségi szakmai napok, egymástól tanulás gyakorlatát. A jó gyakorlatot az egésznapos oktatásba épített kompetencia fejlesztéssel, projektekkel bővítettük.

Forgatókönyv („Jó gyakorlat" átadását eljárásrendben szabályoztuk)

11.3.5 „Kompetenciafejlesztés IKT eszközökkel"

„Jó gyakorlat" rövid leírása, bemutatása

Jó gyakorlatunkban összekapcsoljuk a tanulási folyamat eredményességének növelése érdekében a tantárgyi tanulást és a kompetenciafejlesztést a tanulók érdeklődéséhez, képességéhez illeszkedő digitális oktatási megoldások választásával.

Az alsó tagozatban a tanulói laptopok alkalmasak saját összeállítású gyakorló, ismétlő, ellenőrző, mérő feladatsorok, játékok egyéni tempójú megoldására, differenciálásra. Emellett az interneten fellelhető szabad felhasználású e-tananyagokat is beépítjük a tanításba.

Az 5-6. évfolyamon új ismeretek közlésére, illetve a tanultak elmélyítésére alkalmazunk szabadon felhasználható animációkat, mozgóképeket. A matematikai rutin műveletek, a mértékváltás, százalékszámítás, arányosság, törtek gyakorlása igaz-hamis, feleletválasztós, több jó válaszos feladatokkal.

A matematikai fogalmak megerősítése és begyakorlása logikai játékkal. A saját összeállítású játékos feladatok a tanultak elmélyítését, gyakorlását, esetenként az ismeretek ellenőrzését, értékelését szolgálják.

„Jó gyakorlat" megvalósításának alapvető feltételei:

Jó gyakorlatunk valamennyi típusú, a heterogén, a tehetséggondozó és a felzárkóztató, fejlesztő csoportokban egyaránt eredményesen alkalmazható.

A differenciáló pedagógiai munkát nagymértékben támogatja. A pedagógusoknak ismerniük, érteniük kell az IKT eszközök tanítás-tanulási folyamatot segítő hasznosságát, jelentőségét. A jó gyakorlat beépítéséhez digitális kompetenciáikat a jártasság szintjére kell hozniuk.

A „Jó gyakorlat" által meghatározott innováció

A mai gyerekek számára már természetes, hogy otthonosan mozognak a digitális technikai eszközökkel felszerelt világunkban. A tanulók életében, az ifjúsági közösségekben kiemelkedő szerepet tölt be a számítógép által közvetített információ. Kedvező családi háttérben mindennapos használatúvá váltak a digitális eszközök és az internet, melynek előnyei a tanulás terén is megtapasztalhatóak. A meglévő hátrányokat viszont tovább növeli a számítógép ismeretének hiánya. Az általunk bemutatott jó gyakorlat biztosítani tudja, hogy a tanulók egyenlően férjenek hozzá az iskola IKT eszközeihez az eszközök egy részének mobilitásából következően tanórán és tanórán kívül (fejlesztő órák, pályázatkészítés, iskolaújság-készítés stb.). Ennek folyamatában megtanulják az IKT eszköz-használat technikáját, kultúráját. Jártasságot szereznek az információhoz való hozzájutás módjaiban. Képessé válnak szűrni, osztályozni a számukra hasznos, fontos, és a kerülendő, káros információkat. A jó gyakorlat során egyrészt már tanult ismereteket, eljárásokat tudnak a tanulók tanári irányítással, személyre szabottan, fejlettségi szintjüknek, tudásuknak megfelelő tempóban rutinná fejleszteni. Az így szervezett tanulási folyamat a tárolt egyéni eredmények alapján jól követhető és tervszerűen építhető tovább. Másrészt egy jól megalapozott IKT eszközhasználati jártassággal az aktív, önálló tudásszerzés is megvalósítható. Ösztönzi és támogatja a tanulók önálló kezdeményezéseit, ötleteit, kreativitását, változatos, innovatív saját munkák készítésére nyújt lehetőséget (kiselőadások, ppt-k készítése). A jó gyakorlat tantárgyanként az éves tervbe, tanmenetbe építi be az IKT eszközök használatát. Alkalmas új ismeret közvetítésére, megerősítésére, begyakorlására, ismétlésre, ellenőrzésre, értékelésre. Alkalmazott munkaformák: önálló, páros, csoportmunka, illetve tanórai differenciálás. A céltól, feladattól, az adott osztálytól, helyzettől függően a tanórákon változatosan használható a rövid, 5-10 perces időtartamtól a teljes lefedettségig.

Amennyiben a "jó gyakorlat" kiemelten és célzottan szolgálja valamely kompetenciaterületen, műveltségterületen a kompetencia alapú oktatás eszközrendszerének eredményes alkalmazását, ezt konkrétan, részletesen bemutatja.

Jó gyakorlatunkban összekapcsoljuk a tanulási folyamat eredményességének növelése érdekében a tantárgyi tanulást és a kompetenciafejlesztést a tanulók érdeklődéséhez,

képességéhez illeszkedő digitális oktatási megoldások választásával. A gyerekek már óvodáskorban elemi szintű tapasztalatokkal rendelkeznek az IKT eszközök kezeléséről. Így az alsó tagozatban erre építve fejlesztjük digitális kompetenciájukat elsősorban matematika órákon, saját összeállítású gyakorló, ismétlő, ellenőrző, mérő feladatsorokkal.

Az NKP felületét alsó és felső tagozaton is beépítjük a tanulás folyamatába. Emellett az interneten fellelhető szabad felhasználású e-tananyagokat is beépítjük a tanításba.

A saját összeállítású játékos feladatok a tanultak elmélyítését, gyakorlását, esetenként az ismeretek ellenőrzését, értékelését szolgálják.

Az újszerűség rövid bemutatása

Jó gyakorlatunk kiépítéséhez a HEFOP 3.1.2 és 3.1.3/B pályázatok, az informatikai normatív támogatások eszközbeszerzései adtak jelentős lendületet. Miután a belső és külső képzések eredményeképpen az alapvető eszközhasználati készséget elsajátították, pedagógusaink megkezdték saját fejlesztésű gyakorló, mérő, ellenőrző feladatsorok, új ismeretet feldolgozó, táblaszoftverrel készített tananyagrészek, ppt-k kidolgozását, alkalmazását. Az eszközök gyarapodásával egyre több csoportot vontunk be jó gyakorlatunkba. A számítógép rendszeres használata így beépült a tanulóink mindennapjaiba. Jó gyakorlatunk azt mutatja be, hogy a tanítás tanulás folyamatában hogyan lehet ezeket az eszközöket felhasználni.

Cél csoport bemutatása (korosztály, speciális célcsoport)

"Jó gyakorlat" és referencia terület kapcsolata

A jó gyakorlat az IKT eszközhasználatra épít, kompetenciafejlesztő, a felsőoktatási gyakorlóhely funkcióban is hasznosítható.

A "jó gyakorlat" továbbfejlesztésének bemutatása

Aktualizáltuk az új eszközeinkhez a jó gyakorlatot. Kiegészítettük több tantárgyra vonatkozóan táblás anyagokkal.

Forgatókönyv („Jó gyakorlat” átadását eljárásrendben szabályoztuk)

11.4 Bázisintézményi jó gyakorlatok (4. sz. melléklet)

11.4.1 IKT eszközök, programok, internetes felületek használata a tanítás-tanulás folyamatában a Sárszentmiklósi Általános Iskolában

A jógyakorlat megnevezése: IKT eszközök, programok, internetes felületek használata a tanítás-tanulás folyamatában a Sárszentmiklósi Általános Iskolában

A jógyakorlat eredete: saját fejlesztésű gyakorlat

A jógyakorlat bevezetésének dátuma: 2013.

Célcsoport: pedagógusok és diákok 1-8. évfolyam

Intézménytípus: általános iskola

A jógyakorlat alkalmazási területei: szaktárgyi, tantervi tudás fejlesztése, a tanulás támogatása, személyiségfejlesztés, digitális kompetencia fejlesztése, pedagógusok módszertani tudásának fejlesztése, a különleges bánásmódú tanulók támogatása

A személyes használatba kapott tanulói laptopok használatának beépítése a mindennapi gyakorlatba. Különböző programok, on-line felületek használatának beépítése a tanórákba, szabadidős tevékenységekbe, otthoni felkészüléshez, számonkérésekhez.

A jógyakorlat megosztásának formája: bemutatóóra, hospitálás, megbeszélés, műhelymunka, előadás

A jógyakorlat humán-erőforrás igénye: IKT használatára elkötelezett pedagógus

A jógyakorlat eszközigénye: interaktív tábla, projektor, tablet, hálózat (Programok, applikációk), tanulói laptopok.

A jógyakorlat időigénye: tanítási órán 45 perc, szabadidős tevékenységekre, felkészülésre változó időtartam.

A jógyakorlat célja: Gyakorlatorientált, a diákok tevékenységeire alapozó tevékenység, amelynek célja a tanítási-tanulási folyamat támogatása, önálló ismeretszerzés, motivációs bázis növelése, esélyegyenlőség növelés, differenciálás, SNI-s, BTMN-es tanulók fejlesztése, tehetséggondozás. A biztonságos eszköz- és internethasználat elsajátítása.

A jógyakorlat leírása: Tanítási óráinkon, a tanulás támogatására minden tanítónk és tanárunk használja az interaktív táblát és a digitális paneleket. A SMART táblaszoftverével saját készítésű tananyagokat is használunk a tanítás-tanulás folyamatában. A táblákat rendszeresen használjuk szemléltetésre, vázlatok kivetítésére, megírására, kísérletek bemutatására, csoport, páros vagy frontális feladatok megoldására, házi feladatok ellenőrzéséhez. A kivetítés alkalmas az összefüggések megfigyelésére, rendszerezésére, a tanult jelenségek szemléletes bemutatására. A képeket, animációkat hozzárendeljük a tananyagokhoz. Az online tankönyveket is használjuk a tananyag nyomon követésére. Így a hagyományos tanárszerep átalakul, nagyobb szerepet kapnak a diákok.

A tanulói laptopokon nemcsak önálló ismeretszerzésre van lehetőség, hanem számonkérésre, gyakorlásra is. Segítségükkel mérni tudjuk a tanóra végén az ismeretszerzés elmélyülését. A tanórákon használt eszközök, programok, alkalmazások lehetővé teszik az értékelést is. Alkalmas a differenciálásra, az egyéni tanulási utak segítésére, írásbeli feleltek, témazárók

megírására. A tableteken rendszeresen használjuk a Redmentát (Redmenta tanári csoport), a Kahoot-ot, LearningApps-et, Quizizz-t, a Forms-ot, Google dokumentumokat, WordArt-ot, WordWall-t, NKP-t, DKT-t, IFM-t, AI-t, Genially-t, CompriS-t, Varázsbetűt, Youtube-ot, Sutori-t, stb.

Online versenyeken, az országos méréseken felsős tanulóink saját laptopjainkon dolgoznak.

Az NKP felületen lévő okostankönyveket napi szinten alkalmazzuk a tanórákon.

IKT eszközeinket szakköri tevékenységeink során is szívesen vesszük igénybe. Az újságíró szakkörünk az iskolai eseményeket ezen eszközeink segítségével dokumentálja.

Digitális történet mesélés a LEGO StoryVisualizerrel a diákok kedvence, melynek segítségével történeteket dolgoznak fel számítógépes gépi eszközökkel.

Fejlesztő tevékenységeink során a Varázsbetű programmal részképességzavaros diákjaink felzárkóztatását végezzük. A program használatával a szóolvasási képesség, a szövegértés és a vizuális észlelés fejleszthető. Növeli a gyerekek szókincsét, az olvasási pontosságot.

Tanulóink elégedettségi mérését is el tudjuk végezni eszközeink segítségével.

Intézményi segítség a jógyakorlat adaptálásához:

- Bemutatóórák tartása, megbeszélése
- Műhelymunka
- Előadás
- Hospitálás
- Tanácsadás

11.4.2 Tehetséggondozás a Sárszentmiklósi Általános Iskolában

A jógyakorlat megnevezése: Tehetséggondozás a Sárszentmiklósi Általános Iskolában

A jógyakorlat eredete: saját fejlesztésű gyakorlat

A jógyakorlat bevezetésének dátuma: 2015. Matehetsz által Akkreditált Kiváló Tehetségpont, 2019. Akkreditált Kiváló Tehetségpont, 2024. Akkreditált Kiváló Tehetségpont

Célcsoport: pedagógusok és diákok 1-8. osztályos tanulók

Intézménytípus: általános iskola

A jógyakorlat alkalmazási területei: tehetség felismerése, az alulteljesítő tehetségek motiválása, nyelvi képességek fejlesztése, szociális kompetenciák fejlesztése, zenei képességek fejlesztése

A jógyakorlat megosztásának formája: bemutatóóra, bemutató foglalkozás, hospitálás, megbeszélés, műhelymunka, előadás

A jógyakorlat humán-erőforrás igénye: Tehetségek fejlesztésére elhivatott pedagógusok

A jógyakorlat eszközigénye: LEGO készletek, fényképezőgép, számítógép, tablet, laptop, internet, programigény: LEGO StoryVisualizer program, MS. Publisher, MS Word, MS Power Point

A jógyakorlat időigénye: szakköri foglalkozáson 45 perc, vagy változó időtartamú, foglakozástól függő

A jógyakorlat célja: A korai tehetségfelismerés tehetségazonosítási vizsgálatok elvégzésével, a tehetség sokoldalú kibontakoztatása a diákok tevékenykedtetése által, a Gardneri tehetségterületek komplex fejlesztése, szociális kompetenciák fejlesztése, alulteljesítő tehetségesek számának csökkentése, a tanulók motivációjának és kreativitásának növelése, versenyeredmények javulása.

A jógyakorlat leírása:

Tehetségek kiszűrése:

Komplex tehetségazonosító rendszer működik iskolánkban mesterpedagógusunk vezetésével, melynek része 4. évfolyamon a tanulási erősségek kérdőív eredményei alapján a kiemelkedő képességű tanulók kiszűrése, illetve az 5. évfolyamon szeptember elején a SAM és NoVo mérések segítségével a tehetséges tanulók beazonosítása az interjúztatás módszerével kiegészítve. Mindezek célja, hogy kiszűrjük a rejtett tehetségeket. A kiemelkedő képességű tanulókat a tehetségmérések után a tehetséggondozó szakkörökbe irányítjuk. Az év végi TehetségMozaik mérés az előző méréseket kiegészítve komplex képet ad iskolánk kiemelkedő képességű tanulóiról.

Mentorprogram:

A program mesterpedagógusunk elképzelése alapján indult meg 2021-ben. Ebben a tanévben minden pedagógus készített Mentornaplót legalább egy általa tanított kiemelkedő képességű tanulóra. 2022 ősze óta a programot tehetségfejlesztő pedagógusunk viszi tovább, aki továbbra is minden évben két tehetséges tanulóra elkészíti a Mentortervet, mely segíti a tehetséges tanulóval folytatott munkát. Ezt kiegészítve minden tanévben egy 7. vagy 8. évfolyamos tanulóra elkészíti a tehetséges tanuló Egyéni Átvezetési Tervét, mely a tehetségígéret továbbtanulását készíti, illetve segíti elő.

Komplex tehetséggondozó szakkör működtetése:

A szakkör 6. éve működik iskolánkban. Tavaly óta célja a tanulók ökológiai gondolkodásának fejlesztése és az, hogy iskolánk tanulóközösségének a figyelmét a fenntartható jövő felé fordítsa. A szakkör 5 éven keresztül a 4 őselemmel (+ az erdő) ismertet meg 45 tanulót. Három pedagógus forgószínpad-szerűen, ötheti váltásban foglalkozik a csoportba osztott tanulókkal. Az idei tanévben a fő téma a víz. Cél a gazdagítás, a tehetséges tanuló több irányból való megsegítése, a tehetségtámogató tanulási környezet és kreatív klíma kialakítása, kompetenciáik fejlesztése. A szakkör egyik része a digitális történetmesélés, a képregény készítés a LEGO StoryVisualizer programmal. Ezeknek a foglalkozásoknak az informatika szaktanterem ad otthont.

Zenei tehetségek fejlesztése

Iskolánkban hosszú évek óta hagyománya van a népdaléneklő csoportoknak, énekkarnak. A tehetséges tanulók kiszűrését az osztályban tanítók és az ének-zene szakos tanár végzi. A foglalkozások célja, hagyományőrzés, a magyar népi kultúra megőrzése, ápolása, értékközvetítés és a versenyekre való felkészítés.

Saját fejlesztésű gazdagító programjaink:

Festikék:

Több éves múltra tekint vissza. Kezdetben Csók István művészetével foglalkoztak a résztvevők, a későbbiekben a vármegyénkben élt művészek alkotásait dolgozták fel. Ilyenkor iskolánk alulája „művészteleppé" válik. A résztvevők egymástól inspirálódnak, új látásmódú, különleges alkotások születnek ezen alkalmakon. Szakavatott zsűri értékeli az elkészült munkákat.

Szülőföld szálai:

A program településrészünk és iskolánk múltjának felkutatásához kapcsolódik. A gyűjtött anyagokból minden évben valamilyen írásos dokumentum keletkezik. Például a településrész templomai, étkezési szokások a múltban településünkön, a településrész különleges fái, iskolánk szakkörei, stb.

StreetArt

Programunk a járás tehetséges tanulóinak ad bemutatkozási lehetőséget, különböző művészeti ágakban városunk főterén. Fellépnek szólisták, kisebb tánc, énekes, hangszeres csoportok és egyéni fellépők. A fellépésekkel egyidőben közösen alkotnak a programon részt vevő iskolák

egy adott témában. A téma kapcsolódik a helyi hagyományokhoz és népművészethez. Az elkészült alkotások kiállításon tekinthetők meg. Iskolánk kreatív pedagógusai minden évben új témát találnak ki.

Szójátszótér:

A magyar kultúra napja alkalmából lebonyolított Szójátszótér alsósoknak szóló játékos anyanyelvi vetélkedő. A vetélkedő két levelező-, és egy helyi (személyes részvételt igénylő) fordulóból áll. A levelező fordulók nyelvi feladványai, fejtörői elsősorban az anyanyelvi kompetenciák fejlődését szolgálják. Emellett fejlesztik a tanulók megfigyelőképességét, logikai gondolkodását, szókincsét, ráadásul játékosan. Az utolsó forduló feladványai, rejtvényei leginkább az évfordulóhoz (január 22.) kötődve a nemzeti Himnuszhoz, annak keletkezési körülményeihez, költőjéhez, a magyar kultúra kincseihez, a hungarikumokhoz kapcsolódnak. Az évek alatt számos környékbeli iskola kapcsolódott tehetséggondozó projektünkhöz.

Intézményi segítség a jógyakorlat adaptálásához:

- Bemutató foglakozások tartása, megbeszélése
- Műhelymunka
- Online előadások a Pedagógiai napok keretében
- Hospitálás
- Tanácsadás

11.4.3 Táblajátékok és a „Sakkpalota" alkalmazása a tanulás támogatására a Sárszentmiklósi Általános Iskolában

A jógyakorlat eredete: saját fejlesztésű gyakorlat

A jógyakorlat bevezetésének dátuma: 2013

Célcsoport: pedagógusok és diákok 1-6. évfolyam

Intézménytípus: általános iskola

A jógyakorlat alkalmazási területei: matematikai-logikai készségek, térlátás, együttműködés fejlesztése, stratégiai gondolkodás kialakítása, szociális készségek fejlesztése, algoritmikus gondolkodás fejlesztése, strukturált gondolkodás készségének fejlesztése, önálló döntéshozatal kialakítása és fejlesztése, összefüggések, globális folyamatok felismerése, tapasztalatgyűjtés, adatfeldolgozás gyakorlása, gyakorlatias szemlélet elősegítése.

A jógyakorlat megosztásának formája: bemutatóóra, bemutató foglalkozás, hospitálás, megbeszélés, műhelymunka, előadás

A jógyakorlat humán-erőforrás igénye: képzett, elhivatott pedagógus

A jógyakorlat eszközigénye: Táblajátékok, LÜK játékos tanulási segédeszköz, készségfejlesztő rendszer, „Lapot kérünk!" matematikai kompetenciákat fejlesztő kártyajátékcsomag, „Okos(koc)ka" fejlesztő kockajáték család, tablet, számítógép, Sakkpalota könyvek és segédeszközök, sakkszőnyeg.

A jógyakorlat időigénye: tanítási órán 45 perc, foglakozási óra, szabadidős tevékenység változó időtartam

A jógyakorlat célja: Gyakorlatorientált, a diákok tevékenykedtetésére alapozó tevékenység, komplex személyiségfejlesztés, ismeretszerzés, motiváció növelése, kooperáció, tudásátadás, versenyszellem, együttműködés, szociális kompetenciák fejlesztése.

A jógyakorlat leírása: Iskolánk a 2020-21-es tanév óta alkalmazza a Komplex Alapprogramot. hátránykompenzáció

Táblajátékok

Logikai, stratégiai, érzelmi intelligenciát fejlesztő, beszédfejlesztő, szem-kéz koordinációt fejlesztő, szociális készségfejlesztő, taktikai, stratégiai játékok állnak rendelkezésünkre. Elsősorban a logikai gondolkodást szeretnénk fejleszteni, amely hozzájárul a matematikai és a nyelvi kompetenciák fejlesztéséhez. Erősíti a szociális viselkedést, a szóbeli kommunikációt, megegyezőkészséget, türelmet, érzelmi intelligenciát, önismeretet. Tanóra keretében és szabadidős tevékenységként is jól alkalmazhatóak a játékok.

„Lapot kérünk!" matematikai kompetenciákat fejlesztő kártyajátékcsomag

Öt népszerű játékra épülve segíti a kollégáknak változatossá tenni a tanórákat. Az alsós osztályok mindegyike rendelkezik a készlettel. A felsős évfolyamokon tematikus készletek segítik a felzárkóztatást, gyakorlást, differenciálást. Játékosan együttműködve a társakkal tudják a gyerekek a matematikai alapokat elsajátítani az óvoda iskola átmenettől kezdve.

LÜK játékos tanulási segédeszköz

Az iskola előkészítő alapoktól legfőképpen az alsó tagozaton, matematika, anyanyelv és logika témakörben segíti a fejlesztést. Alkalmazható a tantárgyi órákon differenciálásra, egyéni fejlesztésre, önellenőrzésre. Támogatja a tanulási folyamatot, a személyiségfejlesztést. A tananyagokhoz illeszkedik, az óra bármely részében használható. Megoldható vele a tantárgyi koncentráció. A LÜK a nevéből adódóan a logikára, ügyességre és kitartásra nevel.

Ezért jól használható differenciálásra, felzárkóztatásra, tehetséggondozásra, fejlesztésre, versenyeken való részvételre.

Okos(koc)ka

Az Okos(koc)ka játékosan, szórakoztatva segíti a képességmérést, képességfejlesztést, tanulási zavarokat és azok megelőzését, korrekcióját. A fejlesztő pedagógusok, gyógypedagógusok, gyakorló pedagógusok játékosan tudják a képességeket fejleszteni. A készlet több területen jól használható vizuális észlelés, figyelem, a számolási készség, a gondolkodás fejlesztésére. A térben való tájékozódást is megerősíti. Az alsó tagozaton a szókincs bővítését is segíti. Alkalmas egyszerű és összetett mondatok létrehozására.

Sakkpalota

Egy élményalapú oktatási program, amely számos olyan kompetenciát fejleszt, amelyek hiánypótlóak az oktatásban, és jelentősen növelik a matematikai feladatmegoldás hatékonyságát. Kiemelt szerepet tölt be a kompetenciamérésekhez szükséges problémamegoldó és logikus gondolkodás fejlesztésében, miközben pozitív hatást gyakorol a tanulók gondolkodási stratégiáira és koncentrációjára.

Sakktesi

Egy innovatív, a testnevelés tananyagba integrálható program, amely játékos, rövid mozgásos feladatokon keresztül, sakktáblán végzett mozgással támogatja a tanulók **szellemi és fizikai fejlődését egyszerre**.

Intézményi segítség a jógyakorlat adaptálásához:

- Bemutató foglakozások tartása, megbeszélése
- Műhelymunka
- Előadás
- Hospitálás
- Tanácsadás

11.4.4 A Komplex Alapprogram helyi sajátosságai a Sárszentmiklósi Általános Iskolában

A jógyakorlat megnevezése: A Komplex Alapprogram helyi sajátosságai a Sárszentmiklósi Általános Iskolában

A jógyakorlat eredete: Eszterházy Károly Katolikus Egyetem

A jógyakorlat bevezetésének dátuma: 2020/2021-es tanév

Célcsoport: pedagógusok és diákok 1-8. évfolyam

Intézménytípus: általános iskola

A jógyakorlat alkalmazási területei:

A tanulás támogatása, szabadidő hasznos eltöltése, gondolkodás fejlesztés, tanulók szellemi, testi fejlődése, egészsége, életmód kialakítása, önálló és társas tanulás – tanulási eredmények javítása, egyéni haladási ütem, társas kompetenciák javítása, tanulók aktív közreműködése az ismeretszerzésben, szociális kompetencia fejlesztése, komplex személyiség fejlesztés, önkontroll fejlesztése.

A jógyakorlat megosztásának formája: bemutatóóra, bemutató foglalkozás, hospitálás, megbeszélés, műhelymunka, előadás

A jógyakorlat humán-erőforrás igénye: képzett, elhivatott pedagógus

A jógyakorlat eszközigénye: laptop, interaktív tábla, internet elérés, fénymásoló, színes papír,

A jógyakorlat időigénye: tanítási órán 45 perc, foglakozási óra, szabadidős tevékenység során változó időtartam

A jógyakorlat célja: Élményalapú tanulás, a tanulók személyiségének és képességeinek és készségeinek kibontakozása. Személyiség fejlesztés. Egyéni felelősség vállalás növelése, a rend és fegyelem fenntartása, tanuló szabadságának biztosítása, tanulói viselkedés szabályozása, pozitív tanulási légkör biztosítása, csoportfolyamatok elősegítése

A jógyakorlat leírása:

A program bevezetése a következőképpen jelenik meg iskolánk életében.

Ráhangolódás:

Alsó tagozaton minden tanítási nap beszélgető körrel indul. Ezen a foglalkozást vezető pedagógus felmérheti a tanulók aktuális érzelmi állapotát. Ennek megfelelően változtathat esetlegesen a napi tervezési feladatain. Közösen kialakított szabály szerint folyik a foglalkozás. Felső tagozatban a hét első tanítási napján az osztályfőnökök vezetésével zajlik a beszélgetés. A beszélgető körök egy adott témához kapcsolódnak.

DFHT tanórák

A tanítás – tanulási folyamatban a DFHT tanítási-tanulási stratégiát alkalmazzuk, mint a Komplex Alapprogram egyik elemét.

Ezeket a tanórákat egyénre szabott differenciálás, párban és csoportban végzett munka jellemzi.

A tanárok a következő módszereket alkalmazzák tanóráikon: tanári magyarázat beszélgetés, munkáltatás, egyéni feladatok.

A Komplex Alapprogram alprogramjai:

- ***A testmozgásalapú alprogram (TA)***

A TA a testmozgás iskolai környezetben előforduló minden formájára támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben.

Az aktív, kreatív, felelősségteljes magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazásával teszi az alprogram a testmozgáson alapuló tevékenységeket a közösségi célok és az egyéni felelősség életgyakorlatává.

Cél még az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása is.

- ***Az életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)***

Az életgyakorlat-alapú alprogram egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul az egyén, a természeti és a társadalmi környezet kölcsönhatásának tudatos és felelős alakításához.

Az életgyakorlat koncepció egyrészt figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz.

Az alprogram célja, hogy az életben hasznosítható ismereteket, tapasztalatokat szerezzenek a tanulók.

- ***A művészetalapú alprogram (MA)***

Az alprogram a művészeti nevelést támogatja. A művészettel nevelés sok és sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására.

Személyiség- és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén történik meg.

A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében lehetőség van a tanuló egyéni sajátságaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazására.

- ***A logikaalapú alprogram (LA)***

A logikaalapú alprogram a tanulók problémamegoldó gondolkodásának fejlesztését támogatja a gyakorlatban.

Az alprogram a gyerekek egyik legfőbb tevékenységére a játékra és a játékosságra épít.

A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás – ezzel a tanulók motivációja növelhető.

A logikai játékok és technikák alkalmazása alkalmazkodik és a tanulók életkori sajátosságaihoz.

- ***A digitális alapú alprogram (DA)***

A digitális alapú alprogramon az IKT műveltség fejlesztjük. Értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár" szeretnénk nevelni, melynek révén az összetett problémák megoldása a technológia segítségét is igénybe veszi.

Komplex óra

Ezen tanórák esetében a különböző tantárgyi és alprogrami kapcsolódások jelennek meg.

„Te órád"

A diákjaink érdeklődéséhez igazodik. Nagy hagyományokkal rendelkező szakköreinkből, programjainkból válogathatnak a pedagógusok ajánlásának támogatásával.

Az intézmény életében már meglévő, jól működő, már hagyományokkal rendelkező foglalkozások, szakkörök, tehetséggondozó programok stb. továbbvitele, megtartása a cél. Az óra kiválasztását a pedagógus segíti. Vannak csak évfolyam szinten működő és alsó tagozatból szerveződött csoportjaink is.

Intézményi segítség a jógyakorlat adaptálásához:

- Bemutató foglakozások tartása, megbeszélése
- Műhelymunka
- Előadás
- Hospitálás
- Tanácsadás

11.4.5 „Mesterséges történelem" a Sárszentmiklósi Általános Iskolában

A jógyakorlat megnevezése: „Mesterséges történelem" a Sárszentmiklósi Általános Iskolában

A jógyakorlat eredete: Az iskolában tanító pedagógus saját készítésű jógyakorlata

A jógyakorlat bevezetésének dátuma: 2024.

Célcsoport: pedagógus és diákok 6-8. évfolyam

Intézménytípus: általános iskola

A jógyakorlat alkalmazási területei: Szociális kompetenciák fejlesztés, összefüggések, folyamatok felismerése, azok feldolgozása, tapasztalat gyűjtése, vitakultúra fejlesztése, adatgyűjtések után a következtetések levonása. IKT eszközök felelős használata.

A jógyakorlat humán-erőforrás igénye: képzett, elhivatott pedagógus

A jógyakorlat eszközigénye: tanulói laptop, interaktív tábla, internet elérés, programok

A jógyakorlat időigénye: foglakozási óra, szabadidős tevékenység

A jógyakorlat célja: Élményalapú tanulás, a személyiség fejlesztése, tanuló kreativitásának fejlesztése, ismeretszerzés, ismeretek bővítése, tudásátadás, pozitív tanulási légkör biztosítása. Lényegkiemelés. A tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakozása.

A jógyakorlat leírása:

Felső tagozaton történelmi ismeretek feldolgozása történik tanórán kívüli tevékenység során. A jó gyakorlat során újszerű megközelítésben, más látószögből kapnak információt a foglalkozáson résztvevő tanulók.

A délutáni tevékenységen különböző életkorú, osztályfokú tanulók vesznek részt, akik érdeklődnek a történelem ismeretek iránt. A foglalkozások során minden tanuló a saját egyéni használatra kapott laptopját használja. A tevékenységek során a pedagógus gyakran használja az ismeretszerzés támogatására a digitális táblát a történelmi események megismertetéséhez. Többször oldanak meg a tanulók interaktív feladatsorokat, de a hagyományos feladatlapok is szerepet kapnak a foglalkozásokon.

A kreativitás kibontakoztatása mesterséges intelligencia segítségével történik. Mely lehetőséget ad arra is, hogy biztonságos használat szabályozott keretek között történjen. Az MI erősítheti a kritikus gondolkodást, sok adatot képes feldolgozni, elemezni, de pedagógus nélkülözhetetlen a folyamatban. Az irányítás a foglalkozást tartó pedagógusnál van.

A foglalkozások másik fő területe a versenyekre való felkészülés (Bendegúz Tudásbajnokság, Urbs Reginarum),

A foglalkozásokon a következő on-line felületek is megjelennek: Redmenta, NKP, DKT, LearningApps.

Szakmai szempontból hasznos on-line felületek megismerése (Rubicon.hu).

A jógyakorlat megosztásának formája: bemutató foglalkozás, hospitálás, megbeszélés, műhelymunka, előadás

Intézményi segítség a jógyakorlat adaptálásához:

- Bemutató foglakozások tartása, megbeszélése
- Műhelymunka
- Előadás

- Hospitálás
- Tanácsadás

11.4.6 „Barátkozó találkozó" a Sárszentmiklósi Általános Iskolában

A jógyakorlat megnevezése: „Barátkozó találkozó" a Sárszentmiklósi Általános Iskolában

A jógyakorlat eredete: Az iskolában tanító pedagógus saját készítésű jógyakorlata

A jógyakorlat bevezetésének dátuma: 2023/2024-es tanév

Célcsoport: pedagógusok és diákok 5-8. évfolyam

Intézménytípus: általános iskola

A jógyakorlat alkalmazási területei: Élményszerű komplex tanulási környezet kialakítása. A társas kapcsolatok, motoros készségek szociális, érzelmi kompetenciák fejlesztése.

A jógyakorlat megosztásának formája: bemutató foglalkozás, hospitálás, megbeszélés, műhelymunka, előadás

A jógyakorlat humán-erőforrás igénye: képzett, elhivatott pedagógus

A jógyakorlat eszközigénye: tornatermi eszközkészlet, digitális eszközök (laptop, kivetítés, tablet, internet elérés), fénymásoló papír

A jógyakorlat időigénye: szabadidős tevékenység

A jógyakorlat célja: Társas kapcsolatok fejlesztése, együttműködés, önismeret fejlesztése. Élményszerzés, problémamegoldó képesség fejlesztése. Egészséges versenyszellem kialakítása. Mozgásos tanuláson keresztül a tanulási motiváció növelése. Egészséges életmódra nevelés. Kreativitás és kooperativitás növelése.

A jógyakorlat leírása: A dráma foglalkozások tartása sok évre nyúlik vissza intézményünkben, a tanulók önismeretének, társas kapcsolatainak kiépítésére, a tanulók érzéseinek kifejezésére alkalmaztuk a dráma pedagógiai módszert. Személyiség fejlesztésre, közösség építésre is alkalmas. Ezeket a módszereket mindig játékos formában valósítjuk meg.
A jó gyakorlatot alkalmaztuk iskolai és területi szinten is. A gyakorlat két helyszínen valósult meg (könyvtár és a tornaterem) A felső tagozatos tanulókat véletlenszerűen sorsoljuk ki. Mozgásos, ismerkedős drámajátékok segítségével megtanulják a különböző intézményekből érkező diákok egymás nevét csapatokat alkotnak véletlenszerűen kisorsolva. (4 fiú és 4 lány, minden évfolyamról 1-1 fő.)
Egy adott - előzetesen kiküldött – témakörből készülhettek fel, mely a sporthoz, olimpiához, különböző sportágakhoz kapcsolódó anyagokból állt. A témakör anyagából totót oldanak meg közösen csapatonként a gyerekek.

Ezt egy játékos sor és váltóverseny követi a tornaterembe. A sport feladatok atlétika jellegűek. A versengés után jelképes ajándékozásra kerül sor, minden csapatot egy-egy részterületen kiemelve. Az ajándék emléklap és gyümölcs minden résztvevőnek.

A jógyakorlat jó példa arra, hogy hogyan lehet ötvözni a sportot és a szellemi tudást, és jó kapcsolat kialakítását a más-más intézményből érkező tanulók között.

Intézményi segítség a jógyakorlat adaptálásához:

- Bemutató foglakozás tartása, megbeszélése
- Műhelymunka
- Előadás
- Hospitálás
- Tanácsadás

11.5 KAP - Komplex Alapprogram (5. sz. melléklet)

A Komplex Alapprogram az 1−8. osztályban kerül bevezetésre a 2020/2021-es tanévben.

11.5.1 Alapelvek, célok, feladatok

Célok:

- A végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó országos és intézményi stratégia prevenciós célú beavatkozásainak megalapozása;
- A lemorzsolódás megelőzése, tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása.
- Az iskolai nevelés-oktatás az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve hozzájáruljon a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához. Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását. Biztosítsa a továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségeket, az önművelés képességét.
- Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményezőkészség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).
- Tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT), segítségével képessé váljanak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egyszóval: az eredményes tanulásra.

Alapelvek:

A Komplex Alapprogram megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy az a koherenciát biztosító, a célokkal egybevágó alapelvekre épüljön, ezzel megalapozva az alprogramok egységes rendszerét.

A program legfontosabb alapelvei:

1) adaptivitás;
2) komplexitás;
3) közösségiség;
4) tanulástámogatás;
5) méltányosság

A Komplex Alapprogram:

- egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztést támogató módszereket;
- alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, státuszát megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő Komplex Instrukciós Programot;
- különös hangsúlyt fordít a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására az alprogramok segítségével.

A Komplex Alapprogram jelszava: ***Tanulni élmény!*** - amely magával hozza az élményalapú tanulást. Programunk eleme a tanulók aktív tanórai részvételének támogatása, mely a pozitív

élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórúgója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

11.5.2 Feladatok, eljárások, eszközök, módszerek

Fejlesztési feladatok:

Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket).

- A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak
- A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják
- Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.
- A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítsük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában
- Demokratikus alapokon álló, integratív tanár – diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.
- Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építjük a pozitív énképét, erősítjük, a belső kontrollos beállítódását, fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot.
- Tudatosan neveljünk „én” erős, jó komfortérzésű fiatalokat.
- A szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.
- Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése.

Kiemelt fejlesztési feladataink:

- énkép, önismeret,
- hon-és népismeret,
- európai azonosságtudat,
- egyetemes kultúra,
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, közösségnevelés,
- gazdasági nevelés,

- környezettudatosság, fenntarthatóság,
- művészeti nevelés,
- művészeti eszközökkel történő nevelés,
- a tanulás tanítása,
- testi és lelki egészség,
- felkészülés a felnőtt szerepekre, család szerepe,
- testmozgás fejlesztése minden színterén az oktatásnak.

További feladatok:

A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.

- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a tevékenység-központú tanítási gyakorlatot honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;
- Növeljük a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).
- Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel.
- Alkalmazzuk a DFHT módszerét.
- Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket.
- A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátíttatása.
- Az alprogramokkal, illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.
- A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.
- Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.

- A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.
- Emberléptékű következetes követelés.
- Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.
- Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.

11.5.3 Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök:
A program szakmai anyagai:

- Nevelési- oktatási program - KAK
- Tanítási stratégia - DFHT
- Alprogrami koncepciók (5 db.)
- Alprogrami eszköztár és feladatbank (5 db.)
- Tanítói- tanári kézikönyvek (10+16 db.)
- Óraillusztrációk, példák
- Foglalkozástervek
- Tankockák

További tanulást segítő eszközök:

- Az intelligencia és kreativitás - fejlesztő egyéni programok.
- A komplex személyiség építés teljes eszközrendszere.
- Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási – tanítási folyamatokat.
- A pozitív motiváció eszközei, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazása.
- Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartására, a konfliktusok kezelésére.

- Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.
- A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.
- A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformák alkalmazása.

11.5.4 Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek

Tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek:

- a rend és fegyelem fenntartása
- tanuló szabadságának biztosítása
- tanulói viselkedés szabályozása
- pozitív tanulási légkör biztosítása
- csoportfolyamatok elősegítése

Alkalmazott módszerek:

A tanítás – tanulási folyamatban a DFHT tanítási-tanulási stratégiát alkalmazzuk, mint a Komplex Alapprogram hangsúlyos elemét.

A lenti ábra azt mutatja, hogy a kötelező tanítási órák 20%-ában a DFHT-t (differenciált fejlesztés heterogén tanulócsoportban) szükséges alkalmazni.

A DFHT célja:

- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
- Az alulmotiváltság mérséklése.
- A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
- A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

DFHT koncepciója, módszerei:

Egyénre szabott differenciálás

- egyedül végzett munka
- rétegmunka
- teljesen egyénre szabott munka

- részben egyénre szabott munka

Párban folyó munka

- páros munka
- tanulópárok munkája

Csoportban végzett munka

- A kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka
- KIP

Ezenkívül a tanórák 80%-ban a pedagógus választ módszereket.

Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok.

Motiváló módszerek:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projekt módszer
- szituációs játékok

11.5.5 A Komplex Alapprogram alprogramjai:

Az „Élménysuliban” minden alprogram megjelenik, hetenként javasoltan minimum egy órában. Az alprogramok aránya az iskola profiljához igazítható (pl. művészeti iskolák, sportiskolák stb.)

1. A testmozgásalapú alprogram (TA)

Az alprogram az iskolai testmozgásprogramok három területén kívánja bővíteni, sajátélmény-szerzést biztosító tanulási környezetben a pedagógusok módszertani repertoárját és szemléletét:

- testnevelés óra
- mozgásos tanulás osztálytermi környezetben
- szabadidős mozgástevékenységek

A TA a testmozgás iskolai környezetben előforduló minden formájára támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben.
Az aktív, kreatív, felelősségteljes magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazásával teszi az alprogram a testmozgáson alapuló tevékenységeket a közösségi célok és az egyéni felelősség életgyakorlatává.
Cél még az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása.

Az alprogram tartalma:

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és kerettantervi tartalmak implementációjának támogatása testnevelés órai környezetben, a differenciálásra építve.
Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.
Önkéntességre és befogadásra épülő informális és non-formális tanulás testmozgás-alapú.

2. Az életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)

Az életgyakorlat-alapú alprogram egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul az egyén és természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának tudatos és felelős alakításához.
Az életgyakorlat koncepció egyrészt figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz.
Minden egységen belül alternatív, a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez, tempójához igazítható tanítási eszközöket, munkaformákat ajánl.
Az alprogram célja, hogy az életben hasznosítható ismereteket, tapasztalatokat szerezzen a gyermek, amely sikeres életvezetési kompetenciákkal vértezi fel.

Cél továbbá, hogy megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást.

Célunk még az életformák sokszínűségének tisztelete, a családi közösségek megbecsülése, az egészséges énkép kialakítása.

A célrendszerben hangsúlyos, hogy az egyén és környezete között dinamikus viszony van, így az életgyakorlat témái komplexek és minden szinten - a rendszerszemléletnek megfelelően - kidolgozásra kerülnek.

Az alprogram tartalma:

- egészséges életmód, életvezetés
- környezettudatosság (fenntarthatóság)
- állampolgári felelősség (közösségi szerepek)
- életút-támogató pályaorientáció
- család, párválasztás
- érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés)

3. A művészetalapú alprogram (MA)

- Az alprogram a művészeti nevelést célzó tanórák, a művészeteket pedagógiai eszközként felhasználó osztálytermi tanulás és a szabadidős művészeti tevékenységek terén nevelő/oktató pedagógusok metodológiai fejlesztésén keresztül hat a végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklésének irányába.
- A művészettel nevelés sok és sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására.

Az alprogram célja művészeteket célként/eszközként használó tanórák, szabadidős foglalkozások biztosítása a tanulók számára.

Indirekt célok:

- Személyiség- és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén,
- Tanulási motiváció, tanulás iránti attitűd alakítása,
- Indirekt (kognitív képességeket célzó) tanulásfejlesztés művészeti keretek között,
- tanulásfejlesztés a művészetek révén,

- (Inter)diszciplináris ismeretátadás művészeteken alapuló, résztvevő központú gyakorlatokon keresztül,
- Pályaorientáció: művészpályára irányítás, illetve pályaorientáció művészetek révén,
- A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében lehetőség van a tanuló egyéni sajátságaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazására, ezáltal az adaptivitás biztosítására.

Az alprogram tartalma:

A művészeti tantárgyak és a mozgásra irányuló testnevelés tantárgy a készségtárgyak körébe sorolhatók, s ez arra is lehetőséget ad, hogy hasonló tartalmi elemek szerint épüljenek fel alprogramjaik is.

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és kereszttantervi tartalmak megvalósításának támogatása a művészeti nevelést szolgáló tanórai környezetben, a differenciálásra épülve.

Művészetekre épülő tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és non-formális tanulás művészet-alapú támogatása iskolai környezetben.

4. A logikaalapú alprogram (LA)

A logikaalapú alprogram a tanulók gondolkodásának fejlesztését támogató módszerek és stratégiák megismertetésével szeretné növelni a pedagógusok módszertani repertoárját az iskolai élet területein.

Az alprogram feladata megismertetni a pedagógusokat olyan logikai alapú játékokkal, (legyen az sakk, táblás, papír-ceruza, szituációs és egyéb játék), melyeket a pedagógus fel tud használni mind az általános képességfejlesztéshez, mind a közismereti tantárgyi órákhoz.

Az alprogram keretén belül olyan szemléletváltás elindítását célozzuk meg, amelynek segítségével a tanítási és a tanulási folyamat egyaránt élményszerűvé, motiválóvá és egyben fejlesztő hatásúvá tehető.

Az alprogram célja, a gyerekek egyik legfőbb tevékenységére, a játékra és a játékosságra építve, hogy a gyerekek a tanulást ne érezzék fájdalmas, fáradságos folyamatnak.

A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás – ezzel a tanulók motivációja növelhető.

Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása nem öncélúan történik, hanem a tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhoz és a tanulók életkori sajátosságaihoz.
A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.

Az alprogram tartalma

A problémamegoldó gondolkodás fejlesztési lehetőségei a gyakorlatban – stratégiák és algoritmusok.

- A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében.
- Játék alapú megközelítések:
  - Térszemlélet, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése
  - Dienes játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése
  - Sakk játék alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba
  - Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása
- Játékstrukturált megközelítések:
  - Kártyajátékok – Lapot kérünk! - logiccards, set stb.
  - Logikai játékok, logisztorik
  - Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok
  - Kreativitást és reflektivitást fejlesztő játékok

5. A digitális alapú alprogram (DA)

A digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit kereszttantervi, transzverzális megközelítésben értelmezi, és a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését tekinti feladatának.
Az IKT-műveltség tekintetében a technológiai, a kognitív és a szociális aspektust tekintjük irányadónak.
Az alprogram kidolgozásával a pedagógusok módszertani kultúraváltását segítjük elő, olyan korszerű digitális megoldásokkal, melyek hozzájárulnak az elektronikus tanulási környezet kialakításához, felgyorsítva az intézmények digitális átállását, mely lehetővé teszi, hogy a digitális eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé váljon.

Az alprogram célja, hogy kialakítsa a pedagógusokban az oktatásba integrált IT-eszközöket értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár” habitust, melynek révén az összetett problémák megoldása a technológia segítségét is igénybe veszi.
Szeretnénk elérni azt is, hogy a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik színvonalát, tanulás módszertani repertoárjukat, pályaorientáció szempontjából releváns ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét, és mindent egybevetve: a tanulók személyiségformálásához is hozzájáruljon.

Az alprogram tartalma

Az alprogram az alábbi tartalmi pontokból építkezik:

- Játékalapú megközelítések
- Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat
- IKT-műveltség
- Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat
- Digitális írástudás
- IKT alapú óratervezés
- Személyes tanulási környezet menedzselése

Komplex óra

Komplex órák bevezetése – a program komplexitását a kognitív, affektív, szociális képességek együttes fejlesztése jelenti. A kötelező és szabadon tervezhető tanórákat fedi le, amelyekben a tantárgy tananyagának kb. 30%-át (új ismeret) hordozzák. Az éves óraszámhoz viszonyítva 10-30%-a dolgozza fel az új ismeretek 30%-át. A közismereti tantárgyak esetében a tantárgyi és kereszttantervi tartalmat (tananyagot) az alprogrami tartalmakkal kapcsolja össze, a DFHT óraszervezési eljárásaival megvalósítva a tanórát. Ezen órák esetében a tantárgyakon átívelő transzverzális készségek (a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőkészség, a problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése) fejlesztése is megjelenik.
Tartalmi fejlesztési pontok:

- legalább 1 alprogrami (max. 3 alprogrami) kapcsolat megjelenik benne

- kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tanmenetéhez, és a tanítói/tanári kézikönyvben megjelenített órához
- minden alprogram (törekedve arra, hogy) egyenlő aránnyal (kb. 20%) jelenik meg (össz. komplex óraszám)

A Komplex órák felépítése

Ráhangolódás

A ráhangolódás biztosítja, hogy a tanulók lelkesen, motiváltan kezdjék el a napot az iskolában, és érzelmi biztonságban érezzék magukat az osztályközösségben. Heti 1-3 alkalommal javasolja a Komplex Alapprogram 20-25 perces foglalkozás keretén belül. A tanulási környezetet célszerű átalakítani úgy, hogy a tanulók körben ülhessenek székeken vagy szőnyegen, így megkönnyítve a kommunikáció feltételeit.

A foglalkozás felépítése ajánlottan a következő:

- Üdvözlés
- Beszélgetés

- Közös tevékenység/játék
- Zárás

A Ráhangolódás megvalósítását javasoljuk a nap elején, javasolt időtartama 25-45 perc, helye a nap kezdésekor vagy osztályfőnöki óra keretében, vagy a délutáni foglalkozások elején. Témái megválasztásában segít a Tanítói kézikönyv.

„Te órád”

„Te órád” - a diák érdeklődéséhez, igényéhez, saját választásához igazítható, amely órákon az osztálykeret nem feltétlenül kell, hogy érvényesüljön. Vagy az intézmény életében már meglévő, jól működő, már hagyományokkal rendelkező foglalkozások, szakkörök, tehetséggondozó programok stb. továbbvitele, megtartása, de a foglalkozások középpontjába helyezve a tanulók szociális-emocionális fejlesztését. Az óra kiválasztását a pedagógus segíti.

Házi feladat

Házi feladat: sem írásbeli, sem szóbeli házi feladatot nem ad a pedagógus a tanulóknak. Ez nem azt jelenti, hogy elmaradhat a szükséges gyakorlás és rögzítés, hanem azt, hogy a pedagógusnak az iskolai tanórákon kell a tanulókkal ezeket a feladatokat elvégezni. A tanulók a Komplex Alapprogram tanóráinak keretében is kapnak ajánlásokat otthon elkészíthető gyakorló feladatok elvégzésére. Ezek a differenciált feladatok alkalmat adnak a státuszkezelésre és a tanulók pozitív teljesítményének a megerősítésére. Úgy kell a mindennapokban terveznie és megvalósítania az óráit, hogy legyen elegendő idő a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére az órák keretén belül. A pedagógusnak módosítania kell tervezési szokásain: legyen a tanórákon annyi gyakorlás és ismétlés, hogy ne legyen szükség otthoni tanulásra.

Értékelés

Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik.

Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a reggeli ráhangolódáson, a délutáni alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyeken a DFHT módszert használják a pedagógusok.

A Komplex Alapprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van

1. a helyzetfeltáró (diagnosztikus értékelés)
2. a minősítő (szummatív értékelés)
3. a fejlesztő (formatív értékelés).

Fontos szerepe van a helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek. Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire építheti további munkáját. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak a tanév elején javasoljuk, ajánlott a tanév közben is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A tanév végi diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A minősítő (szummatív) értékelés egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot. A minősítő értékelés igen gyakori a hazai iskolákban.

A Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek. Ennek célja nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása. A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segített a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része legyen

- az önértékelés
- a társak értékelése.

Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges.

Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási nyelvi szinteket.

11.5.6 A pedagógusok helyi intézményi feladatainak áttekintése, illesztése a komplex alapprogramhoz

A pedagógusok feladata kiegészül a DFHT órák megszervezésével, a kapcsolódó dokumentumok (óraillusztrációk) elkészítésével.

A választott alprogramokhoz kapcsolódó foglalkozások megszervezése, megtartása, foglalkozás illusztrációk készítése.

Az elkészült óraillusztrációk, foglalkozás illusztrációk, tapasztalatok megosztása a kollégákkal.

Programhoz kapcsolódó további oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.

Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

11.5.7 A szülők és a tanulók tájékoztatása

A szülőket és a tanulókat a programról, annak tartalmáról, megvalósításáról, az iskola életéről, az iskola igazgatója, és az osztályfőnökök tájékoztatják szóban és az e-Kréta felületén.

11.5.8 Az iskolában folyó munka időkerete

A Komplex Alapprogram a tanulók kötelező óraszámának a meghatározása tekintetében nem tér el a törvényben szabályozottaktól. Az iskolában folyó munka továbbra is két markánsan elkülönülő egységre oszlik:

A kötelező és szabadon tervezhető időkeret:

- a Komplex Alapprogram a pedagógusok módszerbeli gazdagságát, korábbi gyakorlaton alapuló pedagógiai-módszertani kultúráját tekintve kb. 80 % -ban nem szabályozza.
- A tanítási órák 20%-ban azonban javasolt a Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiájának, a DFHT tanítási-tanulási stratégiának az alkalmazása (differenciált egyéni munka, rétegmunka, pármunka, kooperatív módszerek, csoportmunka, drámajáték és projektmunka).
- A DFHT esetében a 20% fele a DFHT-KIP (10%), a másik fele (10%) az egyéb tanulásszervezési eljárások.
- 10-30%-ban pedig a Komplex órák keretében a kereszttantervi tantervek feldolgozása történik.

A Komplex Alapprogram által innovált alprogrami foglalkozások és a „Te órád” többnyire a délutáni idősávban valósulnak meg.

A Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiához kapcsolódó elemei

Tantárgyfelosztás és a KAP által kínált módszertani elemek összehangolása

A tanuló heti kötelező tanóráinak számát, beleértve a választható tanóráinak számát az Nkt. és a NAT 2020 határozza meg.

A tantárgyfelosztás a törvény által meghatározott feltételeknek megfelelő, de az intézmény sajátos helyzetét figyelembe vevő alapdokumentum. Alapjául az intézményre érvényes törvény által előírt, a közismereti tantárgyakra vonatkozó heti óraszám szolgál.

Az általános iskolában a nevelés-oktatást a délelőtti és délutáni tanítási időszakban olyan módon kell megszervezni, hogy a foglalkozások ajánlottan tizenhat óráig tartsanak, továbbá tizennyolc óráig – vagy addig, amíg a tanulók jogszerűen tartózkodnak az intézményben – gondoskodni kell a tanulók felügyeletéről. Tehát e törvény rendelkezéseinek megfelelően egész napos iskolaként is működhet.

Megjegyzés: Amennyiben több osztályból tevődik össze egy alprogrami foglalkozás, s akik nem vesznek részt ezen a foglalkozáson, azoknak napközis foglalkozás vagy "Te órád" biztosítható.

11.5.9 Jelölések az osztálynaplókban

A KRÉTA rendszerben az alábbi lehetőségek szolgálnak a program megvalósításának jelölésére:

